

పేయార్పాదు అనుగ్రహించిన

మూన్మామతిరువన్దాది

టీకా తాత్పర్యాలతో

ప్రచురణ

ఆళ్వార్ దివ్యప్రబంధ ప్రాజెక్ట్

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు

తిరుపతి - 2013

మూన్మాతిరువన్దాది

టీకా తాత్పర్యాలతో

ప్రచురణ : ఆశ్వాద్ దివ్యప్రబంధ ప్రాజెక్ట్, తి.తి.దే., తిరుపతి

వెల : అమూల్యము.

మొదటి ముద్రణ : 2013

ప్రతులు : 2000

ప్రకాశకులు :

శ్రీ ఎల్.వి. సుబ్రహ్మణ్యం, ఐ.ఎ.ఎస్.

కార్యనిర్వహణాధికారి

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు

తిరుపతి - 517 507

ముద్రణ :

తి.తి.దే. ముద్రణాలయం

తిరుపతి-517 507

నివేదన

అనాదిగా భారతదేశం ఆధ్యాత్మిక సంపదకు పుట్టినిల్లు. ఎందరో మహర్షులు, ఆచార్యులు, దివ్యసూరులు, భక్తశిఖామణులు ఈదేశంలో అవతరించి తాము చిరకాలం తపస్సు చేసి, శ్రమించి సంపాదించిన అమూల్యమైన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానసంపదను తరతరాలుగా మనం అనుభవించేటట్లు మనకు అందించి, ఇహపరాలలో సుఖ సంతోషాలను, ఆనందాన్ని మనం అనుభవించే సన్మార్గాన్ని చూపించారు. దక్షిణభారతదేశంలో, విశేషించి ద్రావిడదేశంలో, దివ్యసూరులనబడే భక్తవరేణ్యులు ఉద్భవించి, ద్రావిడ భాషలో నాలాయరదివ్యప్రబంధం అనబడే మధురభక్తి వాఙ్మయాన్ని నిర్మించి, ఆ భాషాసాహిత్యాన్ని, భారతదేశాన్ని సుసంపన్నం చేశారు. వీరి ప్రబంధాలన్నీ విష్ణుపరత్వాన్ని సుస్పష్టంగా ప్రతిపాదిస్తాయి.

ఆళ్వార్లలో కాలాన్నిబట్టి సరోయోగి (పొయ్యగైఆళ్వార్), భూతయోగి (పూదత్తాళ్వార్), మహాయోగి (పేయాళ్వార్) అనే ముగ్గురు మొదటివారు. వీరికే ముదలాళ్వార్లు అనిపేరు. వీరు ముగ్గురు సమకాలీనులు. ఒకే సమయంలో మూడు అంతాది దివ్యప్రబంధాలను ఆశువుగా పలికారు. అంతాదిప్రబంధం అంటే - ముక్తపదగ్రస్తంవంటిది. ముందున్న పాశురం చివర వుండే భాగం, తరువాతి పాశురానికి ఆరంభంగా కూర్చబడి, ఈ క్రమం చివరివరకూ కొనసాగితే ఆ ప్రబంధం అంతాది అనబడుతుంది. ఇదే ద్రావిడంలో అన్తాదిగా వ్యవహరింపబడుతున్నది. చివరి పాశురంలోని చివరి భాగంతో మొదటిపాశురం ఆరంభమైతే ఆ అన్తాది మణ్డల అన్తాది అనబడుతుంది. ముదలాళ్వార్ల ప్రబంధాలన్నీ ఇటువంటివే.

చాలాకాలం ఒకరికొకరు తెలియకుండా గ్రామైకరాత్రంగా సంచరిస్తూ, భగవానుని దివ్యకళ్యాణగుణాలను, లీలలను అనుసంధిస్తూ ఉండే వీరు ముగ్గురూ భగవత్సంకల్పానుసారం ఒకనాడు గోపాలపురంలో (తిరుక్కోవలూర్) రాత్రివేళ బాగా వర్షం కురుస్తున్న సమయంలో, మృకండుముని ఇంటి వసారాలో కలిసారు. అప్పుడు శ్రీమన్నారాయణుడు వారి మధ్యలోకి వచ్చి చేరి, వారికి సమ్మర్దాన్ని కలిగించాడు. తమ మధ్యలో వేటొకరు ఎవ్వరో వచ్చి చేరారు - అనే సంగతిని గుర్తించిన ముదలాళ్వార్లు తమ జ్ఞాననేత్రంతో భగవానుని దర్శించి, ఆ అనుభవం లోపల ఇముడక పెల్లుబకగా దివ్యప్రబంధాల రూపంలో లోకానికి పంచిపెట్టారు. పొయ్యగై ఆళ్వార్లు ముదల్ తిరువన్దాని, పూదత్తాళ్వార్లు ఇరణ్డామ్ తిరువన్దాని, పేయాళ్వార్లు మూన్మామ్

తిరువన్నాదిని అశువుగా పలికారు. ఈ మూడు ప్రబంధాలు నూఱు పాశురాలను కల శతకాలు. ఇవి శబ్దమాధుర్యాన్ని, అర్థగాంభీర్యాన్ని కల్గిన ఉత్తమోత్తమ కవిత్వానికి తార్కాణాలు. ఎన్నో వేదాంతతత్వాలకు నిలయాలు. ప్రత్యేకించి ఈ మూడు ప్రబంధాలలో శ్రీవేంకటాచలవైభవం, శ్రీనివాసుని మహిమ విస్తృతంగా వర్ణింపబడింది.

ఆళ్వార్ దివ్యప్రబంధ ప్రాజెక్ట్, టి.టి.డి, ఆళ్వార్ల ప్రబంధాలను, ఆళ్వార్ల తర్వాత భక్తి సంప్రదాయాన్ని భారతావనిలో ప్రచారం చేసిన పలువురు శ్రీవైష్ణవచార్యులు లోకానికందించిన సాహిత్యాన్ని విస్తృతమైన ప్రచారాన్ని చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో సులభమైన వ్యావహారికభాషలో చిన్న చిన్న గ్రంథాలను ప్రచురించి, అందరికీ ఆ వాఙ్మయాన్ని అందించాలని ప్రయత్నిస్తున్నది. ఇప్పుడు చేయబడే టీకా తాత్పర్యాలతో కూడిన మూన్మామ్ తిరువన్నాది గ్రంథప్రచురణం ఈ ప్రయత్నంలో ఒక భాగమే. మూన్మామ్ తిరువన్నాదికి సులభమైన భాషలో టీకా తాత్పర్యాలను సిద్ధం చేసిన ఆళ్వార్ దివ్యప్రబంధ ప్రాజెక్ట్ స్పెషల్ ఆఫీసర్ శ్రీ డా॥ ఈ.ఎ. శింగరాచార్యులు, ఈ గ్రంథాన్ని ప్రచురించడానికి తగిన ప్రయత్నాన్ని చేసిన దివ్యప్రబంధ ప్రాజెక్ట్ స్పెషల్ ఆఫీసర్ శ్రీ చొక్కలింగం అభినందనీయులు. భక్తులు, ఆస్తికులు, సాహిత్యరసికులు టీకా తాత్పర్యాలతో కూడిన ఈ మూన్మామ్ తిరువన్నాదిని చదివి ఆనందిస్తారని నమ్ముతున్నాను.

శ్రీ ఎల్.వి. సుబ్రహ్మణ్యం, ఐ.ఎ.ఎస్.

కార్యనిర్వహణాధికారి

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు

తిరుపతి-517 507

పేయ్యాళ్వార్ అనుగ్రహించిన

మూన్మామ్ తిరువన్నాది

కురుకైకావలప్పన్ అనుగ్రహించిన తనియన్

శీరారుమ్ మాడ త్తిరుక్కోవలూరతనుళ్

కారార్ కరుముకిలై క్కాణ పుక్కు- ఓరా

త్తిరుక్కణ్ణే నెన్ఱైత్త శీరాన్ క్కల్లై

ఉరై క్కణ్ణాయ్ నెళ్ళే ! యుకన్ఱు

నెళ్ళే = ఓ మనసా !, శీర్ ఆరుమ్ మాడమ్ = అందం పొందికగా నిండి ఉండే మిద్దెలను కల, తిరుక్కోవలూర్ అదనుళ్ = తిరుక్కోవలూర్ లోని గృహం మధ్యభాగంలో (వసారలో), కార్ ఆర్ కరు ముకిలై = వర్షకాలంలోని నల్లని మేఘంవంటి స్వామిని, కాణ పుక్కు = సేవించాలని, (ప్రారంభించి) ప్రయత్నించి, ఓరా = మనస్సు అనే అంతరనేత్రంతో అనుసంధించి, తిరు క్కణ్ణేన్ ఎన్ఱై ఉరైత్త = “తిరు క్కణ్ణేన్” అని ప్రారంభించి, నూఱు పాశురాలను అనుగ్రహించిన, శీరాన్ = గొప్పతనం నిండుగా కల పేయ్యాళ్వార్ల, క్కల్లై = శ్రీపాదాలనే, ఉకన్ఱు ఉరై = ఆనందించి పల్కు.

ఈ తనియన్ద్యారా, పరమపురుషుని దర్శించినవారు, ఆదర్శనాన్ని సంసారలకు వారు అనుభవించేటట్లుగా తమ శ్రీసూక్తులను అనుగ్రహించినవారు, భగవద్దర్శన మనే సంపదను కలవారైన పేయ్యాళ్వార్ల శ్రీచరణాలే సదా అనుసంధేయాలు- అని చెప్పబడింది.

~~~~~

అవ :- లోకాలను అన్నిటిని శరీరంగా కల్గిన భగవానుని సాక్షాత్కారంలో వాటిని అన్నిటిని దర్శించినవారే అయినా, భక్తుత్కర్షణ అతని అంతరంగసంపదలను (ఐశ్వర్యాలను) కొన్నిటిని “దీనిని చూచాను, దానిని చూచాను” అని అంటూ తాము అనుభవించిన రీతినిగూర్చి ఈ మొదటి పాశురంలో పేయ్యాళ్వార్లు పల్కుతున్నారు.

1. తిరు క్కణ్ణేన్ పాన్మేని కణ్ణేన్ తిక్కణ్మమ్

అరుక్క వణినిఱముమ్ కణ్ణేన్- శెరుక్కిళరుమ్

పాన్మాళ్ళి కణ్ణేన్ పురిశళ్లమ్ కైక్కణ్ణేన్

ఎన్నాళ్ళివణ్ణన్ పాలిన్ఱు

ఇన్దు = ఇపుడు, ఎన్ ఆత్రి కణ్ణన్ పాల్ = సముద్రవర్షుడైన నా స్వామివద్ద పార్వతిలో, తిరు = లక్ష్మీదేవిని, కణ్ణన్ = దర్శించగలిగాను, పాన్ మేని = అందమైన తిరుమేనిని కూడా, కణ్ణన్ = సేవించగలిగాను, తిక్కమ్ = ప్రకాశించే, అరుక్కన్ = సూర్యునివంటి, అణి = అందమైన, నిఱముమ్ = కాంతినికూడా, కణ్ణన్ = దర్శించగలిగాను, శెరు = యుద్ధభూమిలో, కిళరుమ్ = కోపించి విజృంభించే, పాన్ ఆత్రి = అందమైన శ్రీసుదర్శనాన్ని, కై = కుడిచేతిలో, కణ్ణన్ = దర్శించగలిగాను, పురి శగ్గమ్ = దక్షిణావర్తశంఖమైన పాంచజన్యాన్ని ఇంకొక బాహువులో, కణ్ణన్ = దర్శించగలిగాను.

లక్ష్మీదేవికి, సకలరత్నాలకు నివాసస్థానం అయిన సముద్రంవలె ఉండే వానిలో వాటిని అన్నిటిని దర్శించాను- అని అంటూ తమ పరమభక్తితో ప్రారంభంలోనే భగవానుని పేయాత్మార్థం అనుభవించారు.

అవ :- “ఈ అనుభవానికి ఆటంకాలు పలు ఉన్నాయే !” అనే భయం, సందేహం వెంటనే కలుగగా, అవి కన్పించిన క్షణంలోనే భగవదనుభవానికి అడ్డంగా ఉండే అవి అన్నీ సూర్యుని చూచిన మంచువలె, నిప్పుకణాలలో పడిన దూదిమూటవలె నశించిపోతాయి. అని ఇందులో అంటున్నారు.

2. ఇన్దే కల్లల్ కణ్ణన్ ఏత్రి పిఱప్పుమ్ యా నఱుత్తేన్
పాన్తోయ్ వరైమార్విల్ పూన్దుత్తాయ్- అన్దు
తిరు క్కణ్ణుకొణ్ణ తిరుమాలే ! ఉన్నై
మరుక్కణ్ణుకొణ్ణేన్ మనమ్

పాన్ తోయ్ = బంగారుమయం అయిన ఆభరణాలు చేరిన (అలంకరింపబడ్డ), వరై = పర్వతంవంటి, మార్విల్ = వక్షస్థలంలో, పూమ్ తుత్తాయ్ = అందమైన తులసిని కలవాడై, అన్దు = సముద్రాన్ని చిలికిన అపుడు ఆ కాలంలో, తిరు = లక్ష్మీదేవి, కణ్ణు కొణ్ణ = అనుభవించేటట్లుగా పొందిన, తిరుమాలే = లక్ష్మీవల్లభా!, ఎన్ మనమ్ = దాసుడైన నామనస్సు, ఉన్నై మరు క్కణ్ణు కొణ్ణు = పొందికగా కూడి ఉన్నది. (అందువల్ల), యాన్ = నేను, ఇన్దే = ఈనాడు, కల్లల్ = నీ శ్రీపాదాలనే, కణ్ణన్ = దర్శించి ఆనందాన్ని, అనుభవించగలిగాను, ఏత్రి పిఱప్పుమ్ = (నా అన్ని) జన్మలను, అఱుత్తేన్ = (ఇకపై అనువర్తించకుండా ఉండేటట్లు) నశింపజేసికొన్నాను, (చేదించాను)

ఇక రాబోయే జన్మలను అన్నిటిని సమూలంగా లేకుండా చేసికొన్నాను అన్నది నిశ్చయం.- అనిభావం.

అవ :- గడచిన పాశురంలో తమ మనస్సు అతనిపట్ల స్థిరంగా నిలచి ఉన్న రీతిని గూర్చి ఆత్మార్థం తెలిపారు. దీనినే ఆధారంగా చేసికొని భగవానుడు తమ మనస్సు తప్ప మిగిలిన దానిని దేనినీ తెలియనివాడైనాడు- అని ఈపాశురంలో అంటున్నారు.

3. మనత్తుళ్ళాన్ మాకడల్ నీరుళ్ళాన్ మలరాళ్
తవత్తుళ్ళాన్ తణ్ణుత్తాయ్ మార్వన్- శినత్తు
చ్చెరునర్ ఉక చ్చెగ్గిరుకన్ద తేజ్గోతవణ్ణన్
వరు నరకమ్ తీర్క్కు మరున్దు

మా కడల్ నీర్ ఉళ్ళాన్ = గొప్ప క్షీరాబ్ధిలోని జలంలో నిద్రించేవాడు, మలరాళ్ తనత్తు ఉళ్ళాన్ = లక్ష్మీదేవి స్రవతటాలలో నిలచి ఉన్నవాడు, తణ్ తుత్తాయ్ మార్వన్ = చల్లని తులసిని వక్షస్థలంలో అలంకరించుకొన్నవాడు, శెరునర్ = శత్రువులు, ఉక = నశించేటట్లుగా, శినత్తు = కోపంతో, శెగ్గిరు = వధించి, ఉకన్దు = ఆనందించినవాడు, తేజ్గ ఓదమ్ వణ్ణన్ = నిండైన సముద్రంవంటి రూపాన్ని కలవాడు, వరు నరకమ్ తీర్క్కుమ్ మరున్దు = తీర్చుకోవడానికి వీలు లేని, అనివార్యమైన సంసారం అనే నరకాన్ని పోగొట్టగల మందువంటివాడు అయిన సర్వేశ్వరుడు, మనత్తు ఉళ్ళాన్ = నా మనస్సులోకి వచ్చి (ఇక విడిచి పోలేని రీతిలో) స్థిరంగా ఉన్నాడు.

క్షీరాబ్ధి మొదలైనవానిని మఱచిపోయి, నా మనస్సులోనే స్వామి అణగి ఉన్నాడు, దానిని పొందిన తరువాత- అని భావం. ఇటువంటి భావాన్నే నమ్మాత్మార్థం “తిరుమాలిరుళ్ళోలై మలైయే” (10-7-8), “తలైమేల్ పునైన్దేన్” (10-4-4) “కల్లుమ్ కనైకడలుమ్” (పెరియతిరువ-68) ఇత్యాది పాశురాలలోను, “నాకత్తలై క్కుడనై” (నాన్మకన్ తిరు -36) అనే పాశురంలో తిరుమట్టిశైప్పిరాన్, “వెత్తెన్దిరుళ్ళోలై” (ఇరణ్డామ్ తిరు-54) అనే పాశురంలో పూదత్తాత్మార్థం, “పనిక్కడల్ పళ్ళికోళై” (5-4-9) అనే పాశురంలో పెరియత్మార్థం వ్యక్తంచేశారు. అప్పిళై తమ టీకలో “మనత్తుళ్ళాన్” అనే పదం తరువాత “వరు నరకమ్ తీర్క్కుమ్ మరున్దు” అనే ప్రయోగాన్ని అన్వయించి అర్థం చెప్పారు. “మా కడల్ నీర్” మొదలైనచోట్ల పూర్వం స్వామి ఉండడం- తమ మనస్సులో చోటు చేసికోవడంకోసం అని, తమ మనస్సులో ఉండడం -తమ “వరు నరకమ్ తీర్క్కుమ్ మరున్దు” (అనివార్యమైన నరకాలను తీర్చే ఔషధం) కావడంకోసం

అని భావం.

అవ :- సర్వరక్షకుడైన అతని శ్రీపాదాలే ఉపాయంగాను, ఉపేయంగాను అయినవి- అని ఇందులో అంటున్నారు.

4. మరున్దుమ్ పారుళుమ్ అముతముమ్ తానే

తిరున్దియ శెణ్ణామిల్లాజ్జే- పారున్దియ

నిన్దులక మున్దుమిల్లాన్దు నీరేన్ద్రు మూవడియోల్

అన్దులకమ్ తాయో నడి

తిరున్దియ = (ఇతడే పరమపురుషుడని స్పష్టంగా దర్శించి గ్రహించదగిన) చిహ్నాన్ని కల్గిన, శేమ్ కణ్ = ఎఱ్ఱతామరలవంటి తిరునేత్రాలను కల, మూల్ = ఆశ్రితవ్యాముగ్గుడు, ఆజ్జే = లోకాన్ని రక్షించడం అనే ఆ కార్యంలోనే, నిన్దు పారున్దియ = స్థిరంగా నిలచి, పొందికగా ఉన్నవాడు, ఉలకమ్ = లోకాలను, ఉణ్దు = (ప్రళయం లయం చేయకుండా ఉండేటట్లుగా) ఆరగించి, ఉమిల్లాన్దు = తరువాత వానిని వ్యక్తం చేసి, అన్దు = పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, నీర్ ఎన్ద్రు = మహాబలి దగ్గర దానజలధారాపూర్వకంగా ఆ లోకాలను అన్నిటినీ దానంగా పొంది, తడవి కొలిచినవాడైన భగవానుని, అడి తానే = శ్రీపాదాలే, మరున్దుమ్ = ఔషధంవలె సంసారవ్యాధిని తీర్చేవిగా, పారుళుమ్ = ధనంవలె కోరినవానిని పొందించేవిగా, అముదముమ్ = అమృతంవలె భోగ్యంగా ఉన్నాయి.

స్వామి శ్రీచరణాలు వ్యాధిని తీర్చే మందువలె సంసారమనే వ్యాధిని తీర్చేదై, అభిమతార్థాన్ని లభింపజేసే అర్థం- ధనం- వలెమనకు ఇష్టమైన మోక్షాన్ని పొందించేదై, సహజంగానే అత్యంతమధురంగా ఉండే అమృతంవలె చాలా మధురంగా ఉన్నది. ఉపాయం అనిష్టాన్ని తీర్చేదిగాను, ఇష్టాన్ని అనుగ్రహించేదిగాను -రెండు విధాలుగా ఉంటుంది. ఈ రెండు ఆకారాలు స్వామి శ్రీచరణాలకు ఉన్నాయనే విషయం- “మరున్దుమ్ పారుళుమ్” అనే పదాలతోను. “అముదమ్” అనే పదద్వారా ఉపేయమై ఉన్నదనే విషయం చెప్పబడ్డాయనికూడా చెప్పవచ్చు. లేక, ఔషధమే అనిష్టం అయిన వ్యాధిని తీర్చేది గాను, ఇష్టం అయిన దేహబలాన్ని ఇచ్చేదిగాను ఉంటుంది కనుక “మరున్దు” అనే పదమే రెండు ఆకారాలను కల ఉపాయంగా ఉండడాన్నిగూర్చి తెలుపుతున్నదనవచ్చు. అపుడు “పారుళుమ్, అముదమ్” అనే ప్రయోగం రెండు విధాలైన ఆకారాలను కల ఉపేయాన్ని తెలుపుతుందని చెప్పాలి. అంటే, మిగిలినవానిని

పొందడంలో సాధనంగా ఉంటూ, ఉపేయంగా ఉండే ధనం వలె, తానే సహజంగా- భోగ్యంగా ఉంటుంది కనుక ఉపేయంగా ఉండే అమృతంవలె- ఈవిధంగా రెండు విధాలైన ఉపేయంగా ఉన్నది భగవానుని శ్రీచరణాలే- అని భావం. త్రివిక్రముని వృత్తాంతంలోనే భగవానుడు మందు, ధనం, అమృతంగా అయిన రీతిని అప్పిచ్చితమ టీకలో వివరించారు. నముచి మొదలైన విరోధులను నిరసించడంవల్ల ముందుగా, తానే యాచకుడై మహాబలిదగ్గరకు వచ్చి యాచించి అతని ఔషధార్యగుణాన్ని వ్యక్తం చేసినందువల్ల ధనంగా, తన శ్రీచరణాలను అతని శిరస్సుపై పెట్టడంవల్ల అమృతంగా స్వామి శ్రీపాదాలు అయ్యాయి. ఈ పాశురంలో భగవానుని శ్రీచరణాలే ప్రాప్య, ప్రాపకాలనే సారం తెలుపబడింది.

అవ :- లోకాలను కొలిచిన వృత్తాంతాన్ని గడచిన పాశురంలో కీర్తించడం ప్రారంభించగానే, ఆత్మార్థులు అందులో అత్యంతాభినివేశాన్ని పొంది ఆ త్రివిక్రమమూర్తి అందాన్ని ఈ పాశురంలో అనుభవిస్తున్నారు.

5. అడి వణ్ణమ్ తామరై అన్దులకమ్ తాయోన్

పడివణ్ణ మ్మొక్కడల్ నీర్వణ్ణమ్- ముడి వణ్ణమ్

ఓరామ్మి వెయ్యోన్ ఒళియు మఱితన్తే

ఆరామ్మి కొణ్డామ్మిక్కు

అన్దు = (మహాబలి జలధారా పూర్వకంగా దానం ఇచ్చిన) అపుడు, ఉలకమ్ తాయోన్ = లోకాలను తడవి, కొలిచిన స్వామియొక్క, అడి వణ్ణమ్ = శ్రీపాదాల కాంతి, తామరై = తామరపూవువలె ఎఱ్ఱగా ఉన్నది, పడి వణ్ణమ్ = తిరుమేని కాంతి, పార్ కడల్ నీర్ వణ్ణమ్ = భూమిని చుట్టి ఉండే సముద్రంలోని నీటివర్ణంవలె నల్లనిదై, చల్లనిదై ఉన్నది, ముడి వణ్ణమ్ = కిరీట కాంతి, ఓర్ ఆమ్మి వెయ్యోన్ = ఏకచక్రాన్ని కల రథాన్ని అధిరోపించేవాడు, వేడి కిరణాలను కల వాడైన సూర్యుని వర్ణంవంటిది, ఒళియుమ్ = ఆ స్వామియొక్క తేజస్సుకూడా, అదు అన్తే = ఆ సూర్యుని తేజస్సువంటిదే కదా!, ఆర్ ఆమ్మి కొణ్డామ్మిక్కు = అందం పొందికగా ఉండే శ్రీసుదర్శనాన్ని శ్రీహస్తంలో ధరించి ఉండే భగవానుని అందం ఇటువంటిది. (ఇంతటి వైలక్షణ్యాన్ని కల్గినది).

“ఆర్” అనే పదానికి పూర్ణంగా ఉండే- అనే అర్థాన్ని చెప్పి, స్వామి శ్రీహస్తంలో సుదర్శనాన్ని ధరిస్తే ఇంకొక ఆభరణం ఏదీ అవసరం లేనట్లుగా నిండుగా ఉంటుంది. అనే అర్థాన్ని చెప్పవచ్చు.

అవ :- అనంతుని అందంలో తలమునకలు వేసేవారుకదా ఆహ్వార్యులు. అందువల్ల గత పాశురంలో ఆ స్వామి అందాన్ని గూర్చిన ప్రస్తావన రాగానే, “అతని వర్ణం, లీలలు, శ్రీపాదాలు - అనేవి అన్నీ అందం మూర్తిభవించినట్లుగాకదా ఉన్నాయి”- అని ఈ పాశురంలో ఆనందంతో తలమునకలు వేస్తున్నారు.

6. అమ్రకన్ఠే యామ్రీయాఱ్ఱు అమ్రీనీర్ వణ్ణమ్
అమ్రకన్ఠే అణ్ణమ్ కడత్తల్- అమ్రకన్ఠే
అజ్జే నీరేత్తార్క్కు అలర్మేలోన్ కాల్ కమ్రువ
కజ్జే నీర్ కాన్ఠ కమ్రుల్

అమ్రీయాఱ్ఱు = శ్రీసుదర్శనాన్ని కల సర్వేశ్వరునకు, అమ్రీ నీర్ వణ్ణమ్ = సముద్రజలంయొక్క వర్ణంవంటి వర్ణం, అమ్రకు అన్ఠే = అందమే మూర్తిభవించినది కదా!, అణ్ణమ్ కడత్తల్ = లోకాలను కొలిచిన లీల, అమ్రకు అన్ఠే = అందమే మూర్తిభవించినది కదా !, అజ్జే = అందమైన శ్రీకరంలో, నీర్ ఏగ్రైగార్క్కు = మహాబలియొక్క దానజలాన్ని గ్రహించిన భగవానునకు, అలర్ మేలోన్ = తిరునాభీకమలంలో ఉండే బ్రహ్మ, కాల్ కమ్రువ = శ్రీచరణాలను కడుగగా (అభిషేకించగా), (అపుడు), కజ్జే నీర్ = గంగాజలాన్ని, కాన్ఠ = వ్యక్తం చేసిన, కమ్రుల్ = ఆ శ్రీపాదం, అమ్రకు అన్ఠే = అందమే మూర్తిభవించింది కదా !

ఆ నీటిని గంగాజలంగా ప్రవహింపజేసిన శ్రీపాదాలు- అని భావం. శివుడు మొదలైనవారిని పరిశుద్ధం చేసిన గంగకు జన్మస్థానంగా ఉన్నందువల్ల పావనత్వాన్ని మాత్రమే కల్గి ఉన్నదా ! “మేల్ నిన్ఱ విశుమ్మిల్ వెణ్ తుకిల్ కొడియెన విరిన్ఱు వలన్ఱరు మణిసీర్ క్కజ్జే” (పెరియతిరు-1-4-3) అనే రీతిలో ఆకాశంలో తెల్లని వర్షాన్ని కల వస్త్రంతో చేయబడ్డ కేతనంవలె విస్తరించిఉండే గంగయొక్క తెలుపు, శ్రీపాదాల ఎఱుపు- ఈ రెండు వర్ణాల కలయికను చూస్తే అందమే రూపు దిద్దుకొన్నట్లుంటుంది కదా ! అతని (భగవానుని) వర్ణం సముద్రవర్ణంవలె ఉండడాన్ని, అతడు లోకాలను కొలవడం అనే అరుదైన లీలను చేశాడని, పరమపావనం అయిన గంగను అతని శ్రీపాదాలు ఉత్పత్తి చేశాయి అని లోకులు అంటారే తప్ప, ఆ రంగు, ఆ లీల, ఆ పాదాలు- అందమే మూర్తిభవించినట్లుండడాన్ని భావించి హర్షంగా పలికేవారే లేరే ! “మధురాధిపతే రఖిలం మధురమ్” అనే రీతిలో అతనిది అంతా. అందమే మూర్తిభవించినట్లుగా ఉండడాన్ని తలచి మనస్సులో ద్రవించి పలుకవద్దా- అని భావం.

అవ :- ఈ రీతిలో భగవానుని అందంలో అభినివేశాన్ని పొంది, తమను స్వామికి వశం చేసికొన్న ఆహ్వార్యులు, ఈ పాశురంలో తమ మనస్సును ఉద్దేశించి, “అతని శ్రీచరణాలలో నేను దాస్యాన్ని చేసి ఉజ్జీవించేటట్లుగా ఓ మనసా ! నీవు సహకరించి రా” అని అంటున్నారు.

7. కమ్రుల్ తొమ్రుతుమ్ వా నెజ్జే ! కార్క్కడల్ నీర్వేలై
పామ్రీలళన్ఱ పుళుగ్గర్తి చెల్వన్- ఎమ్రీలళన్ఱ అ
జ్జేణ్ణురియానై యెప్పారుట్కుమ్ శేయానై
నణ్ణురియానై నామ్

నెజ్జే = ఓమనసా !, మా కడల్ నీర్ = నల్లని సముద్రంలోని నీటిలో కూడిన, వేలై = తీరాన్ని కల్గిన, పామ్రీల్ = భూమిని, అళన్ఱ = కొలిచినవాడు, పుళ్ ఊర్ది = గరుడుని వాహనంగా కలవాడు, శెల్వన్ = సంప్రదూపిణి అయిన లక్ష్మీదేవిని కలవాడు, ఎమ్రీల్ అళన్ఱ ఎణ్ణు అరియానై = అందంయొక్క అవధిని చూచి భావించడానికి వీలు కానివాడు, ఎప్పారుట్కుమ్ శేయానై = అన్ని వస్తువులకు చాలా దూరంలో ఉన్నవాడు, నణ్ణు అరియానై = (ఎవరికీ తమ స్వప్రయత్నంలో) దరిచేరడానికి వీలుకానివాడై ఉన్నవాడు అయిన భగవానుని, కమ్రుల్ = శ్రీచరణాలను, నామ్ తొమ్రుదుమ్ = మనం నమస్కరిస్తాము, వా = నీవు కూడా అంగీకరించి, సహకరించి రా. (కైంకర్యుచిని తెలిసి, నాకు వశంలో ఉండే ఓ మనసా ! కైంకర్యం చేయడం కోసం రా)

అవ :- “భగవత్కైంకర్యం చేయడానికి రా” అని ఆహ్వార్యులు తమ మనస్సును గత పాశురంలో పిలిచారు. ఒక ఇంద్రియంతో ఒక విధమైన కైంకర్యాన్ని చేస్తే చాలదు, అన్ని ఇంద్రియాలతో అతనిని అనుభవించి, పలు రీతులలోని కైంకర్యాలను చేయాలి- అని ఆ మనసుకు ఈ పాశురంలో ఉపదేశిస్తున్నారు.

8. నామ మ్బులశొల్లి నారాయణా వెన్ఱు
నా మజ్జెయార్ తొమ్రుతుమ్ నన్నెజ్జే ! వా- మరుని
మణ్ణులక ముణ్ణుమిత్తన్ఱ వణ్ణైయుమ్ తణ్ణుమాయ్
కణ్ణనైయే కాణ్ నజ్జణ్

నల్ నెజ్జే = (నాకంటే ముందడుగు వేసే) మంచి మనసా !, పల నామమ్ శొల్లి = పలు తిరునామాలను అనుసంధించి, నారాయణా ఎన్ఱు = అన్నిటిలోను ముఖ్యం

అయిన నారాయణ నామాన్ని పల్కి, అమ్ కైయాల్ = అందమైన హస్తంతో, నామ్ తొమ్మదుమ్ = మనం అంజలిని ఘటద్దాం, మరువి వా = దీనికి నీవుకూడా ఒడంబడికతో రా (అంగీకరించి రా), మణ్ ఉలకమ్ = భూమిమొదలైన లోకాలను, ఉణ్ణు ఉమిన్ద్రన్ = ప్రళయకాలంలో లోపల అణచి ఉండి, సృష్టికాలంలో వ్యక్తం చేసినవాడు, వణ్ణు అత్తైయుమ్ తణ్ తుమ్మాయ్ = తుమ్మెదలు చేరి ధ్వనించే చల్లని తులసీమాలను కలవాడు అయిన, అణ్ణవైయే = శ్రీకృష్ణునే, నమ్ కణ్ = మన కన్నులు, కాణ్ = దర్శించి, ఆనందించాలి. (మనకు విధేయంగా ఉండే కన్నులు “అతనినే దర్శించాలి” అనే ఆశ తీరేటట్లు దర్శించి, ఆనందించాలి అనిభావం.)

అవ :- “కణ్ణవైయే కాణ్ నమ్ కణ్” అని వీరు ఆశపడిన తరువాతకూడా, ఆశ్రితపరతంత్రుడైన శ్రీకృష్ణుడు తన దర్శనాన్ని ప్రసాదించకుండా ఉండలేడే! అతడు తనను తానే దర్శింపజేయగా దర్శించి, అందాన్ని ఇందులో అనుభవిస్తున్నారు.

9. కణ్ణమ్ కమలమ్ కమలమే కైత్తలముమ్
మణ్ణళ్ళన్ద పాతముమ్ మగ్గిన్దైయే- ఎణ్ణిల్
కరుమా ముకిల్వణ్ణన్ కార్క్కడల్ వీర్వణ్ణన్
తిరుమామణివణ్ణన్ తేళు

కరు మా ముకిల్ వణ్ణన్ = నల్లని పెద్ద మేఘంవంటి రూపాన్ని కలవాడు, కార్ కడల్ వీర్ వణ్ణన్ = నల్లని నీటి రంగువంటి రంగును కలవాడు, తిరు మా మణి వణ్ణన్ = అందమైన, గొప్ప వెలను కల మణివంటి వర్ణాన్ని కలవాడు అయిన భగవానుని, తేళు = అందాన్ని, ఎణ్ణిల్ = లెక్కిస్తే, కణ్ణమ్ = తిరునేత్రాలు, కమలమ్ = తామరపూలవంటివి, కై త్తలముమ్ = కరతలాలు, కమలమే = ఆ తామరపూలను పోలినవే, మగ్గిన్దైయే = ఇంకా, మణ్ అళన్ద పాదముమ్ = లోకాలను కొలిచిన శ్రీపాదాలు, అవైయే = ఆ తామరపూలవంటివే.

ఆ అందానికి, సౌకుమర్యానికి జితులై పడేచోటు, అయిన అరణ్యాలతో, మిట్టలతో భూమిని కొలిచిన శ్రీపాదాలుకూడా ఆ కమలంవలె గొప్ప సౌకుమర్యాన్ని కల్గినవే. కఠినమైన భూమిని పూవువంటి ఆ శ్రీపాదాలతో స్వామి కొలువడమా! అని ఆహ్లాదం ఆ స్థానే భయశంకతో కడుపు మోడుకొంటున్నారు.

అవ :- కొఱత లేని అందాన్ని కలవాడైన అతని అందాన్నిగూర్చి పల్కి, అనుభవించాలంటే తమకు కొన్ని గొప్పతనాలు కావాలి కదా! వాటిని మేము ఏవిధంగా

పొందడం? అని అంటే, మనం అతని తిరునామాలను చెప్పడం ప్రారంభించినపుడే అన్ని గొప్పతనాలు తాము సార్థకం కావడంకోసం తమకు తాముగానే వచ్చి పొందుతాయి సుమా- అని ఇందులో అంటున్నారు.

10. తేళుమ్ తిఱలుమ్ తిరువు మురువముమ్
మాశిల్ కుడిప్పిఱపుమ్ మగ్గిన్దైయుమ్- పేశిల్
వలమ్మరిన్ద వాన్ శజ్గమ్ కొణ్డాన్ పేరోత
నలమ్మరిన్ద శెన్దైయుమ్ నన్గు

వలమ్ పురిన్ద వాన్ శజ్గమ్ కొణ్డాన్ = కుడివైపున దక్షిణావర్తాలను కల, తెల్లని పాంచజన్యాన్ని ధరించిన భగవానుని, పేర్ ఓద = తిరునామాలను చెప్పగా, పేశిల్ = (దాని ప్రయోజనాలను) చెప్పడం ప్రారంభిస్తే, తేళుమ్ = తేజస్సు, తిఱలుమ్ = ప్రత్యర్థులను ఓడించే సామర్థ్యం, తిరువుమ్ = సంపద, ఉరువముమ్ = అందమైన రూపం, మాళు ఇల్ కుడి పిఱపుమ్ = దోషం లేని సత్కులజన్మ, మగ్గిన్దైయుమ్ = ఇంకా ఉండే గొప్పతనాలు అన్నీ, నలమ్ పురిన్ద నన్గు శెన్దైయుమ్ = తామే ఆశపడి చక్కగా వచ్చి చేరుతాయి.

మనోరథాలను తీర్చి, చక్కగా వచ్చి చేరతాయి- అని భావం. “నలమ్” అంటే కోరిక. “ఇతని దగ్గరకు మనం వచ్చి చేరితే మనకు మంచిది” అని భావించేటట్లు ఈ గొప్పతనాన్ని ఇతనిని స్వయంగా కోరివచ్చి చేరతాయి. చెడ్డవారి దగ్గరకు చేరితే సద్గుణంకూడా గౌరవింపబడనందువల్ల సత్పురుషులైన వీరిని ఆశ్రయిస్తేనే మనం సద్గుణాలుగా లెక్కింపబడతాం” అని అవి భావించాయా! అని శంకించేటట్లుగా ఈ గుణాలు వీరిని అన్వేషించి స్వయంగా ఆశ్రయిస్తాయని భావం.

అవ :- గడచిన పాశురంలో “తిరునామాలను చెప్పేవారికి తనను తానే దర్శింపజేసి, అన్ని ఫలాలను అనుగ్రహిస్తాడు” అని అన్నారు. మిగిలిన ఎవరికీ తెలియడానికి అరుదైనవాడు భగవానుడు -అనే విషయాన్ని కారణం చూపి ఈ పాశురంలో వివరిస్తున్నారు.

11. నన్గోతుమ్ నాల్ వేదత్తుళ్ళాన్ నఱవిరియుమ్
పాజ్గోతరువి పునల్ వణ్ణన్- శజ్గోత
ప్పొక్కడలాన్ పామ్మణ్డైయిన్ మేలాన్ పయిన్దైప్పార్

మూన్మాడలాన్ సున్ణిటివినాన్

నన్న ఓదుమ్ నాల్ వేదత్తు ఉళ్ళాన్ = దోషరహితంగా అధ్యయనం చేయబడే నాల్గ వేదాలచే ప్రతిపాదించబడేవాడు, నఱవు ఇరియుమ్ = తేనె ప్రవించేటట్లున్న భోగ్యతను కల్గినదై, పాజ్గు ఓదమ్ అరువి పునల్ = సముద్రంలవలె, కొండవాగుల నీరువలె ఉండేది అయిన, వణ్ణన్ = తిరుమేనిని కలవాడు, శజ్గు ఓదమ్ పాల్ కడలాన్ = శంఖాలను కల అలలు కల్గినదైన క్షీరాబ్ధిలో శయనించి ఉండేవాడు, పామ్బు అణైయిన్ మేలాన్ = శేషశయనంలో శయనించి ఉండేవాడు, పయిన్ఱు ఉరైప్పార్ నూల్ కడలాన్ = అభ్యసించి తెలియబడే వైదికుల, సముద్రంవంటి శాస్త్రాలచే చెప్పబడేవాడు అయిన స్వామి, నుణ్ అటివినాన్ = (తమ ప్రయత్నంలో తెలిసేవారికి) తెలియరానివాడు.

స్వప్రయత్నంతో అతనిని తెలియాలని తలచేవారికి తెలియరానివాడని ఇవటి భావం. గత పాశురంలో చెప్పినరీతిలోనే అతడు స్వయంగా తనను దర్శింపజేస్తే దర్శించగలమే తప్ప, స్వప్రయత్నంతో దర్శించాలని అనుకొనేవారికి తెలియరానివాడని సారం. “సున్ణిటివినాన్”- జ్ఞానానికి సూక్ష్మమైనవాడని అర్థం. లేక, సూక్ష్మమైన జ్ఞానంతో తెలియదగినవాడు. అతడు తానే తనను దర్శింపజేసేవారికే అతనిని తెలియచచ్చు- అని, సూక్ష్మమైన జ్ఞానాన్ని కలవారు అతనిని తెలియచచ్చనే తప్ప “మన ప్రయత్నంతో అతనిని తెలియచచ్చు” అనే స్థూలమైన జ్ఞానాన్ని కలవారు అతనిని తెలియలేరని భావం.

అవ :- “స్వప్రయత్నంలో అతనిని తెలియడానికి ఎవరికీ సాధ్యం కాదా ? ఉపాయాంతరనిష్ఠులు అతనిని ప్రయత్నించి దర్శిస్తన్నట్లుగా శాస్త్రాలు తెలుపుతున్నాయే !” అని సందేహం రాగా, “ఇంద్రియనిగ్రహం మొదలైన పలు పడరాని పాట్లను పడి, ప్రయత్నించి, భక్తి యోగం చేజిక్కించుకొన్నవారు ఒక వేళ దర్శిస్తే ఎప్పుడైనా దర్శించవచ్చునేమో. ఆ విధంగా దర్శించడంలోని వైరల్యాన్ని చూచే (అరుదైన విషయం అనే విషయాన్ని చూచే) గత పాశురంలో స్వప్రయత్నంతో దర్శించలేనివాడు అని చెప్పబడింది- అని ఈ పాశురంలో అంటున్నారు.

12. అఱి వెన్నుమ్ తాళ్ కొళువి ఐమ్బులనుమ్ తమ్మిల్
శెఱి వెన్నుమ్ తిణ్ కతవమ్ శెమ్మి- మత్తై యెన్ఱుమ్
నన్నోది నన్నుణార్వార్ కాణ్బరే నాడోఱుమ్
పైజ్గోత వణ్ణన్ పడి

మత్తై = వేదాన్ని, ఎన్ఱుమ్ = నిరంతరం, నన్న ఓదు = చక్కగా అధ్యయనం చేసి, అఱివు ఎన్నుమ్ = (ఆత్మ- పరమాత్మ) జ్ఞానం అనే, తాళ్ కొళువి = తాళాలను పెట్టి, ఐమ్బులనుమ్ = అయిదు ఇంద్రియాలను, తమ్మిల్ శెఱివు ఎన్నుమ్ = తమకు తగిన విషయంలో అణచి ఉంచడమనే, తిణ్ కతవమ్ శెమ్మి = దృఢమైన తలుపులను మూసి, నన్న ఉణార్వార్ = చక్కగా ధ్యానించేవారు, పైజ్గోదమ్ వణ్ణన్ పడి = పచ్చని సముద్రవర్ణంవంటి వర్ణాన్ని కలవాడైన భగవానుని స్వభావాలను, నాళ్ తోఱుమ్ = ప్రతిదినం, కాణ్బర్ = సాక్షాత్కరించుకొంటారు.

“సదా పశ్యంతి” అనే రీతిలో ఈనాడు- ఆనాడు అనే భేదంలేకుండా ఎల్లప్పుడూ దర్శించగలరు. ఉపాయాంతరనిష్ఠులు అతనిని తెలియడానికి పడే పాట్లను వివరించడంతోపాటు, గడచిన పాశురంలో “సున్ణిటివినాన్” అనే తమ ప్రయత్నంలో తెలియడానికి సాధ్యం కానివాడని అంటూ పల్కిన దానినే ఇక్కడ వివరించినట్లయింది.

అవ :- గత పాశురంలో చెప్పిన రీతిలోనే తమ ప్రయత్నంతో అతనిని చూడాలని ప్రయత్నించేవారికి క్లేశం ఉంటుందే తప్ప, అతడే తన గొప్పతనాలను దర్శింపజేయగా దర్శించిన తాము ఏ క్లేశం లేకుండా దర్శిస్తాము- అని అంటూ, ఒక చేష్టితాన్ని తాము దర్శించిన రీతినిగూర్చి ఇందులో పల్కుతున్నారు.

13. పడివట్ట త్తామరై పణ్ణలకమ్ నీరేగ్గిరు

అడివట్టతలళప్ప నీణ్ణ-ముడివట్టమ్

ఆకాయ మూడఱుత్తు అణ్ణిమోయ్ నీణ్ణతే

మాకాయమాయ్ నిన్ఱ మూఱు

పణ్ణ = పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, ఉలకమ్ నీర్ ఏగ్గిరు = (మహాబలిదగ్గర) భూమిని దానంగా పరిగ్రహించి, తామరై పడి వట్టమ్ = తామరపూవు పూచినట్లుగా గుండ్రంగా ఉండే భూమి, అడి వట్టతల్ అళప్ప = శ్రీపాదవలయంతో కొలవడం కోసం, మా కాయమ్ ఆయ్ నిన్ఱ మూఱు = గొప్ప తిరుమేనిగా (త్రివిక్రముడై) పెరిగిన భగవానుని, నీణ్ణ ముడి వట్టమ్ = దీర్ఘమైన కిరీటవలయం, ఆకాయమ్ ఊడు అఱుత్తు = పైలోకాల మార్గంలో పయనించి, అణ్ణమ్ పోయ్ నీణ్ణదే = అండకటాహం వరకు వృద్ధి చెందింది కదా! ఇదేమి ఆశ్చర్యం!

“స భూమిం విశ్వతో వృత్వా, అధ్యతిష్ఠ ద్దశాంగులమ్” అనే రీతిలో రక్ష్యవస్తువు పరిమితి మూత్రంలోనే అణగి ఉండని రక్షకుని అభినివేశాతిశయం చేత, అండభిత్తివరకు

చేరి దానిని అతిక్రమించి ఆవలివైపు కూడా పోయిందే! ఇదేమి ఆశ్చర్యం!- అని విస్మయపడుతున్నారు.

అవ :- “అటివెన్యూమ్ తాఫ్ కొళువి” అనే పాశురంలో “ఐమ్మలనుమ్ తమ్మిల్ శెఱి వాన్ముమ్ తిణ్ కతవుమ్ శెమ్మి” అని యోగాభ్యాసంతో శుభాశ్రయం అయిన అంతర్యామి రూపంలో మనస్సును ప్రవర్తింపజేసేవారికి ఇంద్రియాలను జయించవచ్చునని, ఈ విధంగా ఇంద్రియాలను జయించినవారికి తప్ప ఇంకొకరికి అతనిని దర్శించడం సాధ్యం కాదు -అని అన్నారు. ఈ విధంగా యోగాభ్యాసం చేయలేని అశక్తులు శుభాశ్రయం అయిన తిరుమేనిలో మనస్సు లగ్నం చేయలేరు కనుక, వారు ఇంద్రియాలను జయించడం, అతనిని దర్శించడం అరుదుకదా !- అనే ప్రశ్న తల ఎత్తగా, “ఈ యోగాభ్యాసంతో అంతర్యామిని దర్శించి, ఇంద్రియాలను జయించేటట్లుగా శుభాశ్రయం అయిన తిరుమేనితో తిరుమలైలో అర్చావతారంగా వచ్చి నిలచి సులభుడయ్యాడు. అందువల్ల తమవలె అతడే తానుగా దర్శింపజేయగా దర్శించడం కాకుండా, అశక్తులు కూడా అతనిని సులభంగా ఆశ్రయించి తరించ వచ్చును” అని ఈ పాశురంలో అంటున్నారు.

14. మాట్పాల్ మనమ్ శుభ్రీప్ప మజ్జైయర్తోళ్ కైవిట్టు
మాట్పాల్ మనమ్ వైక్క నాయ్వితామ్- నాట్పాల్
వేతత్తాన్ వేళ్ళడత్తాన్ విణ్ణోర్ ముడి తోయుమ్
పాతత్తాన్ పాతమ్ పణిన్దు

నాట్పాల్ వేదత్తాన్ = నాలుగూ విభాగింపబడ్డ వేదాలలో చెప్పబడేవాడు, వేళ్ళడత్తాన్ = తిరుమలలో నిలచిన సౌలభ్యాన్ని కలవాడు, విణ్ణోర్ ముడి తోయుమ్ పాతత్తాన్ = నిత్యసూరుల కిరీటం పొందికగా ఉండే శ్రీచరణాలను కల స్వామియొక్క, పాదమ్ = శ్రీచరణాలను, పణిన్దు = ఆశ్రయించి, మాల్ పాల్ = ఆ సర్వేశ్వరునివద్ద, మనమ్ శుభ్రీప్ప = మనస్సు చుట్టుకోగా (అభినివేశాన్ని పొందగా), (అందువల్ల), మజ్జైయర్ తోళ్ కై విట్టు = వనితల అందమైన బాహువులు ఆలిగనం చేసికోవాలి- అనే ఆశను విడిచిపెట్టి, నల్ పాల్ = వేదం మొదలైన శాస్త్రాలలో, మనమ్ వైక్క = మనస్సు ప్రవర్తింపజేయడానికి, నాయ్విదు ఆమ్ = సులభం అవుతుంది.

పూర్వం తెల్పిన రీతిలో లౌకిక విషయానుభవాలు తీరగానే, వేదం మొదలైన శాస్త్రాలలో కొంచెం అయినా మనస్సును నిలువడానికి వీలవుతుంది. మనస్సును

అగ్నం చేయగానే తగిన ఉపాయాన్ని అనుష్ఠించి, అతని పొందడం సులభం- అని భావం.

అవ :- గడచిన పాశురంలో భగవానుని పొందడానికి దుర్లభమైన దారిని, సులభమైన దారిని రెండింటిని చూపారు. మఱి ఈ మార్గాలలో ఏ దారిలో మీరు ప్రయత్నించి, అతనిని దర్శించారు? అనే ప్రశ్న తల ఎత్తగా, అతడు తానే నా మనసులో ప్రవేశించి, నిర్దేశితంగా తనను దర్శింపజేయగా దర్శించిన నాకు ఈ రెండు దారుల లోను శ్రమ ఏ కొంచెంకూడా లేదు- అని అంటున్నారు.

15. పణిన్దుయర్న్ద పావ ప్పడుతిరైకళ్ మోత

పణిన్దు పణమణికళాలే- అణిన్దు-

జ్జనన్దనన్దై క్కిడక్కు మమ్మాన్ అడియేన్

మనన్దనన్దై క్కిడక్కుమ్ వన్దు

పణిన్దు ఉయర్న్ద = (భగవానుని స్పృశించాలనే ఆరాటంతో) పడుతూ, పైకి లేస్తూ ఉండే, పావమ్ పడు తిరైకళ్ = సముద్రంలోని కెఱటాలు, మోద = అన్నివైపులా తాకుతూ ఉండగా, పణిన్దు = (ఆ అలల నీటి కణాలు తిరుమేనిపై పడగలపై ఉండే, మణికళాలే = మాణిక్యాలతో, అణిన్దు = అలంకరింపబడ్డ, అనన్దన్ = అనంతమైనది, అణై = శయ్యపై, కిడక్కుమ్ = శయనించి ఉండే, అమ్మాన్ = సర్వేశ్వరుడు, (అ పడుకపై పొందికగా ఉండ లేకుండా), అజ్గు = అక్కడనుండి, వన్దు = బయలుదేరి, అడియేన్తన్ = దాసుని, మనమ్ అణై = మనస్సు అనే పడుకలో, కిడక్కుమ్ = నిద్రిస్తున్నాడు.

ఆ పెద్దపడుకపై శయనించి ఉండేవాడు, ఆదిశేషునివలె తన విషయంలో అభినివేశాన్ని కల్గి ఉండనివాణ్ణి అయిన సౌకుమార్యం, చల్లదనం, సౌగంధ్యం- మొదలైన శయనానికి ఉండదగిన గుణాలు ఏవీ లేని నా కఠినమైన మనస్సులో నిలచాడు. గతంలో ఎక్కడ పరుండి ఉండేవాడు ఇప్పుడు ఎక్కడ శయనించాడు ! ఉండడానికి చక్కని చోటు, శయనించడానికి పడుక లేనివానికి అంతఃపురంలో మెత్తని పంచశయనం లభించినట్లుగా, ఆ అరుదైన శయాన్ని వీడి ఈ రాతి మనస్సును ఆదరించాడే ! అయోధ్యాపురవాసులు “అయోధ్యకు తిరిగి వేంచేయాలి” అని అతనిని శరణు వేడినపుడు, వారిని విడిచిపెట్టి “ఆవాసం త్వహ మిచ్ఛామి” (నాకొక నివాసాన్ని

కోరుతున్నాను) అని అంటూ ఋషులవద్ద ప్రార్థించినట్లుగా ఉన్నది ఇది -అని హార్ద భావం. ఈ విధంగా అత్యంతాభినివేశంతో అతడు నన్ను అన్వేషించి వచ్చినందువల్ల అతనిని ప్రయత్నించి పొందే ఆ దారిలో నేను శ్రమపడలేదు- అని చెప్పినట్లయింది.

అవ :- ఈ రీతిలో తాము పరగతస్వీకారానికి విషయం కావడానికి కారణం ఏమి? అని అంటే, పాలసముద్రంనుండి లేచి వచ్చి- “ఎవడైనా ఒక చేతనుడు లభించడా!” అనే ఆశతో తిరువల్లిక్కేణికి వేంచేసినపుడు- “ఇదిగో ! ఈ సమీపంలో జన్మించిన ఇతనిని కటాక్షించాలి” అని అంటూ లక్ష్మీదేవి పురుషకారం చేయడమే- అని అంటున్నారు.

16. వస్తుదైత్య వెణ్ తిరైకళ్ శెప్పవళ వెణ్ ముత్తమ్

అన్ది విళక్కు మణివిళక్కామ్-ఎన్దై

ఒరువల్లి త్తామరైయాళ్ ఒన్ఱియ శీర్ మార్చన్

తిరువల్లిక్కేణియాన్ శెన్ఱు

ఒరు అల్లి తామరైయాళ్ = సాటి లేని, అందమైన రేకులను కల తామర పూవును నివాసంగా కల లక్ష్మీదేవి, శెన్ఱు ఒన్ఱియ శీర్ మార్చన్ = వచ్చి పొందికగా ఉండే అందమైన వక్షస్సును కలవాడు, వెణ్ తిరైకళ్ వస్తు ఉదైత్య శెమ్ పవళమ్ వెణ్ ముత్తమ్ = తెల్లని అలలు తాకగా గెంటబడ్డ ఎఱ్ఱని పగడాలు, తెల్లని ముత్యాలు, అన్ది విళక్కుమ్ అణి విళక్కుమ్ ఆమ్ = సాయం సమయాన్ని ప్రకాశింపజేసే మంగళదీపాలు కాగా, తిరువల్లిక్కేణియాన్ = తిరువల్లిక్కేణిలో వేంచేసి ఉండేవాడు, ఎన్దై = నాకుస్వామి.

లక్ష్మీదేవి స్వయంగా ఆశుడి వచ్చి చేరిన వక్షస్థలాన్ని కలవాడు, తిరువల్లిక్కేణిలో నిత్యవాసాన్ని చేసేవాడే స్వామి. ఆమె చేసినపురుషకారంయొక్క ఫలంవల్లనే నేను అతనివల్ల ఆదరింపబడి, విషయాకరింపబడ్డాను. ఆ తల్లి స్వయంగా అన్వేషించి అతనిని చేరి, అతనిని నేనుండే చోటుకు వెదకివచ్చేటట్లు చేసింది కదా ! అని ఆశ్చర్యపడు తున్నారు.

అవ :- ఈ విధంగా లక్ష్మీదేవితోపాటు భగవానుడుకూడి ఉండడంవల్ల నేను ఫలం పొందడంలో ఏ కొఱతా లేదు. ఈవిధంగా అతడు మనవద్ద అభినివేశాన్ని పొందినవాడు- అని తెలిసే ఒకనాడు ఉంటే, దానికి ముందు వెనుక ఉండే అన్ని దినాలు ఫలవంతాలు అవుతాయి. ఇక, నానోరు పొద్దు పుచ్చడానికి వీలుగా అతనిని విడువకుండా స్తుతించాలి- అని అంటున్నారు.

17. శెన్ఱనాళ్ శెల్లాత శెళ్ళణ్మాల్ ఎళ్ళళ్ మాల్ ఎన్ఱనాశెన్ఱాళుమ్ నాళాకుమ్-ఎన్ఱమ్ ఇఱవాత వెన్దై యిణైయడిక్కే యాళాయ్ మఱవాతు వాళ్ళత్తుక వెన్ వాయ్

శెమ్ కణ్ మాల్ ఎళ్ళళ్ మాల్ ఎన్ఱ నాళ్ = పుండరీకాక్షుడు నాపట్ల అంతులేని ప్రేమను కలవాడై ఉన్నాడు అని చెప్పబడే నాళ్ళు (దినాలు) ఉంటే, శెన్ఱ నాళ్ = గతంలో గడచిన కాలం, శెల్లాద (నాళ్)= ఇకపై రాబోయే దినాలు-అనే, ఇన్నాళుమ్ = అన్ని కాలాలు, నాళ్ ఆకుమ్ = మంచి కాలమే అవుతుంది, ఎన్ఱమ్ ఇఱవాత వెన్దై = ఏనాడూ నాశనం లేని తండ్రి అయిన భగవానుని, ఇణై అడిక్కే = రెండు శ్రీచరణాలకే, ఆళ్ ఆయ్ = సేవకులమై, మఱవాదు = మఱువకుండా, ఎన్ వాయ్ వాళ్ళత్తుక = నానోరు స్తుతించాలి.

నా వాగింద్రియం క్షణంకూడా మఱవకుండా స్వామికి మంగళాశాసనాన్ని చేయాలి అనిభావం. ఇక్కడ వాక్కు మంగళాశాసనం చేయడాన్ని ప్రస్తావించడం- మిగిలిన కరణాలైన మనస్సు, కాయం, వాటికి సంబంధించిన రీతులలో కైంకర్యాన్ని చేయడం -అనే వీటికి ఉపలక్షణం. అందువల్ల ఫలంలో ఏ కొఱత లేనందువల్ల త్రికరణాలద్వారా కైంకర్యాన్ని చేయడమే అధికారికృత్యం- అని చెప్పబడినట్లయింది.

అవ :- ఈ రీతిలో కైంకర్యాన్ని చేయడానికి అతని అంగీకారం ఆవశ్యకం కనుక, “నీ సొత్తు ఏకొంచెం కూడా జారవిడువని నీవు, శ్రీపాదాలలో నిత్యకైంకర్యాన్ని అనుగ్రహించి, దానికి అడ్డు అయిన సంసారభయాన్ని తీర్చాలి” అని స్వామిని ఇందులో ప్రార్థిస్తున్నారు.

18. వాయ్ మొళ్ళిన్ఱు వామననాయ్ మావలిపాల్ మూవడి మణ్

నీ యళన్ఱుకొణ్డె నెడుమాలే! తావియ నిన్

ఎళ్ళా విణైయడిక్కే యేళ్ళ్ పిఱపు మాళాకి

అళ్ళాతిరుక్క వరుళ్

వామనన్ ఆయ్ = వామనరూపియై, మా వలి పాల్ = మహాబలివద్దకు (పోయి, వాయ్ మొళ్ళిన్ఱు = (బాల్యాన్ని వ్యక్తం చేసే కొన్ని) పలుకులను పల్కి, మూ అడి మణ్ = మూడు అడుగుల నేలను (యాచించి పొంది), అళన్ఱు కొణ్డె = దానిని కొలిచిన, నెడుమాలే = సర్వేశ్వరా !, ఎళ్ళా = (అందంలో) ఏ మాత్రం సంకోచం

లేనిదై, తావియ = లోకాలను కొలిచిన, నిన్ ఇటై అడిక్కే = నీ శ్రీచరణాలకే, ఏత్త
పిఱపుమ్ = అన్ని జన్మలలో, ఆళ్ ఆకి = నేను దాసుడనై, అజ్ఞాదు ఇరుక్క =
భయం లేకుండా ఉండేటట్లు, నీ అరుళ్ = నీవు కృపజేయాలి.

ఆ కైంకర్యానికి లోపం కలుగకుండా ఏం చేయగలను ? అని భయపడకుండా
నేను ఏ సంకోచం, క్లేశం లేకుండా ఉండేటట్లుగా చేయడమే నీవు నాకు చేయవలసినది.
ఈకృపను నీవు చేసేటట్లయితే ఎన్ని జన్మలను ఈ తమోమయలోకంలో నేను
ఎత్తినా నాకు అది మోక్షంతో సమానం అవుతుంది- అని భావం. “తూళ్గార్ పిఱవిక్కళ్
ఇన్నమ్ పుకప్పయ్దు వాళ్గాయ్ ఎన్ఱు శిన్ఱిత్తు నాన్ అదఱ్ఱు అజ్ఞే పామ్మోడు ఒరు
కూటైయలే పయిన్ఱాప్పోలే తాళ్గారుళ్ళమ్ తళ్ళుమ్ ఎన్ తామరైక్కణ్ణా” (పెరియతిరు-
11-8-3) అనే రీతిలో సంసారంలో జన్మ ఎత్తడం సర్పంతో సహవాసం చేయడంవలె
భయంకరమైనది- అని జ్ఞానులు అంటూ ఉండగా, జన్మలు ఎత్తాలని ఆశపడడం
తగునా? అని అంటే, సర్పవిషాన్ని తీర్చే మూలికలను తిని, శరీరాన్ని బలిష్ఠంగా
చేసికొన్నవాడు భయం ఏమీ లేకుండా పాము నోట్లో చేయిపెట్టడాన్ని లోకంలో
గమనిస్తున్నాము. అదే రీతిలో, సంసారమోక్షస్థితిబంధహేతువు అయిన అతని కృప
అనే ఔషధం దొరికితే, సంసారమనే కాలసర్పం నోటిలో ప్రవేశించి బయటకు రావడంలో
అడ్డులేదు కదా ! అతని కృప లభిస్తుందా, లభించదా- అనే భయపడినపుడు జన్మలు
భయంకరాలుగా ఉంటాయి. అతని కృప లభించడం తథ్యం- అని స్పష్టమైనపుడు
భయం తీరి, జన్మలే ఉద్దేశ్యాలు అవుతాయి -అని గ్రహించాలి.

అవ:- “అజ్ఞాదిరుక్క అరుళ్” అని అతనిని నిర్బంధించగానే, అతడు కృప
జేయకుండా ఉంటాడా ! మన యోగ్యతారాహిత్యాన్ని గమనించి, మనలను అతడు
అలక్ష్యం చేసినా చేయవచ్చు. బలమైన పాపాన్ని చేసిన మనం మన కార్యాన్ని చేయడంలో
శక్తి లేనివారమై ఉండవచ్చు” అని మనస్సు వెనుకంజ వేయడం ఆరంభించగానే,
“అతడు మన కార్యాన్ని చేయడానికి తగిన శక్తిని కలవాడే”. మన యోగ్యతారాహిత్యాన్ని
చూచి, చేయివిడువడమే” అని తమ మనస్సుకు ఊటను కల్గించే మాటలను
ఇందులో పలుకుతున్నారు.

19. అరుళాత్తోయమే యాలిలైమేల్ అన్ఱు
తెరుళాద పిఱ్ఱెయాయ్ చ్చేర్నాన్- ఇరుళాత
శిన్ఱెయరాయ్ చ్చేవడిక్కే శెమ్మలర్తాయ్ త్రైత్తోయతు
మునైయరాయ్ నిఱ్ఱార్క్కు మున్

ఇరుళాద శిన్ఱె ఆయ్ = అజ్ఞానాంధకారం చేరని మనస్సును కలవారై, శే అడిక్కే=
ఎఱ్ఱిని శ్రీపాదాలకే, శేమ్ మలర్ తూయ్ = అందమైన పుష్పాలను సమర్పించి, కై
త్తోయదు = అంజలి చేసి, మునైయర్ ఆయ్ నిఱ్ఱార్క్కు = (భగవద్విషయంలో)
ముందంజ వేసి నిలిచే భక్తులకు, అన్ఱు = పూర్వ ఒకానొక సమయంలో, తెరుళాద
పిఱ్ఱె ఆయ్ = ఏమీ తెలియని చిన్న శిశువై, ఆల్ ఇలై మేల్ శేర్నాన్ = మఱ్ఱి
చిగురుటాకుపై నిద్రించిన స్వామి, మున్ అరుళాదు ఒత్తీయుమే = ముందడుగు వేసి
కృపజేయకుండా పోతాడా! (అతని విషయంలో మనం ముందుకువస్తే మనలను
కృపజేయడానికి అతడు ముందడుగు వేస్తాడు కదా- అని కూడా భావం.)

అవ :- ప్రయోజనాంతరపరులై, నిన్ను కోరేవారికికూడా నీ స్వభావాన్ని
మార్చుకొని, కార్యాన్ని చేసే నీవు అనన్యప్రయోజనులం అయిన మా కార్యాన్ని
చేయవా?- అని ప్రశ్నిస్తున్నారు.

20. మున్నులక ముణ్ణుమిత్తన్దాయ్క్కు అవులక మీరడియాల్

పిన్నళన్ఱు కోడల్ పెరితాన్ఱే-ఎన్నే
తిరుమాలే ! శెఱ్ఱెడియానే ! ఎఱ్ఱళ్
పెరుమానే ! నీ యితనై ప్పేళు

మున్ = పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, ఉలకమ్ = లోకాలను అన్నిటినీ,
ఉణ్ణు = తన ఉదరంలో పెట్టుకొని, ఉమిత్తన్దాయ్క్కు = అనంతరం బయటపడచిన
నీకు, అవులకమ్ = ఆ లోకాలను, పిన్ = తరువాత ఒకానొక సమయంలో, ఈర్
అడియాల్ = రెండు శ్రీపాదాలతో, అళన్ఱు కోడల్ = కొలువడం అనేది, పెరిదు ఒన్ఱే
= అది ఒక పెద్ద కార్యం అవుతుందా ? (కానే కాదు), తిరుమాలే = ఓ శ్రియఃపతి !,
శేమ్ కణ్ నెడియానే = ఎఱ్ఱిని తిరునేత్రాలను కల సర్వాధికా !, ఎఱ్ఱళ్ పెరుమానే =
మాకు స్వామి అయినవాడా !, నీ ఇదనై పేళు = నీవు దీనిని నాకు తెలిసేటట్లుగా
చెప్పాలి, ఎన్నే ! = ఇదేమి ఆశ్చర్యం !

ఈ విధంగా అందఱికంటే గొప్పవాడైన నీవే దీనిని చెప్పాలి. “ఎత్తిఱమ్” అని
అన్న నమ్మాళ్వార్లవలె ఇక్కడ సౌలభ్యగుణంలో పేయాళ్వార్లు అభినివేశాన్ని
పొందుతున్నారు. ప్రయోజనంతరపరుడైన ఇంద్రుడు “నేను కోల్పోయిన రాజ్యాన్ని
సాధించి ఇవ్వాలి” అని ప్రార్థించగా, నీ ఆశ్రితపక్షపాతంవల్ల ఈ లీలను చేసిన నీవు,
అనన్య ప్రయోజనులం అయిన మా కార్యాన్ని తప్పక తీరుస్తావులే- అని భావం.

అవ :- పూర్వం, వసిష్ఠ- చండాలతారతమ్యం లేకుండా అందరి శిరస్సులను తన శ్రీచరణాలతో తడవిన త్రివిక్రమునిగూర్చి ప్రస్తావించడంవల్ల అతనివలె ఏ వ్యత్యాసాన్ని చూడకుండా స్త్రీ- బాలురకుకూడా కట్టడానికి, కొట్టడానికికూడా వీలయేటట్లుగా తనను వారి వశం చేసికొన్న శ్రీకృష్ణునిగూర్చి ప్రస్తావిస్తూ “ఆ స్వామిని పరిచ్ఛేదించి పల్కడం ఎవరికీ సాధ్యం అయే పని కాదు సుమా !” అని అంటున్నారు.

21. పేశువార్ ఎవ్వళవు పేశువర్ అవ్వళవే

వాశమలర్ తుమ్మాయ్ మాలైయాన్- తేశుడైయ

శక్కరత్తాన్ శజ్జినాన్ శార్జ్జత్తాన్ పొజ్జరవ

వక్కరనై క్కొన్ఱాన్ వడివు

వాశమ్ మలర్ తుమ్మాయ్ మాలైయాన్ = సువాసన నిండుగా ఉండే పూవులతో కూడిన తులసీమాలను అలంకరించుకొన్నవాడు, తేశు ఉడైయ శక్కరత్తాన్ = కాంతిని కల్గిన శ్రీసుదర్శనాన్ని ధరించినవాడు, శజ్జినాన్ = శ్రీపాంచజన్యాన్ని ధరించినవాడు, శార్జ్జత్తాన్ = శార్జ్జం అనే వింటిని దరించినవాడు, పొజ్జ అరవమ్ వక్కరనై = గొప్ప కలవరాన్ని చేస్తూ వచ్చిన దంతవక్త్రుడనే అసురుని, కొన్ఱాన్ = సంహరించినవాడైన భగవానుని, వడివు = స్వభావాలు, (ఎటువంటివి ? అని అంటే), పేశువార్ ఎవ్వళవు పేశువర్ అవ్వళవే = కీర్తించేవారు తాము ఎంతవరకు కీర్తించగలరో తావన్నాత్రమే అని కాగలవు.

జ్ఞానంలో అధికులైనా, తక్కువవారైనా- అందఱూ భగవానుని రూపాన్ని యథాతథంగా పూర్ణంగా వర్ణించలేకపోవడమనే విషయంలో సమానులే - అన్నది ఈ పాశురసారం. ఈ అంశాన్ని ఆశవందార్ స్తోత్రరత్నంలో “యద్వా శ్రమావధి” అనే శ్లోకంద్వారా అనుసంధించారు.

అవ :- అతని స్వరూపస్వభావాలు పరిచ్ఛేదించి పలుకడానికి సాధ్యం కానివి అయిన తరువాత, “అతడు తానే తనను దర్శింప జేస్తే, అందంగా దర్శించాలి అనే కోరికను కల్గి ఉండు” అని అంటూ తమ మనస్సును ఉద్దేశించి ఆత్మార్పణ అనుగ్రహిస్తున్నారు.

22. వడివార్ ముడికోట్టి వానవర్కళ్ నాళుమ్

కడియార్ మలర్ తూవి క్కాణుమ్- పడియానై

శెమ్మైయాలుళ్ళురుకి చెప్పవనే నెజ్జమే !

మెయ్మైయే కాణ విరుమ్బు

నెజ్జమే = ఓ మనసా !, వానవర్కళ్ = నిత్యసూరులు, వడివు ఆర్ = అందం నిండిన, ముడి = కిరీటాలను, కోట్టి = నమస్కరించేటట్లుగా చేసి, కడి ఆర్ మలర్ = సువాసన నిండిన పూవులను, నాళుమ్ = ప్రతిదినం, తూవి = (క్రమ వివక్ష లేకుండా) సమర్పించి, కాణుమ్ పడియానై = సదా దర్శించదగిన తిరుమేనిని కలవాడైన స్వామిని, శెమ్మైయార్ = శేషశేషిభావక్రమానుసారంగా, ఉళ్ ఉరుకి = మనస్సులో కఱగి, శెవ్వనే = ఋజువైన మార్గంలో, మెయ్మైయే = యథాతథంగా (నిజంగా), కాణ = సేవించడానికి, విరుమ్బు = ఆశపడు.

ఏదో ఒక గుణాన్ని అతడు ప్రదర్శించినంతమాత్రంతో చాలు- అని భావించకుండా, పరిపూర్ణంగా సాక్షాత్కరించుకోవాలని ఆశపడు. “మెయ్మైయే” అంటే పరిపూర్ణంగా- అని అర్థం. లేక, ఇంకొక ప్రయోజనాన్ని ఆశించి, అతనిని దర్శించాలని అనుకోవడం అసత్యదర్శనంగా గ్రహించి, వేటొక ఏ ప్రయోజనాన్ని ఆశించకుండా, అతనిని దర్శించడమే పరమ ప్రయోజనంగా భావించి, దర్శించే నిజమైన దర్శనాన్ని దర్శించాలని చూడు- అని కూడా చెప్పవచ్చు. “నెజ్జమే” అనే సంబోధనకు- నాకంటే ముందడుగువేసే మనసా! అని, శేషశేషిభావాన్ని బాగా తెలిసిన మనసా! అని, స్వప్రయత్నంతో భగవానుని ఎవరూ తెలియలేరని భాగా గ్రహించిన మనసా! అని- ఈ విధంగా పలు విధాలుగా భావాలను ప్రకరణానుగుణంగా చెప్పవచ్చు. కనుక, అతడు తనకు తానే తనను దర్శింపజేయాలి- అని ఆశపడి, తన ప్రయత్నంనుండి విరమించడమే ప్రవన్నుని స్వరూపం అని ఇక్కడ తెలుపబడింది.

అవ :- “కాణ విరుమ్బు” అని అంటూ వీరు ఉపదేశించి, ముగించడానికి ముందే, వీరి మనస్సు భగవానుని శ్రీపాదాలలో గొప్ప భక్తిని కల్గి ఉన్న రీతినిగూర్చి ఆత్మార్పణ ఇందులో ఆశ్చర్యపడుతున్నారు.

23. విరుమ్బి విణ్ మణ్ణళ్ళన్ద అజ్జితైయ వణ్డార్

శురుమ్బు తుళైయిల్ శెన్ఱ్ఱాత -అరుమ్బుమ్

పునస్త్తుమ్మాయ్మాలైయాన్ పొన్నళ్ళుమ్మే

మనమ్ తుమ్మాయ్ మాలాయ్ వరుమ్

అమ్ శిటైయ వణ్డు = అందమైన రెక్కలను కల ఆడు తుమ్మెదలు, ఆర్ శురుమ్బు = వాటిని విడువకుండా ఉండే మగ తుమ్మెదలు, తుళైయిల్ శెన్ఱ్ఱాత = వెదురు గొట్టాలలో దూరి ధ్వనించగా, (దానివల్ల), అరుమ్బుమ్ = వికసించిన, పునమ్

తుమ్మాయ్ మాలైయాన్ = తోటలోవలె వికాసం మాటని తులసీమాలను అలంకరించుకొన్న భగవానునియొక్క, విరుమ్మి విణ్ మణ్ అశస్త్ర అమ్ కమ్మత్తే = ఆశపడి పరమపదాన్ని, భూలోకాన్ని కొలిచిన, చాలా అందం అయిన స్వామి శ్రీపాదాల విషయంలో, మనమ్ = నా మనస్సు, తుమ్మాయ్ = పరిపూర్ణంగా, నిమగ్నమై, మాల్ ఆయ్ వరుమ్ = అంతు లేని వ్యామోహాన్ని కల్గి ఉన్నది. (లేక, ఆశపడి తులసీమాలగా పరిణమిస్తున్నది- అని కూడా చెప్పవచ్చు).

మనస్సు అనేది దేనినైనా ఆశపడి, ఆ ఆశతో ముందడుగు ఏదో తెలియక, నిలుచున్న చోటులో తడబడుతూ, మైకమే మూర్తిభవించిందా అనేటట్లుగా ఆ శ్రీచరణాలలో వ్యామోహాన్ని పొందుతుంది. కనుక, “కాణా విరుమ్మ” అని ఉపదేశించగానే, మనోరథం యొక్క ఉన్నతదశలో తమ మనస్సు ఉండడాన్ని చూచి, ఆశ్చర్యపడి ఈ పాశురాన్ని ఆహ్వార్య అనుగ్రహించారు.

అవ:- “ఓమనసా! అంతు లేని ప్రేమను కల్గి ఉండి, భగవానునివద్ద అభినివేశాన్ని పొందాము. ఇక చేయవలసినది ఏదీ లేదు.” అనే గర్వాన్ని పొందకుండా, అతని విషయంలో ఉత్పటమైన ప్రేమలో నిమగ్నమై ఆశ్రయించి, దానివల్ల కల్గిన అనుభవానికి విచ్చేదం లేకుండా ఉండేటట్లు నిరంతరం అతనిని అనుభవించాలని చూడు” అని తమ మనస్సును చూచి, ఆహ్వార్య అనుగ్రహిస్తున్నారు.

24. వరుళ్ళా లిరునిలనుమ్ మాల్ విశుమ్మమ్ కాగ్రైముమ్

నెరుళ్ళు తీ నీరురువు మానాన్- పారున్దుమ్

శుడరామ్మి యొన్ముడైయాన్ శూత్త్రకమ్మలే నాళుమ్

తాడరామ్మి నెళ్ళే ! తొమ్మితు

ఆమ్మి నెళ్ళే = సముద్రంవలె గాంభీర్యాన్ని, విస్తీర్ణాన్ని కల ఓమనసా !, ఇరు నిలముమ్ = విస్తృతిని కలభూమి, మాల్ విశుమ్మమ్ = (ఆ భూమివలెనే) కొలువడానికి సాధ్యం కానట్లున్న చాలా పెద్దదైన ఆకాశం, కాగ్రైముమ్ = ఆ భూమిలో, ఆకాశంలో ఉండేవారికి ప్రాణాలను ఇచ్చే వాయువు, నెరుళ్ళు తీ = భూమి, వాయువువలె సంతతిరూపంగా ఉన్నా, విడదీసి చూడడానికి వీలు లేని రీతిలో చాలా స్నిగ్ధంగా ఉండే (దగ్గరగా చేరి ఉండే) తేజస్సు, నీర్ = వీటిని అన్నిటిని ఒకటిగా చేర్చే జలం- అనే, ఉరువుమ్ ఆనాన్ = పంచభూతాలకు అంతర్యామి అయినవాడు, పారున్దుమ్ శుడర్ ఆమ్మి ఒన్ము ఉడైయాన్ = తన అప్రాకృతరూపానికి తగిన, సాటి లేని జ్యోతిని

కల చక్రాయుధాన్ని కలవాడు అయిన భగవానునియొక్క, శూత్త్రకమ్మలే = భక్తులను వశీకరించుకొనే శ్రీచరణాలనే, వరుళ్ళాల్ నాళుమ్ = ఇకపై రాబోయే కాలం అంతా, తొమ్మిదు = నమస్కరించి, తొడర్ = అనుసరించి ఆశ్రయించు.

రాబోయే కాలంలో అంతా ఒక్కక్షణం కూడా తెలియకుండా, దినం అంతా ఆ శ్రీచరణాలనే అనుసరించి ఆశ్రయించి, అనుభవించు. దానికి ముందు అనాదిగా ఆ దివ్యరూపాన్ని స్మరించకుండా అనర్థాన్ని పొందినది చాలు - ఇక నీవైనా నిరంతరం క్రమానుసారం ఆశ్రయించు- అని మనస్సును ఉద్బోదిస్తున్నారు.

అవ :- ఆహ్వార్య ఈరీతిలో ఉపదేశించినా, అనాదికాలంగా ఈ శ్రీచరణాన్ని ఆశ్రయించడానికి ఏర్పడిన అంతరాయాలను తలచి, “ఇకపై ఇంకా ఏమేమి ఆటంకాలు కల్గుతాయో! ఏమో!” అని భయపడే తమ మనస్సును ఉద్దేశించి, “అతనిని నీవు అనుసరించి ఆశ్రయించిన తరువాత అన్ని అంతరాయాలు తొలగిపోతాయి. నీకు ఏ కొఱత లేదు భయపడకు” అని దానిని తేటపరుస్తున్నారు.

25. తొమ్మితాల్ పమ్మదుణ్ణే తూ నీరులకమ్

ముమ్మితుణ్ణ మొయ్ కుమ్మలాళాయ్ చ్చి-విమ్మితుణ్ణ

వాయానై మాల్ విడైయేత్త శెగ్రైరానై వానవర్క్కుమ్

శేయానై నెళ్ళే ! శిఱన్దు

తూ నీర్ ఉలకమ్ = పరిశుద్ధం అయిన నీటిని కల సముద్రంచేత పరివేష్టితం అయిన భూమి మొదలైన లోకాలను, ముమ్మదుమ్ = మొత్తం, ఉణ్ణు = ఆరగించిన వాడు, (కడుపులో పెట్టుకొని రక్షించినవాడై) మొయ్ కుమ్మలాళ్ ఆయ్ చ్చి = దట్టమైన (నిబిడం అయిన) కేశహాశాన్ని కల యశోదయొక్క, విమ్మిదు = వెన్నను, ఉణ్ణు వాయానై = ఆరగించిన నోటిని కలవాడు, మాల్ విడై ఏత్త శెగ్రైరానై = బలిసి పొగరు పట్టిన ఏడు ఎద్దులను చంపినవాడు, వానవర్క్కుమ్ శేయానై = బ్రహ్మ మొదలైన దేవతలకు కూడా అందనివాడై ఉండే స్వామిని, నెళ్ళే =ఓ మనసా !, శిఱన్దు = అందంగా, (గొప్పగా), తొమ్మిదాల్ = నమస్కరిస్తే, పమ్మదు ఉణ్ణే = కొఱత ఉన్నదా ?

అతనికి -మనకు మధ్య ఉండే సంబంధాన్ని తెలిసికొని, మన శేషత్వస్వరూపానికి తగిన రీతిలో నమస్కరిస్తే నీకు ఏ ఆటంకం వస్తుంది ? మన ఆపత్కాలంలో మనలను తన కడుపులో పెట్టుకొని కాపాడే రీతిని, భక్తులకు సులభుడై ఉండే రీతిని, భక్తులను చేరడానికి అడ్డుగా ఉండే వాటిని పోగొట్టే స్వభావాన్ని కలవాడై ఉండడాన్ని, సులభులైన

వారిలో అత్యంతసులభుడై ఉండే తీరును అనుసంధిస్తే “అంతరాయాలు వస్తాయో ! ఏమో !” అని కలత పడడానికి అవకాశం లేనే లేదు- అని అంటూ తమ మనస్సును ఆహ్లాదులై ఆస్వాదించారు.

అవ :- ఈ రీతిలో గొప్పగా ఆశ్రయించిన తమ మనస్సును, నిత్యసూరులకంటే, అభిమానదివ్యదేశాలకంటే భగవానుడు అభిమానించిన రీతిని ఇందులో తెలుపుతున్నారు.

26. శిఙ్గెన్ వెన్ శిన్జెయుమ్ శెఙ్గెరపుమ్
నిజైన్ శిర్ నీళ్ కచ్చియుళ్ళుమ్- ఉజ్జైన్ తుపుమ్
వేఙ్గడముమ్ వెంకాపుమ్ వేళుత్తై ప్పాడియుమే
తామ్ కడవార్ తణ్డూయార్

తణ్ తుమ్మూయార్ తామ్ = చల్లని తులసీమాలను అలంకరించుకొన్న స్వామి, కడవార్ = ఏనాడూ విడచి ఉండనివాడై, ఉజ్జైన్ తుపుమ్ = నిత్యవాసం చేసే చోట్లు (ఏవి? అంటే,) శిఙ్గెన్ వెన్ శిన్జెయుమ్ = అన్నిటికంటే గొప్పదైన నా మనస్సు, శెమ్ కణ్ అరపుమ్ = ఎఱ్ఱని నేత్రాలను కల ఆదిశేషుడు, నిరైన్ శిర్ = నిండైన సంపదను కల, నీళ్ = గొప్ప, కచ్చియుళ్ళుమ్ = కాంచీనగరంలోను, వేఙ్గడముమ్ = తిరుమలలోను, వెంకా పుమ్ = తిరువెంకాలోను, వేళుత్తై ప్పాడియుమే = తిరువేళుత్తై అనే దివ్యక్షేత్రం లోను.

తిరువేంకటాచలం, తిరువెంకా, తిరువేళుత్తై- అనే దివ్యదేశాలను, “వీటికి నిర్వాహకుణ్ణి అయిన నేను వీటిని విడిచిపెట్టలేనే !” అని వాటిని తనకు సొత్తుగాను, తాను వాటికి స్వామిగా ఉండే సంబంధాన్ని చూచి వాటిని విడచిపెట్టకుండా ఉంటాడు. అందువల్ల వేంకటాద్రి, వెంకా, వేళుత్తై ప్పాడివంటి ఒక్కొక్క తిరుపతులు ఉన్నదేశాల కంటే, పలు తిరుపతులు నిండుగా ఒకచోటే ఉండే కాంచీపురం, నిత్యసూరులలో గొప్పవాడైన ఆదిశేషుడు, సాధనస్థులైన వీటితో సాధింపబడే (సాందబడే) సాధ్యస్థలం అయిన తమ మనస్సు- మొదలైనవానిలో చాలాగొప్ప ఆదరాన్ని కల్గి ఉంటాడు భగవానుడు, దీనికి కారణం - ఆశ్రితరక్షణంకోసం తులసీమాలను ధరించి ఉండడమే- అని ఇందులో తెలిపారు- అని చెప్పవచ్చు.

అయితే, ఇంకో రీతిలో కూడా అన్వయించి, పాశురానికి అర్థాన్ని చెప్పవచ్చు. “నిజైన్ శిర్ నీళ్ కచ్చియుళ్ళుమ్ వేఙ్గడముమ్, వెంకాపుమ్, వేళుత్తై ప్పాడియుమే

ఉజ్జైన్ తుపుమ్ తణ్ తుమ్మూయార్ తామ్ శిఙ్గెన్ వెన్ శిన్జెయుమ్ శెఙ్గెరపుమ్ తామ్ కడవార్”- కాంచీనగరంలోను, వేంకటాద్రిలోను, తిరువెంకాలోను, తిరువేళుత్తైలోను తప్పదు కనుక నివసించి ఉన్నాడు- అంతే. ఆశ్రితరక్షణంకోసం విలక్షణమైన మాలను ధరించినవాడు ఆదరించిన శయ్య అయిన ఆదిశేషునివలె నా గొప్ప మనస్సును అతిక్రమించలేకుండా ఉన్నాడని భావం. ఈ నిర్వాహంలో ‘నీళ్ కచ్చి’ అనేది కాంచీనగరంలో ఉన్నది, తిరువెంకాను, తిరువేళుత్తైను- మించిన ఒక దివ్యదేశాన్ని తెలుతుంది. “తామ్ కడవార్” అనే దానికి తమది అని అభిమానిస్తారు- అనే అర్థాన్ని చెప్పవచ్చు. ఈ రీతిలోని మూడు విధాలైన నిర్వాహాలలోను- తిరుపతులకంటే, నిత్యసూరులకంటే తమ మనస్సునే చాలా ఆదరించాడు స్వామి- అని అన్నట్లయింది.

అవ :- భగవానుని స్వభావం ఇటువంటిది అయినపుడు అతనిని ఆశ్రయించిన వారిలో ఎవరైనా ఒకరు తాము చేసిన పాపాల ఫలం అయిన దుఃఖాన్ని అనుభవించారు -అని విని తెలిసికొన్నారన్నది లేదు- అనే విషయంలో ఆశ్చర్యం ఏమాత్రం లేదని అంటున్నారు.

27. ఆరే తుయరుమ్మన్దార్ తున్పుగ్రీగ్రాణ్డైయార్

కారే మలిన్ద కరుఙ్గడలై-నేరే

కడైన్దానై క్కారణనై నీరణైమేల్ పళ్ళి

అడైన్దానై నాళు మడైన్ద

కార్ మలిన్ద కరు కడలై = (నీటిని గ్రహించడంకోసం చేరిన) మేఘాలతో నిండిన నల్లని సముద్రాన్ని, నేరే కడైన్దానై = తానే ముందు నిలిచి, చిలికినవాడు, కారణనై = సర్వజగత్కారణుడు, నీర్ అణైమేల్ పళ్ళి అడైన్దానై = క్షీరాబ్ధిలో (ఆదిశేషుడనే) పడుకన్నె పరుండి ఉండేవాడైన స్వామిని, అడైన్ద = ఆశ్రయించి, (ఉన్నవాడు) నాళుమ్ తుయర్ ఉమ్మన్దార్ ఆర్ = ఏనాడు అయినా దుఃఖాన్ని పొందినవారు ఎవరు? తున్పు ఉగ్రీగ్రార్ ఆణ్డైయార్ = ఆవిధంగా భగవానుని ఆశ్రయించి దుఃఖాలను అనుభవించినవారు ఏదేశంలో ఎక్కడ ఉన్నారు?

అతనిని ఆశ్రయించి క్షేపడినవారు ఏ దేశంలో ఉన్నారు? బ్రహ్మరుద్రాదులను ఆశ్రయించి క్షేపడినవారు పలు దేశాలలో అనేకకాలాలలో ఉన్నారు అనేది హిరణ్య-రావణభస్మాస్మరరాది అసుర- రాక్షసుల కథలలో వింటున్నాము. అచ్యుతుడైన ఇతనిని ఆశ్రయించి ఎవడూ బాధపడినట్లుగా ఏ దేశంలోను వినలేదే !- అని భావం.

“భగవానుని ఆశ్రయించినవాడు దుఃఖాన్ని అనుభవించాడు” అని అనడం “నిప్పుతో తడుపుతున్నాడు” అని అనడంవలె జరగని పని- అని భావం.

అవ :- భగవానుని ఆశ్రయించినవారు దుఃఖాన్ని పొందడం- పంచ పాండవులకు, తమ శత్రువులను తామే సంహరించేటట్లుగా స్వామి విడిచిపెట్టినపుడు కదా, - అని అంటున్నారు. అంటే, తనను ఆశ్రయించిన పంచపాండవుల శత్రువులను తానే స్వయంగా నాశనం చేసి వారిని కాపాడినట్లే, తనను ఆశ్రయించినవారి దుఃఖాలను తీర్చి, స్వామి వారిని తప్పక కాపాడుతాడని భావం. ఈ పాశురంలో పాండవులను జీవస్థానంలోను, కౌరవులను వారు చేసే పాపకర్మల స్థానంలోను గ్రహించి ఆహ్వానం పల్కడం గమనించదగిన అంశం.

28. అడైన్దరవణైమేల్ ఐవర్క్కాయ్ అన్దు

మిడైన్దరు పారత వెమ్మోర్- ఉడైన్దరువుమ్

ఆయ్చ్చిపాల్ మత్తుక్కే అమ్మనే ! వాళెయిగ్గిరు

పేయ్చ్చిపాలుణ్ణ పిరాన్

వాళ్ ఎయిఱు = కత్తివంటి దంతాలను కల్గిన, పేయ్చ్చి = పిశాచి అయిన పూతనయొక్క, పాల్ = స్తన్యాన్ని, ఉణ్ణ = ఆరగించి, ఆమె ప్రాణాలను తీసినవాడైన, పిరాన్ = ఉపకారకుడు, అడైన్దరు = శయనించినది, (ఎక్కడ ? అంటే), అరవణైమేల్ = శేషశయనంపై, అన్దు = పూర్వ ఒకానొక సమయంలో, ఐవర్క్కు ఆయ్ = పంచపాండవులకోసం, మిడైన్దరు = తనను శ్రమపెట్టుకొని, బాణప్రయోగాలను సహించి, నిబిడంగా నిర్వహించినది, (దేనిని? అంటే), వెమ్ పారతమ్ పోర్ = కఠినమైన భారతయుద్ధాన్ని, ఉడైన్దరువుమ్ = భయపడి, జంకినది (దేనివల్ల అంటే), ఆయ్చ్చి పాల్ = గోపిక అయిన యశోదాదేవిపట్ల ఉండే, మత్తుక్కే = అనురాగం వల్లనే, అమ్మనే = ఏమి ఆశ్చర్యం !

వయస్సు నిండని, పాలుకారే శైశవంలోనే, కత్తులవంటి పదునైన దంతాలను కల పిశాచి పూతన విషం కలసిన స్తన్యాన్ని తల్లిస్తన్యం కాదని గ్రహించి, విషంతోపాటు, పాలతో పాటు, ఆమె ప్రాణాలతో పాటు- అన్నిటినీ ఆరగించి, తనను వధించాలని తలచిన ఆమెను వధించి లోకాలకు స్వామి అయిన తనను మనకు ప్రసాదించిన ఉపకారకుడే కదా - ఈ సౌలభ్యాన్ని తెలిపే లీలను చేశాడు. వయస్సు నిండనపుడే

ఒక పిశాచిని చంపినవాడు ఒక తల్లికి భయపడి, ఏమీ చేయలేనివాడై, నిలబడి పోవడమా! కొందరికి దూత్యసారథ్యాలను చేయడమా ! అని ఆశ్చర్యపడుతున్నారు. ఈవిధంగా, భక్తులకు తన దివ్యతిరుమేనిని దర్శింపజేసేవాడై, వారికోసం తనను శ్రమపెట్టుకొని, తక్కువచేసికొని అయినా వారి కార్యాన్ని సఫలం చేసేవాడై, వారుకొట్టినా, తిట్టినా ఏమీ చేయలేనివాడై, వారి శత్రువులను అవలీలగా నశింపజేసేవాడైన ఇతనిని ఆశ్రయించిన వారికి ఏ దుఃఖంకూడా సంభవించదు- అని అంటూ గత పాశురంలోని అర్థాన్ని ఇందులో వివరించారు.

అవ :- గడచిన పాశురంలో “ఉడైన్దరువుమ్ ఆయ్చ్చిపాల్ మత్తుక్కే” అని అన్నట్లు యశోదాదేవివద్ద భగవానుడు భయపడడానికిగూర్చిన వృత్తాంతం ప్రస్తుతం అయినందువల్ల, “ఆ యశోదపట్ల భయాన్ని కల్గి ఉండే విషయంలో ఇతనికి సాటి ఎవరూ లేనట్లుగా, ఇతనిపట్ల ప్రేమను కల్గి ఉండే విషయంలో ఈమెకు సాటి ఎవరూ లేరు” అని అంటూ ఆమె గుణంలో అభినివిష్టులవుతున్నారు.

29. పేయ్చ్చిపాలుణ్ణ పెరుమానై పేర్న్దెడుత్తు

ఆయ్చ్చి ములై కొడుత్తాళశ్శాతే- వాయ్త్త

ఇరుళార్ తిరుమేని యిన్దవళ చెప్పవాయ్

తెరుళా మొత్తీయానై చేర్న్దె

పేయ్చ్చి = పిశాచి అయిన పూతనయొక్క, పాల్ = స్తన్యం, ఉణ్ణ = ఆరగించిన, పెరుమానై = సర్వేశ్వరుడై, వాయ్త్త ఇరుళ్ ఆర్ తిరు మేని = నిబిడం అయిన చీకటివంటి తిరుమేనిని కలవాడై, ఇన్ పవళమ్ శెమ్ వాయ్ = భోగ్యమైన పగడంవంటి పెదవిని కలవాడై, తెరుళా మొత్తీయానై = రూపు తెలియని, ముద్దు మాటలను పలికే చిన్నబిడ్డ అయిన శ్రీకృష్ణుని, శేర్న్దె = సమీపించి, ఆయ్చ్చి = యశోద, పేర్న్దె ఎడుత్తు = చేతులారా కౌగలించుకొని, ఎత్తుకొని, అశ్శాదే = కొంచెంకూడా భయపడకుండా, ములై కొడుత్తాళ్ = తన స్తన్యాన్ని తాగడంకోసం ఇచ్చింది.

ఇంతటి మోరదృశ్యాలను చూచిన తరువాత భయపడి, మూర్ఛపోవలసి ఉండగా, కొంచెంకూడా భయపడకుండా, పూతన ఇచ్చిన విషమిశ్రితక్షీరానికి విరుగుడుగా తన స్తన్యాన్ని ఇచ్చింది యశోదాదేవి. అందులోను, కుడిచేయి ఏదో, ఎడమచేయి ఏదో తెలియని గోపకులంలో పుట్టిన యశోదకదా ఈ పనిచేసింది. ఈమెను ఇటువంటి పనిని చేసేటట్లుగా చేసినది- ఈమెకు ఇతనివల్ల ఉండే వాత్సల్యమే కదా! ఇటువంటి

వాత్సల్యం కూడా ఒకటి ఉంటుందా ! అని ఆశ్చర్యపడుతున్నారు.

అవ :- భగవానుడు ఆమెకు ఆవిధంగా సులభుడై ఉన్నందువల్ల ఆమె అతనిపట్ల ఆ రీతిలో ప్రేమను కల్గి ఉన్నది. కాని, మనకతడు అంత సులభుడుగా లేడే !- అనే ప్రశ్న తల ఎత్తగా, అంతకంటే సులభుడై ఉన్న సందర్భాలను కొన్నిటిని ఇందులో ఆశ్చర్య ప్రస్తావిస్తున్నారు.

30. శేర్న్దై తిరుమాల్ కడల్ కుడనై వేళ్ళడమ్
నేర్న్దై వెన్ శిన్దై నిత్తైవిశుమ్ము- వాయ్న్ద
మత్తైపాడక మనన్దన్ వణ్ణమ్మాయ్ క్కణ్ణి
ఇత్తై పాడియాయ్ విన్దై

కడల్ = పాలకడలి, కుడనై = తిరుక్కుడనై అనే దివ్యదేశం, వేళ్ళడమ్ = శ్రీవేంకటాద్రి, నేర్న్దై ఎన్ శిన్దై = (వీటి అన్నిటికంటే అతనికి ఆదరణీయంగా) లభించిన నా మనస్సు, నిత్తై విశుమ్ముమ్ = అన్నివిధాల పరిపూర్ణతను కల పరమపదం, వాయ్న్ద మత్తై = (అపారమేయం కనుకనే భ్రమ విప్రలంభాది దోషరాహిత్యాన్ని కల్గి ఉండడమనే) అతిశయాన్ని కల వేదం, పాడకమ్ = తిరుప్పాడకమ్ అనే దివ్యదేశం, అనన్దన్ = ఆదిశేషుడు, ఆయ ఇన్దై = అనే ఇవి అన్నీ, వణ్ తుమ్మాయ్ క్కణ్ణి = అందమైన తులసీ మాలను అలంకరించుకొనే, తిరు మాల్ శేర్న్దై = శ్రీమన్నారాయణుడు ఆదరంతో, అభిమానంతో పొందికగా వేంచేసి ఉండే, ఇత్తై పాడి = రాజధానులు.

అందమైన తులసీమాలచే అలంకరింపబడ్డవాడై, దానివల్లనే తాను సర్వస్వామి అనే విషయం ప్రకటింపబడ్డవాడైన శ్రియఃపతి ఎంతో ఆదరంతో చేరి నివసించే రాజధానులు ఇవి. ఈ విధంగా భగవానుడు సులభుడై, నివసించే చోట్లను తెలిపినట్లయింది.

అవ :- “ఈ ప్రదేశాలకు వచ్చి ఉండేవాడు భక్తుల విరోధులను పోగొట్టేవాడై, దురహంకారాన్ని కల్గినవారితో సైతం ఏ తేడా లేకుండా ఒకే నీరుగా (నీరు నీటితో కలసినట్లు) కలిసే సౌశీల్యగుణాన్ని కల్గినవాడు కదా ! - అని ఇందులో అంటున్నారు.

31. ఇన్దైయవన్ కోయిల్ ఇరణియనతాకమ్
ఆవై శెయ్తరియురువ మానాన్ - శెవి తెరియా
నాకత్తాన్ నాల్వేతత్తుళ్ళాన్ నఱవేగ్గ్రాన్

పాకత్తాన్ పాల్కుడలుళాన్

ఇరణియనదు = హిరణ్యకశిపుని, ఆకమ్ = వక్షస్థలాన్ని, అవై శెయ్దు = భిన్నం చేయడం కోసం, అరి ఉరువమ్ ఆనాన్ = నృసింహరూపిగా అవతరించినవాడు, శెవి తెరియా నాకత్తాన్ = “చక్షుఃశ్రవః” అనే నామాన్ని కల్గిఉండడంవల్ల చక్షురింద్రియంతో శ్రోత్రేంద్రియకార్యాన్ని కూడా నిర్వహించగల్గినవాడు కనుక, చెవిద్వారా ఏర్పడే జ్ఞానం లేనివాడైన ఆదిశేషుని తిరుమేనిలో పరుండి ఉన్నవాడు, నఱవు ఏగ్గ్రాన్ పాకత్తాన్ = తేనెవంటి గంగను ధరించిన రుద్రుని తన తిరుమేనిలోని ఒక భాగంలో కల్గినవాడు, పాల్కుడలుళాన్ = క్షీరాబ్ధిలో పరుండి ఉన్నవాడైన, అవన్ = ఆ స్వామియొక్క, కోయిల్ ఇన్దై = కోవెలలు ముందు పాశురంలో చెప్పబడ్డ దివ్యస్థలాలు.

క్షుద్రప్రయోజనాలను పొందడంకోసం అయినా దేవతలు తన వద్దకు రారా ! అని ఎదురు తెన్నులు చూస్తూ, వారి పిలుపులను వినే చోటు అయిన క్షీరాబ్ధిలో శయనించి ఉండేవాడు. ఇన్నిచోట్లలో ఇంతటి శీలగుణాన్ని కలవాడై అతడు మనకోసం ఆదరంతో ఉన్నపుడు ఓ మనసా ! నీవు అతనిని విడచి పోవచ్చునా ?- అని భావం.

అవ :- పూర్వం ప్రస్తావించిన దేశాలు మాత్రమేనా ? గొప్ప సౌశీల్యగుణాన్ని కలవాడై, అతడు వేంచేసి ఉండే దేశాలకు ఒక అంతు లేదు కదా ! అని ఇందులో అంటున్నారు.

32. పాల్కుడలుమ్ వేళ్ళడముమ్ పామ్ముమ్ పని విశుమ్ముమ్
నూల్కుడలుమ్ నుణ్ణాల తామరైమేల్- పాల్కు
ట్టిరున్దార్ మనముమ్ ఇడమాక క్కొణ్ణాన్
కురున్దాశిత్త కోపాలకన్

కురున్దు = అసురావిష్టం అయిన బండిగురివింద చెట్టును, ఒశిత్త = విడిచిన, కోపాలకన్ = గోవుల మందను కాచే (విరోధినిరాసాన్ని చేయడం స్వభావంగా కల) శ్రీకృష్ణుడు, పాల్ కడలుమ్ = భక్తుల ప్రార్థనలను వినే చోటు అయిన క్షీరాబ్ధిని, వేళ్ళడముమ్ = “కానముమ్ వానరముమ్ వేడుముడై వేళ్ళడమ్” అని కీర్తింపబడ్డ వేంకటాచలం, పామ్ముమ్ = “శెన్దై కుడైయామ్” అని సర్వవిధకైంకర్యాలను చేసే ఆదిశేషుడు, పని విశుమ్ముమ్ = (సంసారంలో ఉండే తాపత్రయాలు ఏవీ లేనందువల్ల) చల్లని మంచువంటి శీతలస్వభావాన్ని కల భోగ్యమైన పరమపదం, నూల్ కడలుమ్ =

(శ్రుతి-స్మృతి- ఇతిహాస -పురాణాలనే సముద్రంవంటి అంతులేని శాస్త్రాలు, మన్ నూల్ తామరైమేల్ పాల్ పట్టిరున్నాల్ మనముమ్ = సూక్ష్మం అయిన ఆ శాస్త్రాలలో “పద్మకోశప్రతీకాశగ్ం హృదయం చాప్యథోముఖమ్” ఇత్యాదిగా చెప్పబడే హృదయమనే తామరపూవులో తమ సకలేంద్రియాలు అభినివేశాన్ని పొందేటట్లు యోగసమాధిలో స్థిరంగా కల్గి ఉండే పరమయోగుల మనస్సు, ఇడమ్ ఆక కొణ్డాన్ = తన నివాసదేశాలుగా పరిగ్రహించాడు. (ఇన్ని చోట్లలో తనను భక్తులకు పరతంత్రునిగా చేసికొని అతడు వేంచేసి ఉన్నపుడు అతని పాలభ్యంలో సందేహపడే అవకాశ లేశం ఏమాత్రం లేదు.)

అవ :- భగవానుడు భక్తులభుడు అయితే కావచ్చు, మనం పొందాలని కోరుకొన్న ఫలాలను మనకు అనుగ్రహిస్తాడా ! - అని అంటే, మనం మన హితాన్ని కోరుకొనని కాలంలోకూడా మనకు హితాన్ని చేసేవాడై, నీచమైన ఫలాలను ఆశించేవారికి సైతం తన దేహాన్ని శ్రమపెట్టుకొని, వారి కార్యాన్ని సాధించి, వారి కోటికలను అన్నిటినీ అనుగ్రహించేవాడై కదా ఉన్నాడు- అని అంటున్నారు.

33. పాలకనాయ్ ఆతిలైమేల్ పైయ ఉలకెల్లామ్

మేలొరునాళుణ్ణవనే మెయ్మైయే- మాలవనే
మన్దరత్తాల్ మానీర్క్కడల్ కడైన్దు వానముతమ్
అన్దరత్తాల్క్కిన్దాయ్ నీ యన్దు

మేల్ ఒరు నాళ్ = మన రక్షణను మనం కోరుకోని పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, పాలకన్ ఆయ్ = చిన్న శిశురూపాన్ని కలవాడై, ఆల్ ఇలై మేల్ = అప్పుడే విరిసిన చిన్న మట్టి చిగురుటాకుపై, ఉలకు ఎల్లామ్ = ఏ వస్తువు చెదటిపోకుండా లోకాలను అన్నిటినీ, పైయ = ఆవిధంగా లోపలకు గ్రసించే సమయంలో ఏ వస్తువుకు బాధ, సంకోచం కలుగకుండా ఉండే రీతిలో మెల్లగా, మెయ్మైయే = ఇంద్రజాలాన్ని చేసేవాని కార్యంవలె అసత్యప్రదర్శన కాకుండా, నిజంగానే, ఉణ్ణవనే = లోకాలను అన్నిటినీ నీ చిన్నబొజ్జలో ఉంచుకొన్నవాడా!, మాలవనే = (ఈ ఘటితఫటనా సామర్థ్యంతో నీ గొప్పతనం వ్యక్తం అయేటట్లుండే) సర్వాధికుడా!, నీ = ఇటువంటి శక్తిని కల నీవు, అన్దు = (దేవతలు అమృతాన్ని సాధించి ఇవ్వాలని నిన్ను ప్రార్థించిన) ఆ సమయంలో, మన్దరత్తాల్ = మందరపర్వతంతో, (కష్టంగా చేసికొని), మా నీర్ కడైన్దు = గొప్ప నీటిని కల సముద్రాన్ని చిలికి, వాన్ అముదమ్ = గొప్పదైన అమృతాన్ని, అన్దరత్తార్క్కు = ఆకాశంలో ఉండే దేవతలకు, ఈన్దాయ్ = ఇచ్చావు, (ఇటువంటివాడు

అనన్య ప్రయోజనులం అయిన మన మనోరథాలను తప్పక తీరుస్తాడని భావం)

అవ :- ఈ విధంగా తన సత్తాస్థితి ప్రవృత్తులను అన్నిటినీ తన భక్తుల కోసమే వారి వశం చేసికొనేటపుడు, అతనిపట్ల భక్తిని కల్గి ఉండి, అతనిని దర్శించాలనే ఆశను కల్గి ఉండవద్దా ! అని ఇందులో తమ మనస్సును ఉద్దేశించి ఆహ్వాన్లు అంటున్నారు.

34. అన్తివ్వులకమ్ అళన్ద వళైవేకొల్

నిన్తిరున్దు వేళుత్తై నీణకర్ వాయ్-అన్దు
కిడన్దానై క్కేడిల్ శీరానై మున్కణ్డై
క్కుడన్దానై నెళ్ళమే ! కాణ్

నెళ్ళమే = ఓ మనసా !, అన్దు = మనం అపేక్షించని ఆ సమయంలోనే, నిన్దు = నిలచి, ఇన్వులకమ్ = ఈ లోకాలను అన్నిటినీ, అళన్ద = తన శ్రీచరణంతో కొలిచినందువల్ల కల్గిన, అళవే కొల్ = శ్రమంవల్ల కాబోలు!, వేళుత్తై = తిరువేళుత్తై అనే దివ్యదేశంలో, ఇరున్దు = వేంచేసి ఉండి, నీళ్ నకర్ వాయ్ = “తిరువెళికా” అనే గొప్ప దివ్యదేశంలో, అన్దు = అప్పుడు ఒకానొక సమయంలో, కిడన్దానై = పరుండి ఉన్నవాడై, కేడు ఇల్ శీరానై = ఏనాడూ నాశం లేనివి, ఏదోషం లేనివి అయిన అనంతకల్యాణ గుణాలను కలవాడై, మున్ = పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, కణ్డై = తనను పలు విధాలుగా చంపాలని ప్రయత్నించిన, దుర్బుద్ధి అయిన కంసుని, కడన్దానై = సంహరించినవాడైన స్వామిని, కాణ్ = అనుసంధించాలని చూడు.

అవ :- గడచిన పాశురంలో “నెళ్ళమే కాణ్ !” అని తమ మనస్సును ఉపదేశించి, వీరు మౌనంగా ఉండడానికి ముందే మనస్సుకు వశం అయిన కళ్ళు మొదలైన బాహ్యేంద్రియాలుకూడా తామే ముందడుగు వేసి, వాటికి వాటికి నియామకులైన తమను కూడా నియమిస్తూ, భగవద్విషయంలో అత్యంతం అభినివేశాన్ని పొందిన రీతిని చూచి ఆహ్వాన్లు ఆశ్చర్యపడుతున్నారు.

35. కాణ్కాణెన విరుమ్బుమ్ కణ్గళ్ కతిరిలకు

పూణ్డారకత్తాన్ పాన్మేని-పాణ్ కణ్
తొకిల్ పాడి వణ్ణత్తైయుమ్ తొళ్లలాన్ శెమ్మై
ఘ్నైల్ పాడి యామ్తొమ్మైతుమ్ కై

కణ్గళ్ = నా వశంలో ఉండవలసిన నా నేత్రాలు, (నాకంటే ముందంజ వేసి చేతనసమాధితో భగవానుని దర్శించాలి ! దర్శించాలి ! అనే ఆశతో), కదిర్ ఇలకు =

ప్రకాశాన్ని విరజిముతూ, పూణ్ = ఆభరణాలను, తార్ = వైజయంతీ వనమాలను కల, అకలత్తాన్ = వక్షస్థలంలో కల్గిన, పాన్ మేని = బంగారు వలె ఆశపడదగినట్లుగా, ఆకర్షణీయంగా ఉండే తిరుమేనిని, కాణ్ కాణ్ ఎన విరుమ్బుమ్ = దర్శించు ! దర్శించు ! అని అభినివేశాన్ని పొందుతున్నాయి, వణ్ణు = తుమ్మెదలు, అత్తైయుమ్ = ధ్వనించే, తొళ్లలాన్ = మాలను కల ఆస్వామియొక్క, తొళ్ళిల్ = అతిమానుష లీలలతోను, పాణ్ కణ్ పాడి = రాగంలో మేళవించి పాడి, శెమ్ పాన్ కమ్మల్ = ఎఱ్ఱని బంగారంవంటి శ్రీచరణాలను, యామ్ = మేము, కై = చేతులతో, పాడి తొమ్మదుమ్ = కీర్తించి, నమస్కరిస్తాము (నోరారాపాడి, చేతులారా నమస్కరిస్తాము.)

అవ :- గడచిన పాశురంలో “పాడి తొమ్మదుమ్” అని ఆశపడిన రీతిలోనే అతని త్రివిక్రమావతారంలోని గొప్పతనాన్ని ఈ పాశురంలో పాడి ఆనందిస్తున్నారు.

36. కైయ కనలామ్మి కార్క్కడల్ వాయ్ వెణ్ శళ్ళమ్
వెయ్య కత్తై శార్క్కమ్ వెణ్ణడర్ వాళ్ శెయ్య
పడై పరవై పామ్మి పనినీరులకమ్
అడి యళ్ళన్డ మాయరవర్క్కు

పని నీర్ ఉలకమ్ = చల్లని నీటిని కల సముద్రంచేత చుట్టబడి ఉండే భూమిని, అడి = తన చరణాలతో, అళ్ళన్డ = కొలిచిన, మాయర్ అవర్క్కు = ఆశ్చర్యచేష్టతుడైన ఆ స్వామికి, కైయ = శ్రీహస్తంలో ఉండే, కనల్ ఆమ్మి = శత్రువులపై నిప్పును ఉమిసే సుదర్శనచక్రం, కార్ కడల్ వాయ్ వెణ్ శళ్ళమ్ = నల్లని వర్ణాన్ని కల సముద్రంలో పుట్టిన తెల్లని వర్ణాన్ని కల పాంచజన్యం అనే శంఖం, వెయ్య కత్తై = శత్రువులకు భీషణమైన కౌమోదకి అనే గద, (వెయ్య), శార్క్కమ్ = శత్రువులకు తాపాన్ని కల్గించే శార్క్కమనే విల్లు, వెమ్ శుడర్ వాళ్ = పదునును కల్గి ఉండడంవల్ల మెరిసే నందకమనే ఖడ్గం- అనే, శెయ్య పడై = అందమైన దివ్యాయుధాలు, పరవై = క్షీరసముద్రం, పామ్మి = శయ్య (ఈవిధంగా కూడా ఇంత అందమైన ఆయుధాలను కల్గి ఉన్నాడా ! ఇటువంటి పడుకను కల్గి ఉన్నాడా ! అని ఆశ్చర్యపడుతున్నారు- అని కూడా చెప్పవచ్చు.)

అవ :- ముప్పై అయిదవ పాశురంలో ఆశపడిన రీతిలో కీర్తించడంతో ఆగకుండా ఆత్మార్లు అంజలిని ఘటించడం మొదలైన శేషవృత్తులను (కైంకర్యాలను కూడా) చేయడం ప్రారంభించగానే, భగవానుడుకూడా తన గొప్పతనాన్ని గణించకుండా, తమ విషయంలో గొప్ప ఆదరాన్ని కలవాడై, పలు రూపాలను ధరించి, తమను అనుభవించడం ప్రారంభించాడు- అని ఈ పాశురంలో అంటున్నారు. “వారి క్కొణ్ణ

ఉన్నై విమ్మొళ్ళవన్ కాణిల్ ఎన్ఱు ఆర్పుగ్గిల్ ఎన్నై యొమ్మియ ఎన్నిల్ మున్నమ్ పారిత్తు త్తాన్ ఎన్నై ముగ్గిల్ పురుకినాన్” (తిరువాయ్మొళి- 9-6-10) అనే పాశురంలో నమ్మాళ్వార్లకు కల్గిన అనుభవంవంటిదే ఈ పాశురంలో పేయాళ్వార్లకు కల్గిన అనుభవం.

37. అవణ్కుడిమై ప్పట్టేన్ అకత్తాన్ పుఱత్తాన్
ఉవర్క్కుమ్ కరుక్కడల్ నీరుళ్ళాన్- తువర్క్కుమ్
పవళవాయ్ ప్పూమకళుమ్ పన్మణి ప్పూణారమ్
తిక్కమ్ తిరుమార్వన్తాన్

అవణ్కు = వాఙ్మనస్సులకు అందని అటువంటి గొప్పతనాన్ని కల ఆ స్వామికి, అడిమై పట్టేన్ = అంజలిని చేయడం మొదలైన రీతులలో కైంకర్యం చేయడం ప్రారంభించినవాణ్ణి అయ్యాను, ఉవర్క్కుమ్ కరుమ్ క్కడల్ నీర్ ఉళ్ళాన్ = (తరువాత) లవణపూర్ణం అయిన నల్లని సముద్రం నీటిలో శయనించి ఉన్నవాడై, తువర్క్కుమ్ పవళమ్ వాయ్ పూ మకళుమ్ = ఎఱ్ఱని పగడంవంటి పెదవిని కల్గినదైన లక్ష్మీదేవి, పల్ మణి ప్పూణ్ = పలు రీతులలోని రత్నాలను కల ఆభరణాలు, ఆరమ్ = హారాలు, తిక్కమ్ = ప్రకాశించే, తిరు మార్వన్ తాన్ = వక్షస్థలాన్ని కలవాడు అయిన స్వామి, అకత్తాన్ పుఱత్తాన్ = నాలోపల, బయట అంతటా కలసి ఉన్నాడు.

అవ :- ఈ విధంగా నాపట్ల గొప్ప అభినివేశంతో ఉండే స్వామి ఏ గొప్పతనం లేని సామాన్యుడు కాదు. తనతో ఏ సాటి లేని సర్వేశ్వరుడు సుమా ! అని అంటున్నారు.

38. తానే తనక్కు వమన్ తన్నరువే యెప్పురువుమ్
తానే తవ పురువుమ్ తారకైయుమ్- తానే
ఎరిశుడరుమ్మొల్వైయుమ్ ఎణ్ణిశైయుమ్ అణ్ణ
త్తిరు శుడరుమాయ విత్తై

ఎప్పురువుమ్ = “యస్యాత్మా శరీరమ్”, “యస్య పృథివీ శరీరమ్” అన్నట్లు తనకంటే వేఱయిన చేతనాచేతనాలలో ఏ పదార్థం అయినా, తన్ ఉరువే = తనకు శరీరంగానే ఉంటుంది, బ్రహ్మమొదలైన వారు, తారకైయుమ్ = నక్షత్రాలు, తానే = ఆ స్వామి రూపాలై ఉంటాయి. (‘తాను’ అనే శబ్దంలో అణగి ఉండే రీతిలో తనను విడచి ఉండని ప్రకారాలుగా ఉంటాయి), ఎరి శుడరుమ్ = జ్వలించే స్వభావాన్ని కల అగ్ని, మూల్ వరైయుమ్ = గొప్ప కుల పర్వతాలు, ఎణ్ తిశైయుమ్ = ఎనిమిది

దిక్కులు, అణ్ణత్తు = బ్రహ్మాండం లోపల ఉండే, ఇరు శుడరుమ్ = సూర్యచంద్రులనే రెండు జ్యోతిస్సులు, తానే ఆయ్ ఇత్తై = తనకు ప్రకారాలుగా కల్గిన స్వామి, తనక్కు తానే ఉవమన్ = వేటొకరు సాటిలేనివాడు కావడంచేత తనకు తానే ఉపమానం. (ఇటువంటి గొప్పతనాన్ని ఇంకొకరు కల్గి ఉంటే కదా ఇతనికి వేటొక ఉపమానం ఉంటుంది- అని భావం.)

అవ :- ఈ రీతిలో లోకాలను అన్నిటినీ శరీరంగా కల సర్వేశ్వరుడు తిరుమలైలో వచ్చి నిలచి ఉండి మనకు సులభుడై, నా మనస్సును పొందిన తరువాత దానిని విడిచి పోలేనివాడైనాడు- అని ఇందులో అంటున్నారు.

39. ఇత్తైయాయ్ నిలనాకి యెణ్ణిశైయుమ్ తానాయ్
మత్తైయాయ్ మత్తైప్పారుళాయ్ వానాయ్- పిత్తై వాయ్న్ద
వెళ్ళత్తరువి విళళ్ళొలి నీర్ వేళ్ళడత్తాన్
ఉళ్ళత్తినుళ్ళే యుళన్

ఇత్తై ఆయ్ = సర్వస్వామిగా అందరికీ నాయకుడై ఉన్నవాడు, నిలన్ ఆకి = భూమికి అంతర్యామియై, ఎణ్ తిశైయుమ్ తాన్ ఆయ్ = ఎనిమిది దిక్కులలో ఉండే అన్ని వస్తువులలో వ్యాపించి ఉండేవాడై, మత్తై ఆయ్ = వేదాలకు ప్రవర్తకుడై, (వేదార్థప్రతిపాద్యుడై), వాన్ ఆయ్ = నిత్యవిభూతి నిర్వాహకుడై, పిత్తై వాయ్న్ద = (చంద్రమండల పర్యంతం ఉన్నతమై) చంద్రమండలాన్ని సమీపించినది, వెళ్ళమ్ అరువి విళళ్ళు = పుష్కలమైన నీటిని కల కొండవాగులతో ప్రకాశించేదై, ఒలి నీర్ = ధ్వనించే జలప్రదేశాలను కల, వేళ్ళడత్తాన్ = శ్రీవేంకటాచలంలో వేంచేసి ఉండే స్వామికి, ఉళ్ళత్తిన్ ఉళ్ళే ఉళన్ = నా మనస్సు లోపలనే ఉన్నాడు. (నా మనస్సును పొందిన తర్వాత సర్వస్వామిగా, భూమ్యాదులకు అంతర్యామిగా ఉన్నది అంతా అసత్యమం. అనే రీతిలో నా మనస్సులో అత్యంతప్రావణ్యాన్ని కలవాడై స్థిరంగా నిలచి ఉన్నాడు- అని భావం.)

అవ :- “ఓ మనసా ! గడచిన పాశురంలో చెప్పిన రీతిలో సర్వస్వామిగా ఉండేవాడు మన వద్దకు వచ్చి ప్రవేశించిన తరువాత మనకు ఏం కొఱత ?” అని అంటూ ఇందులో తమ మనస్సును సంబోధిస్తూ ఆహ్వానం పలుకుతున్నారు.

40. ఉళన్ కణ్ణాయ్ నన్నెళ్ళే ! ఉత్తమ నెన్ఱుమ్
ఉళన్ కణ్ణాయ్ ఉళ్ళువారుళ్ళ-త్తుళన్ కణ్ణాయ్
విణ్ణొడుళ్ళ కొణ్ణుడుయరుమ్ పీళ్ళరువి వేళ్ళడత్తాన్

మణ్ణొడుళ్ళత్తానళ్ళన్ద మణ్

నల్ నెళ్ళే = “భగవానుడు ఉన్నాడు” అని అంటే కాదనకుండా ఉన్నాడని అంగీకరించి, అతని సత్త్వ కల్గిన దానినిగా చేసిన) ఓ మంచి మనసా !, విణ్ ఒడుళ్ళ = పైలోకాలు అన్నీ ఒక మూలలో ఒదిగి ఉండేటట్లు, కోడు = శిఖరాలను, ఉయరుమ్ = ఉన్నతంగా కల్గినది, వీళ్ళు అరువి = నిండు నీటితో ఉండే కొండవాగులను కల్గినది అయిన, వేళ్ళడత్తాన్ = వేంకటాచలంలో వేంచేసి ఉండేవాడు, మణ్ = భూమి విస్తీర్ణాన్ని అంతటినీ, ఒడుళ్ళ = (తన శ్రీపాదంలోని ఒక మూలలో) ఒదిగి ఉండేటట్లు, తాన్ అళన్ద = తాను కొలిచినవాడైన, మన్ = రాజు, ఉళన్ కణ్ణాయ్ = (మనలను రక్షించినందువల్ల) సత్త్వ పొంది ఉన్నాడు సుమా !, ఉత్తమన్ = పురుషోత్తముడైన ఆ స్వామి, ఎన్ఱుమ్ ఉళన్ కణ్ణాయ్ = అన్ని కాలాలలోను (మనలను రక్షించడంలో బద్ధదీక్షను కలవాడై) ఉన్నాడుసుమా !, ఉళ్ళువార్ ఉళ్ళత్తు = తలచేవారి హృదయంలో, ఉళన్ కణ్ణాయ్ = నిత్యవాసం చేస్తున్నాడు సుమా !, (ఇక్కడ స్వామి భూమిని ఒక పాదంతో కొలిచినట్లు చెప్పడం పై లోకాలను వేటొక శ్రీపాదంతో కొలిచిన దానికి కూడా ఉపలక్షణం. పై లోకాలను, క్రింది లోకాలను కొలువడంవంటి అతిమానుష లీలలను చేయడం అంతా నేను అనుకూలుడుగా లేని సమయంలోకూడా నన్ను పొందడంకోసమే- అని ఆహ్వానం భావం. అందువల్ల పడరాని పాట్లను పడి మనకు తనపట్ల అప్రతిష్ఠాన్ని కల్గించి, మన మనస్సులో ప్రవేశించి నిలచిన తర్వాత మనకేమి కొఱత- అని తమ మనస్సుతో అంటున్నారని భావం. ఇంద్రుడు తాను కోల్పోయిన లోకాలను ఇతనిద్వారా పొందడంవల్ల, మహాబలిదగ్గరనుండి కొల్లగొట్టి ఇతడు ఇంద్రునకు లోకాలను ఇవ్వడంవల్ల, వారంతా లోకాలను సాత్తుగా కల స్వామి పదవాచ్యులుకారని, ఇతడే సర్వస్వామి అని స్ఫురిస్తున్నది)

అవ :- “మణ్ణొడుళ్ళ త్తాన్ అళన్ద మణ్” అని అంటూ త్రివిక్రమావతారంలోని అతిమానుషలీలను ప్రస్తావన చేయగానే, అందులోనే మనస్సు అభినివేశాన్ని పొంది, ఆ లీలనుగూర్చి విస్తుతంగా పల్కుతూ ఇందులో ఆనందిస్తున్నారు. ముదలాహ్వానం పరత్వపరం అయిన వేదంవలె పరత్వంలోను, పరత్వంలో సాటి వచ్చే త్రివిక్రమావతారం లోను చాలా అభినివేశాన్ని కలవారుకదా !

41. మన్ను మణిముడి నీణ్ణు అణ్ణమ్ పోయెణ్ణిశైయుమ్
తున్న పొత్తిలవైత్తుమ్ శూత్తొక్కలే- మిన్నై
ఉడైయాక కొణ్ణు అన్ఱులకళన్దాన్ కున్ఱమ్

కుడైయాక ఆకాత్త కో

కున్జమ్ కుడై ఆక = గోవర్ధనపర్వతాన్ని గొడుగుగా గ్రహించి, ఆకాత్త కో = ఆవులను కాచిన స్వామి, అన్జు = అపుడు- పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, మన్ను మణి ముడి = రత్నాలను కల్గినదై, ఉభయవిభూతినాయకత్వానికి తగినదై, పొందికగా ఉండే కిరీటం, నీన్జు = ఉన్నతంగా పెరిగి, అన్జుమ్ పోయ్ = బ్రహ్మాండకటాహభిత్తిని చేరి తాకగా, ఎన్ తిళైయుమ్ = ఎనిమిది దిక్కులను, తున్ను పాత్తీల్ అనైత్తుమ్ = జీవులు నిబిడంగా ఉండే భూమండలం అంతా, శూత్త = వ్యాపించిన, కత్తలే = శ్రీపాదమే అయేటట్లు, మిన్నై ఉడై ఆక కొన్జు ఉలకు అళన్దాన్ = మేఘమండలాన్ని దాటి పెరగడంవల్ల మెఱపును పీతాంబరంగా అలంకరించుకొని మహాబలి దానోదకాన్ని ఇవ్వగా లోకాలను కొలిచాడు. (మహాబలివల్ల ఇంద్రునకు ఆపద కల్గినపుడు ఆ మహాబలి దగ్గరనుండి లోకాలను గ్రహించి, కొలిచి, ఇంద్రునకు ఇచ్చి, అతని మనోరథపూర్తిని చేసినవాడు, ఆ ఇంద్రునివల్లనే పశువులకు ఆపద కల్గినపుడు చేతికి దొరికిన ఒక కొండను గొడుగుగా చేసి, ఇంద్రుడు కురిపించిన శిలావర్షాన్ని అడ్డుకొని, పశువులను కాచిన స్వామి)

అవ :- తనది కాని లోకాన్ని తనదిగా అభిమానించిన మహాబలిదగ్గర నుండి లోకాలను తిరిగి సంపాదించి, ఇంద్రుని రక్షించిన వృత్తాంతాన్ని గత పాశురంలో ప్రస్తావించారు. ఇందులో, రేపల్లె అనే ఊరికి ఏర్పడిన విరోధులను పోగొట్టి రక్షించడాన్ని, ఒక భక్తునకు అతని తండ్రి విరోధి అయినపుడు ఆ విరోధిని నిరసించి, రక్షించిన వృత్తాంతాన్ని ప్రస్తావిస్తూ ఆనందిస్తున్నారు. లోకానికి మొత్తానికి కానీ, ఒక ఊరుకు మాత్రంకానీ, ఒక వ్యక్తికి కానీ - ఎవరికైనా సరే ఆపదవస్తే రక్షించగలిగినవాడితడే- అని భావం.

42. కోవలనాయ్ అనిరైకళ్ మేయ్త్తు క్కుల్లూతి

మావలనాయ్ క్కీన్జ మణివణ్ణన్ -మేవి

అరియురువ మాకి ఇరణియనతాకమ్

తెరి యుకిరాల్ కీన్జాన్ శినమ్

కోవలన్ ఆయ్ = (రేపల్లెను రక్షించడం కోసం) గోపాలుడై అవతరించి, ఆ నిరైకళ్ = గోవులమందను, మేయ్త్తు = గడ్డి నీరు ఉండే చోట్లకు తోలుకొనిపోయి)మేపి, కుల్లూల్ ఊది = (పశువులను ఒక చోటుకు చేర్చడంకోసం) పిల్లనగ్రోవిని ఊదినవాడు,

మా = అశ్వరూపాన్ని ధరించి, తనను బాధించడానికై వచ్చిన కేశి అనే అసురుని, వలన్ ఆయ్ కీన్జ = సమర్థుడై, అతని నోటిని చీల్చినవాడు, మణి వణ్ణన్ = ఈవిధంగా విరోధినిరసనం చేయడంవల్ల కల్గిన ఆనందంచేత నీలరత్నంవలె చల్లని, నల్లని వర్ణాన్ని కల రూపసౌందర్యాన్ని కలవాడు, మేవి అరి ఉరువమ్ ఆకి = పొందికగా ఉండే నృసింహరూపాన్ని కలవాడై, ఇరణియనదు ఆకమ్ = హిరణ్యకశిపుని కఠినమైన వక్షస్సును, ఉకిరాల్ = నఖాలతో, కీన్జాన్ = చీల్చినవాడై ఉండే భగవానునియొక్క, శినమ్ = కోపాన్ని, తెరి = (ఓ మనసా ! తెలిసికో, (భగవదపచారాధిక్యంచేత మహాబలిపట్ల కేశిపట్ల చూపించని కోపాన్ని హిరణ్యునిపట్ల స్వామి పొందాడు. ఆ కోపమే మనకు రక్ష- అని భావం. “కొన్జ శీగ్రీన్ మొన్జుణ్ణళతటిత్తు ఉన్నడియ నేనుమ్ వన్జు అడియిణై అడైన్దేన్” (పెరియతిరు- 5-8-3) అని కదా తిరుమజ్జై ఆల్వార్ల సూక్తి.

అవ :- గత పాశురంలో పల్కిన రీతిలోనే తన భక్తులను రక్షించడం మాత్రమే కాకుండా, తన సంకల్పంతో లోకాలను అన్నిటిని రక్షించేవాడితడే-అని ఇందులో అంటున్నారు.

43. శినమా మతకళిగ్రీన్ తిణ్ మరుప్పై చ్చాయ్త్తు

పునమేయ పూమి యతనై- తనమాక

పేరలకత్తుళ్ళొడుక్కుమ్ పేరార మార్వనార్

ఓరకలతుళ్ళ తులకు

శినమ్ మా మతమ్ = చాలా గొప్ప కోపాన్ని, తగిన రూపాన్ని కల్గినదై, మదం కల్గించడంవల్ల దారిలో కన్పించిన దానిని అంతా చంపే, కళిగ్రీన్ = కువలయాపీడం అనే కంసుని ఏనుగుయొక్క, తిణ్ మరుప్పై = బలిష్ఠమైన దంతాలను, శాయ్త్తు = అరటిబోదలను విడిచినట్లు అనాయాసంగా విడిచి, పునమ్ మేయ = చక్కని క్షేత్రాలతో కూడిన, పూమి అతనై = భూమిని, తనమ్ ఆక = నిధిగా తలచి, పేర్ ఆకత్తుళ్ ఒడుక్కుమ్ = నిష్ప్రతిని కల్గిన ఉదరంలో అణచి, రక్షించినవాడు, పేర్ ఆరమ్ మార్వనార్ = గొప్ప గొప్ప హోరాలను అలంకరించుకొన్న వక్షస్థలాన్ని కలవాడైన భగవానునియొక్క, ఓర్ అకలత్తు = సంకల్పరూపం అయిన జ్ఞానంయొక్క, ఒక భాగంలో, ఉలకు ఉళ్ళతు = లోకం అంతా నిలచి ఉన్నది. (లేక, అటువంటి భగవానుని సాటి లేని, అంతు లేని సంకల్పరూపజ్ఞానంతో లోకం సత్తను పొందుతున్నది-అని,

లేక, 'అకలమ్' అనే దానికి హృదయమనే అర్థాన్ని చెప్పి, దానిద్వారా హృదయంనుండి పుట్టి సంకల్పరూపజ్ఞానం లక్షింపబడుతున్నదని కూడా చెప్పవచ్చు)

అవ :- ఓ మనసా ! ఉభయవిభూతిని కలవాడైన సర్వేశ్వరుని శ్రీచరణాలను ఆశ్రయించాలని చూడు- అని ఇందులో ఆహ్వానం అంటున్నారు.

44. ఉలకము మూఝ్రియు మూఝ్రియుమ్ ఒన్ కేఝ్రి

అలర్ కతిరుమ్ శెన్దియు మావాన్- పల కతిర్కళ్

పారిత్త పైమ్మెన్ ముడియా నడియైక్కె

పూరిత్తెన్ నెళ్ళే ! పురి

ఎన్ నెళ్ళే = ఓ నా మనసా !, ఉలకముమ్ = అన్ని లోకాలు, మూఝ్రియుమ్ = ప్రళయకాలం, ఆఝ్రియుమ్ = సముద్రాలు, ఒన్ కేఝ్రి అలర్ కతిరుమ్ = అందమైన వర్షాన్ని, వికసించే కిరణాలను అన్నీ, ఆవాన్ = అనే ఈ వస్తువులు అన్నీ తనకు ప్రకారాలుగా అయేటట్లు ఉన్నవాడు, పల కతిర్కళ్ పారిత్త = పలు కిరణాలు వెలువరిస్తున్న, పై పోన్ ముడియాన్ = అందమైన బంగారు కిరీటాన్ని కలవాడు అయిన భగవానుని, అడి ఇన్కెక్కె = శ్రీపాదపద్మయుగ్మాన్ని, పూరిత్తు పురి = పరిపూర్ణం అయిన ఆభిముఖ్యాన్ని కల్గినదానివై ఆశ్రయించు.

అవ :- ఈ విధంగా ఉభయవిభూతులను కలవాడనే గొప్పతనాన్ని కలవాడై “పల కతిర్కళ్ పారిత్త పైమ్మెన్ ముడియాన్” అనే రీతిలో పరమపదాన్ని తగిన నివాసస్థానంగా కల్గి, పట్టాభిషిక్తుడైనవాడు చాలా తక్కువవారమైన మనకు సులభుడు అవుతాడా ?- అని అంటే, మనకోసమేకదా తిరుమలకు వచ్చి, ఆశ్రయించడానికి సులభుడు అయ్యాడు- అని ఇందులో అంటున్నారు.

45. పురిన్దు మతవేఝ్రిమ్ మాప్పిడియోడూడి

తిరిన్దు శిన్తాల్ పారుతు- విరిన్దు శీర్

వెణ్కోట్టు ముత్తుతిర్క్కుమ్ వేళ్ళడమే మేలారునాళ్

మణ్ కోట్టు క్కొణ్డాన్ మలై

మతమ్ వేఝ్రిమ్ = (తిరుమలైలో) మదించిన ఒక ఏనుగు, మా పిడి యోడు = చక్కని తన పెంటి ఏనుగుతో, పురిన్దు = సంగమించి, ఊడి = ఆ తరువాత

ప్రణయకలహం ఆడి, తిరిన్దు = (దానివల్ల పెంటి ఏనుగు తఱిమి) ఇక్కడ అక్కడా సంచరించి, శిన్తాల్ పారుతు = కోపంవల్ల మణిశిలాఫలకాలపై తన తొండంతో మోదగా, విరిన్దు శీర్ = వీరలక్ష్మిని కల ఆ ఏనుగుయొక్క, వెణ్ కోడు = తెల్లని దంతాలనుండి, ముత్తు = ముత్యాలు, ఉదిర్క్కుమ్ = బయట చిందే, వేళ్ళడమే = తిరుమలైయే, మేల్ ఒరు నాళ్ = పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, (వరాహరూపియై), మణ్ = భూమిని, కోడు = తన కోరదంతం పై, కొణ్డాన్ = ఎత్తికొని వచ్చిన స్వామియొక్క, మలై = పర్వతం. (తిరుమలైలో శ్రీనివాసునిరూపంలో భగవానుడు అవతరించడానికి ముందు దానిని వరాహస్వామి తన నివాసంగా చేసికొన్న స్థానం అనే విషయం ప్రసిద్ధం కదా ! అది ఇందులో తెలుపబడింది. ఈ విధంగా మనకోసం తిరుమలైలో సులభుడై వేంచేసి ఉన్నపుడు మనం మనకోసం ప్రయత్నించవలసిన పని లేదు- అని భావం.)

అవ :- ఈ రీతిలో తిరుమలైకు వచ్చి వేంచేసి ఉన్నవాడు, ఏదో ఒక ప్రయోజనాన్ని పొంది వెడలిపోవాలని తలచేవారికోసంకూడా తన శరీరాన్ని శ్రమించుకొని కార్యాన్ని సఫలం చేసి, ఆ ఫలాన్ని అనుగ్రహించేవాడునుమా !- అని అంటున్నారు.

46. మలై ముకడు మేల్ వైత్తు వాళుకియై చ్చుగ్గిగ్గి

తలైముకడు తానారుకై పగ్గిగ్గి- అలైముక

ట్టణ్డమ్ పోయ్ నీర్ తెటిప్ప అన్దు కడల్ కడైన్దాన్

పిణ్డహయ్ నిన్దు పిరాన్

పిణ్డమ్ ఆయ్ నిన్దు పిరాన్ = మట్టికుండ, బాన, చట్టి, ప్రమిద- మొదలైన వానికి ఉపాదానకారణంగా మట్టిముద్ద అనే పిండం అయే రీతిలోనే, స్థూలంగా మనం చూచే అన్ని లోకాలకు ఉపాదాన కారణంగా ఉండే స్వామి, అన్దు = పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, ముకడు మలై = శిఖరాలను కల మందరపర్వతాన్ని, మేల్ వైత్తు = (కూర్మరూపి అయిన తన వీపుపై), పెట్టుకొని, వాళుకియై చ్చుగ్గిగ్గి = దానికి వాసుకి అనే సర్పాన్ని, తాడుగా చుట్టి, తలై ముకడు = దాని ప్రధాన శిఖరాన్ని, తాన్ ఒరు కై పగ్గిగ్గి = తన ఒక చేతితో పట్టుకొని, అలై ముకట్టు నీర్ = అలలపై ఉండే తుంపురులు, అణ్డమ్ పోయ్ తెటిప్ప = అండభిత్తిపై చేరి చిందే రీతిలో, కడల్ కడైన్దాన్ = సముద్రాన్ని చిలికాడు. (ఇందులో “సదేవ సౌమ్యేద మగ్ర ఆసీత్ ఏకమేవాద్వితీయమ్” అనే ఛాందోగ్యశ్రుతిలో ప్రతిపాదించబడ్డ సద్విద్య తెలుపబడింది. ఈ విధంగా భగవానుడు

సకలజగత్కారణమై ఉన్నా, ప్రయోజనాంతపరులకు పైతం తన శరీరాన్ని శ్రమపెట్టుకొని కార్యాన్ని పూర్తి చేసేవాడు కనుక, అనన్యప్రయోజనులమై మన కార్యాన్ని తన కార్యంగా భావించి తప్పక చేస్తాడు- అని భావం.)

అవ :- దేవతలకు అనిష్టాలను పోగొట్టి, ఇష్టప్రాపణాన్ని చేసేటట్లే, మాకు కూడా అనిష్టనివారణాన్ని, ఇష్టప్రాపణాన్ని చేసేవాడవు నీవే- అని స్వామిని సంబోధిస్తూ పలుకుతున్నారు.

47. నిష్ట పెరుమానే ! నీరేగ్రీగు ఉలకెల్లామ్

శెష్ట పెరుమానే శెజ్జణ్ణా ! అన్ఱు

తురకవాయ్ కీణ్ణ తుమ్మాయ్ ముడియాయ్ నజ్జళ్

నరకవాయ్ కీణ్ణాయుమ్ నీ

నీర్ ఏగ్రీగు నిష్ట పెరుమానే = (నాల్గు చేతులతో నాల్గు పురుషార్థాలను ఇవ్వడంలో అలవాటుపడ్డ మహాదారమైన, దీర్ఘమైన శ్రీహస్తాలను కలవాడవైనా) మహాబలివద్ద దానజలం పరిగ్రహించి నిలచిన ఓ స్వామీ !, ఉలకు ఎల్లామ్ శెష్ట పెరుమానే = అన్ని లోకాలను కొలిచిన స్వామీ !, శెమ్ కణ్ణా = ఎట్టుని తామరలవంటి కన్నులను కలవాడా !, అన్ఱు = పూర్వ ఒకసమయంలో, తురకమ్ = అశ్వరూపాన్ని పొంది, నిన్ను బాధించాలని వచ్చిన కేశి అనే అసురుని, వాయ్ = నోటిని, కీణ్ణా = చీల్చినవాడవై, తుమ్మాయ్ ముడియాయ్ = తులసీమాలను అలంకరించుకొన్న కిరీటాన్ని కలవాడా !, నీజ్జళ్ = మాయొక్క, నరకమ్ వాయ్ = సంసారనరకమార్గాన్ని, కీణ్ణాయుమ్ నీ = చీల్చినవాడవుకూడా నీవేకదా ! (ఇక్కడ “నరకవాయ్ కీణ్ణాయుమ్ నీ” అని అంటూ పల్కడం అనిష్టనివారణం ఇష్టప్రాపణానికి కూడా ఉపలక్షణం. దేవతలకు, రేపల్లెలోని గోపాలురకు అనిష్టనివృత్తిని, ఇష్టప్రాప్తిని కల్గించినట్లే మాకుకూడా ఆ రెండింటిని చేస్తాడు- అని పాశుర సారార్థం.)

అవ :- లోకాలను కొలిచిన లీల మొదలైన చేష్టితాలను చేసినట్లు గడచిన పాశురంలో ఆహ్వార్య పల్కగానే, స్థానానిఖననన్యాయంలో ఆహ్వార్య మనోభావాన్ని స్థిరంగా తెలిసికోవడంకోసం స్వామి “మీరు చెప్పేవి అన్నీ మాకు తెలియవే !” అని అన్నాడు. అప్పుడు ఆహ్వార్య “స్వామీ ! ఆవిధంగా అయితే వీటిని, ఇంకా ఇంకా ఈ పలు చేష్టలను చేసినవారెవరు మఱి ? చెప్పు” అని ఈ పాశురంలో ప్రశ్నిస్తున్నారు.

48. నీయన్ఱే నీరేగ్రీగు ఉలక మడి యళన్ఱాయ్

నీయన్ఱే నిన్ఱు నిరైమేయ్తాయ్- నీయన్ఱే

మావా యురమ్ పిళన్ఱు మామరుతి నూడు పోయ్

తేవాశురమ్ పారుతాయ్ శెగ్రీగు

నీర్ ఏగ్రీగు = మహాబలిదగ్గరకు యాచకుడవై పోయి, దానజలాన్ని నీ శ్రీకరంలో గ్రహించి, ఉలకమ్ = లోకాలను, అడి అళన్ఱాయ్ నీ అన్ఱే = శ్రీచరణంతో కొలిచినవాడవు నీవే కదా !, నిన్ఱు = (శ్రీకృష్ణుడవై అవతరించి, లేగదూడలను, గోవులను రక్షించడంలో) స్థిరంగా నిలచి, నిరై = (చేతిలో బెత్తాన్ని ధరించి) పశుసమూహాలను, మేయ్తాయ్ నీ అన్ఱే = (వాటి కడుపు నిండేటట్లుగా) మేపినవాడవు నీవేకదా !, మా = (అసురావేశాన్ని పొంది) అశ్వరూపాన్ని ధరించి నిన్ను మింగి వేయాలని వచ్చిన కేశి అనే అసురుని, వాయ్ ఉరమ్ = నోటి బలిమిని, పిళన్ఱు = చీల్చి, మా మరుతిన్ ఊడు పోయ్ = అసురులచే ఆవేశింపబడ్డ పెద్ద జంట మద్దిచెట్ల నడుమ అవి సమూలంగా కూలిపోయేటట్లు రోటిని ఈడ్చుకొంటూ దోగాడుతూ పోయి, దేవాశురమ్ = దేవాసురుల సంగ్రామంలో, శెగ్రీగు = దుష్టులైన అసురులను వధించి, పారున్ఱాయ్ నీ అన్ఱే = యుద్ధాన్ని చేసినవాడవు నీవేకదా ! (వీటిని అన్నిటిని నీవు చేయక పోతే, మఱి ఎవరు చేశారు ? అనే విషయాన్ని నీవే అనుగ్రహించాలి స్వామీ - అని భావం)

అవ :- “ఇంతమాత్రమేనా నీవు చేసినవి ! దాసులకోసం నీవు చేసిన లీలలు ఎన్నో ఉన్నాయి కదా !” అని ఇందులో అంటున్నారు.

49. శెగ్రీగుతువుమ్ శేరా విరణియనై శెన్ఱేగ్రీగు

పెగ్రీగుతువుమ్ మానిలమ్ పిన్ఱైక్కాయ్- ముగ్రీగ్రల్

మురియేగ్రీగ్రీన్ మున్ఱిన్ఱు మొయ్మెచ్చిత్తాయ్ మూరి

చ్చురియేఱు శజ్గినాయ్ శూత్తన్ఱు

పిన్ఱైక్కాయ్ = నప్పిన్ఱైప్పిరాట్టిని వివాహమాడడం కోసం, ముగ్రీగ్రల్ = బలిమిని కల్గినవై, మురి = (ఇక్కడ అక్కడ) పరుగెత్తే, ఏగ్రీగ్రీన్ = (ఏడు) ఎద్దుల, మున్ నిన్ఱు = ఎదరుగా (ఏజంకూ గొంకూ లేకుండా) నిలచి, శూత్తన్ఱు = (వాటిని వధించే రీతిని) విచారించి, మొయ్మెచ్చిత్తాయ్ = (వాటి) బలాన్ని నశింపజేసినవాడా !, మూరి = పెద్దదిగాను, లోపల ఎక్కువ అవకాశాన్ని కల్గినది గాను, శురి ఏఱు = లోపల పురులను కల్గినదైన, శజ్గినాయ్ = పాంచజన్యం అనే శంఖాన్ని చేతిలో శ్రీకరంలో ధరించినవాడా !, శేరా ఇరణియనై = నిన్ను ఆశ్రయించి ఉజ్జీవించలేనివాడు, నీ భక్తుడైన ప్రహ్లాదుని

పట్ల సహనం లేనివాడైన, దుష్టుడైన హిరణ్యకశిపుని, శ్రేగ్రతువుమ్ = ఏజంకు లేకుండా సంహరించినది కూడా, నీ అట్టే = నీవేకదా !, శెన్టు = (మహాబలి దగ్గరకు) పోయి, మా నిలమ్ = (అరుదైన దానంగా) విశాలమైన భూమి, ఏగ్రేగు = యాచించి, పెగ్రేగుతువుమ్ (నీ అట్టే) = దానంగా పొందినదికూడా నీవే కదా ! (“మూరి” అనే పదానికి సముద్రం అని అర్థం చెప్పి, సముద్రాన్ని జన్మస్థానంగా కల శంఖం అయిన శ్రీపాంచజన్యం- అనే అర్థాన్ని ఇక్కడ గ్రహించవచ్చు. ఈ రీతిలో దాసుడైన ప్రహ్లాదుని కోసం హిరణ్యకశిపుని సంహరించి, ఇంద్రుని కోసం భూమిని యాచించి పొంది, నప్పిన్నై కోసం ఏడు ఎద్దులను వధించి, దేవతలకోసం పాంచజన్యాన్ని ఎత్తి ఊది - ఈవిధంగా నీవు చేసిన లీలలు అనేకం కదా !- అని తాత్పర్యం.)

అవ :- ఈవిధంగా భగవానుని ఆశ్రితరక్షణం ప్రస్తావించబడగానే, పరమభక్తులలో ఒకడైన శ్రీగజేంద్రాఘ్నాన్యాయుక్త విరోధిని పోగొట్టి అతనిని పక్షపాతంతో రక్షించిన రీతిని ఇందులో అనుసంధిస్తున్నారు.

50. శూక్రన్త తుగ్రాయలగ్గల్ శోతి మణిముడి మాల

తాగ్రన్త వరువి త్తడవరైవాయ్-ఆగ్రన్త
మణినిర్చుచ్చై వళర్న్త మాముతలై కొన్డాన్
అణినిల వణ్ణ త్తవన్

శూక్రన్త = (శరీరంలోని అలంకారాలు అన్నిటిలో ప్రథమాలంకారంగా) చుట్టబడిఉండే, తుగ్రాయ్ అలగ్గల్ = తులసీమాలను కల్గినవాడై, శోది = (ఇతడే పరమపురుషుడు అనే సంగతిని వ్యక్తం చేసే గొప్ప) తేజస్సును కల, మణి ముడి = రత్నాలు పొదగబడ్డ కిరీటాన్ని ధరించినవాడై, అణి నీలమ్ వణ్ణత్తవన్ = దర్శించగానే అన్ని తాపాలను హరంచేటట్లున్న, అందమైన, నీలవర్ణాన్ని కలవాడైన, మాల = సర్వేశ్వరుడు, తాగ్రన్త తడ వరై నాయ్ = భూమివరకు పారే కొండవాగులను, కొండ చరియలను కల్గిన పర్వతం నడుమన ఉండే, ఆగ్రన్త మణి నీర్ శునై = లోతైన, మణివలె స్వచ్ఛంగా అందమైన నీటిని కల సరస్సులో, వళర్న్త = (భయం లేకుండా) వృద్ధి చెందిన, మా ముతలై = పెద్దమొసలిని, కొన్డాన్ = వధించాడు. (ఏనుగునుకూడా మింగే బలాన్ని కల, వృద్ధి చెందిన ఒక అల్ప నీటిజంతువు అని అనుకోకుండా, భక్తుడైన గజేంద్రుని విషయంలో చేసిన విషయంలో చేసిన అపచారాన్ని చూచి, గొప్ప కోపంతో వధించాడు- అని భావం. “అణినిల వణ్ణత్తవన్” అని అన్నపుడు భక్తుల విరోధులను పోగొట్టడంవల్ల కల్గిన ఆనందంతో స్వామి తిరుమేని నీలమణివలె

అందమైన ఉజ్జ్వలమైన వర్ణాన్ని పొందినది- అనికూడా గ్రహించవచ్చు.)

అవ :- ఈ విధంగా శ్రీగజేంద్రుని ఆపదను పోగొట్టిన అతడే భక్తులకు అందరికీ అపుడపుడు వచ్చే ఆపదలను తీర్చి, చాలా గొప్ప పురుషార్థం అయిన పరమపదాన్ని ఇస్తాడు- అని అంటున్నారు.

51. అవనే యరువరైయాల్ అనిరైకళ్ కాత్తాన్ అవనే యణి మరుతమ్ శాయ్త్తాన్- అవనే కలగ్గా పెరునకరమ్ కాట్టువాన్ కణ్డీర్ ఇలగ్గాపుర మెరిత్తా నెయ్తు

అరు వరైయాల్ = ఎవరికీ కదపడానికి సాధ్యం కాని గోవర్ధనపర్వతంతో, ఆ నిరైకళ్ = (ఇంద్రుడు కురిపించిన శిలావర్షంలో చిక్కుకొని, నశించబోతున్న) పశుసమూహాలను, కాత్తాన్ = (బాధపడకుండా) రక్షించినవాడు, అవనే కణ్డీర్ = అతడే సుమండీ ! ఎయ్దు = (సీతాదేవిని తిరిగిపొందడం కోసం) వింటితో బాణాలను వర్షించి, ఇలగ్గా పురమ్ = బ్రహ్మాదిదేవతలకు సైతం కదపడానికి వీలు కాని లంకాపట్టణాన్ని, ఎరిత్తాన్ = మండించి, భస్మీపటలం చేసినవాడు, అవనే = అతడే సుమండీ, కలగ్గా పెరు నకరమ్ = ఏ వికారం లేని పరమపదం అనే గొప్ప నగరాన్ని, కాట్టువాన్ కణ్డీర్ = “నీ కణ్ణాకోళ్” అని అంటూ అకించనులం అయిన మనకు అనుగ్రహించేవాడుకూడా అతడే సుమండీ ! (అతడే సాక్షాత్తు పరమపదాన్ని అనుగ్రహిస్తే దర్శించడానికి సాధ్యం తప్ప, తమ స్వప్రయత్నంతో అది ఎవరికీ దర్శించడానికి సాధ్యం కాదని భావం.)

అవ :- గడచిన పాశురంలో ప్రస్తావించబడ్డ మృతసంజీవినీశ్రీరామచేష్టితంలో అభివేశాన్ని పొంది, మళ్ళీ దానిని వివరంగా పల్కి, భగవానుని ఉపాయభావాన్ని ఇందులో స్థిరీకరిస్తున్నారు.

52. ఎయ్తాన్ మరామరమ్ ఏగ్గు మిరామనాయ్ ఎయ్తానమ్మాన్ మఱియై యేన్దిత్తాయ్- ఎయ్తతువుమ్ తెన్నిలజైక్కోన్ వీగ్గు చెప్పన్టు కుఱళురువాయ్ మున్నిలమ్ కైక్కొణ్డాన్ ముయన్టు

ఇరామన్ ఆయ్ = శ్రీరాముడై అవతరించి, మరామరమ్ ఏగ్గుమ్ = ఏడు సాలవృక్షాలను, ఎయ్దాన్ = బాణాలను ప్రయోగించి, తొలిచాడు, ఏన్టు ఇత్తైక్కు

ఆయ్ = పలు ఆభరణాలను ధరించిన సీతాదేవి కోసం, అ మాన్ మఱియై = అటువంటి మారీచుడనే మాయామృగశాబాన్ని లక్ష్మ్యం చేసికొని, ఎయ్దాన్ = (అవలీలగా) బాణాన్ని ప్రయోగించాడు, ఎయ్తతువుమ్ = బాణాలను (చక్కగా) ప్రయోగించినది కూడా ఎందుకోసం ? అంటే, తెన్ ఇలజ్జై కోన్ వీమ్ = దక్షిణదిశలో అందంగా ఉండే లంకానగరానికి ప్రభువు అయిన రావణుడు నశించడంకోసం, మున్ = పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, కుఱిన్ ఉరు ఆయ్ = వామనరూపియై, శెన్ఱు = మహాబలిదగ్గరకు పోయి, ముయన్ఱు = (రూపసాందర్యాన్ని చూపించడం, ముద్దు ముద్దు మాటలను పల్కడం, లోకాలను కొలవడం - మొదలైన) ప్రయత్నాలను చేసి, నిలమ్ కై క్కొణ్డాన్ = భూమిని పరిగ్రహించాడు. (స్వామి తన సొత్తును రక్షించడంకోసం చేసిన పనులకు ఒక అవధి ఉన్నదా ! - అని ఆహ్వార్యు అభినివిష్టులవుతున్నారు. ఈ పాశురంలో సహజమైన ఉపాయం అయిన భగవానుడు చేతనలాభం కోసం చేసే గొప్ప ప్రయత్నం తెలుపబడింది.)

అవ :- “మనలను పొందడంకోసం పూర్వం తెల్పిన గొప్ప ప్రయత్నం చేయడంతో మాత్రమే నిలువకుండా, ఇంకా అరుదైన ఎన్నో ప్రయత్నాలు అతడు చేసేటపుడు, అతనినే స్వయంప్రయోజనంగా అనుభవించడానికి నీవల్ల వీలయే ప్రయత్నాలను అన్నిటినీ చేయవద్దా !” అని ఇందులో తమ మనస్సుతో ఆహ్వార్యు అంటున్నారు.

53. ముయన్ఱు తొమ్మి నెళ్ళే ! మూరినీర్ వేలై

ఇయన్ఱు మరత్తాలిలైయన్ మేలాల్ - పయన్ఱుజ్జోర్
మణ్ణలజ్జోన్ వెళ్ళత్తు మాయ క్కుమ్మియాయ్
తణ్ణలజ్జల్ మాలైయాన్ తాళ్

మూరి నీర్ వేలై = అలలు లేచే నీటిని కల సముద్రంలో, ఇయన్ఱు = పొందికగా ఉండే, ఆల మరత్తు ఇలైయన్ మేలాల్ = మట్టిచెట్టు ఆకుపై, పయన్ఱు = చిరకాలం శయనించి ఉండి, అజ్జు = అక్కడే, మణ్ = భూమికి (భూమిలోని జీవులకు) నలమ్ = మంచిని (భోగ్యంగాను, భోగోపకరణాలుగాను, భోగస్థానాలుగాను ఉండే వాటిని అన్నిటినీ కల భూమియొక్క ఆ గొప్పతనాలను అన్నిటినీ) కొళ్ = అపహరించిన, వెళ్ళత్తు = ప్రళయసముద్రంలో, ఓర్ మాయన్ కుమ్మి ఆయ్ = (చిన్న తన బొజ్జలో పెద్దదైన భూమిని అంతటినీ పెట్టుకొని రక్షించిన) అద్వితీయఅఘటిత ఘటనాసామర్థ్యాన్ని కల, ఆశ్చర్యకరమైన పాలు కారే శిశువై, తణ్ అలజ్గల్ మాలైయాన్ = ఆ సన్నివేశంలోకూడా చల్లనిదై, అల్లల్లాడే మాలచే అలంకరింపబడ్డవాడైన భగవానుని,

తాళ్ = శ్రీచరణాలను, నెళ్ళే = ఓమనసా !, ముయన్ఱు తొమ్మి = ప్రయత్నించి, నమస్కరించు, (మనకోసం ఈ విధంగా అరుదైన ప్రయత్నాన్ని చేసేవాని శ్రీచరణాలను, “వస్తే రానీ, పోతే పోనీ” అని అలక్ష్మ్యం చేయకుండా, గొప్ప ఉత్సాహంతో నీవు ఆశ్రయించవద్దా ! ఓ మనసా ! - అని అన్వయం.)

అవ :- వటదళశాయి అయిన శ్రీకృష్ణుని అద్భుతలీలను అనుభవించగానే, దానివలెనే పలు ఆశ్చర్యకరలీలలను చేసిన శ్రీకృష్ణుని అరుదైన లీలలను ఇందులో ప్రస్తావిస్తున్నారు.

54. తాళాల్ శకడమ్ ఉత్తైత్తు ప్పకడున్ది

కీళా మరుత్తిడైపోయ్ కేమ్మలాయ్-మీళాతు
మణ్ణకలమ్ కీణ్డ అజ్గోర్ మాతుకన్డ మార్వణ్కు
పెణ్ణకలమ్ కాతల్ పెరితు

శకడమ్ = అనురావేశాన్ని పొంది తనపైకి వచ్చిన శకటాన్ని (బండిని), తాళాల్ = శ్రీపాదాలతో, ఉత్తైత్తు = (యశోద దగ్గర పాలను తాగడానికి సమయం మించి పోయింది- అనే మిషతో తన్ని) భగ్గుం చేసినవాడు, పకడు = (కంసుడు చేసిన ధనుర్యాగానికి శ్రీకృష్ణుడు వచ్చినపుడు నగరం లోపలకు వచ్చే వాకిలిలో తనను వధించడంకోసం నిలుపబడ్డ) కువలయాపీడం అనే ఏనుగును, ఉన్ది = తన శ్రీహస్తంతో మోది, కింద పడతొసినవాడు, కీళా = ఏమాత్రం సందు లేని, మరుదు ఇడై పోయ్ = మద్దిచెట్ల నడుమ దోగాడుతూ పోయి, కేమ్మల్ ఆయ్ = వరాహమూర్తియై, మీళాదు = ఆ రూపానికి తగిన లీలను చేయడంలో ఏమాత్రం వెనుకంజ వేయకుండా వెడలి, అకలమ్ మణ్ కీణ్డ = (ఆ ప్రళయజలంలో మునిగి అండభిత్తికి అంటుకొని ఉన్న) సాటి లేని వైశాల్యాన్ని కల్గిన భూమిని తన దంతంతో గుచ్చి ఎత్తి, ఓర్ మారు ఉకన్డ మార్వణ్కు = “నారీణామ్ ఉత్తమా వధూః” అన్నట్లు సాటి లేని లక్ష్మీదేవి క్షణంకూడా విడువలేని రీతిలో అభిలషించేటట్లున్న వక్షస్థలాన్ని కల్గిన స్వామికి, పెణ్ అకలమ్ = భూదేవియొక్క అంతు లేని భోగ్యతను కల తిరుమేనిలో, కాతల్ = ఆశ, పెరితు = చాలా పెద్దది. (అందువల్లనే కదా ఆమె శరీరం అయిన భూమిని తన గొప్పతనాన్ని గమనించకుండా, దానికి ఏమాత్రం తగని వరాహరూపాన్ని సైతం ధరించి ఎత్తాడు - అని భావం)

అవ :- ఈ విధంగా భూదేవి విషయంలో గొప్ప అనురాగాన్ని కల్గిన భగవానుని

అందాన్ని ఇందులో వర్ణిస్తున్నారు.

55. పెరియ వరైమార్విల్ పేరారమ్ పూణ్డు
కరియ ముకిలిడైమిన్ పోల-తిరియుక్కాల్
పాణ్డుజ్గ వణ్డైయిమ్ పజ్గయమే మగ్గివన్న్
నీణెడుజ్గన్ కాట్టుమ్ నిఱమ్

పెరియ వరై మార్విల్ = హారాలవల్ల పరిచ్ఛేదించడానికి వీలు కాని పెద్దపర్వతం వలె విస్తరించి ఉన్న వక్షస్థలంలో, పేర్ ఆరమ్ పూణ్డు = రెండుగా మడచి అలంకరించవలసినట్లున్న పెద్ద హారాన్ని అలంకరించుకొని, తిరియుక్కాల్ = సంచరిస్తే, కరియ ముకిలిడై మిన్ పోల్ = నీటిని గ్రసించిన కాలమేఘంలో మెఱపుతీగ వ్యాపించినట్లుగా, నల్లని తిరుమేనిలో తెల్లని హారం ప్రకాశిస్తుంది, మగ్గివన్న్ = అంతేకాక, అవన్తన్ = ఆస్వామి యొక్క, నీళ్ నెడు కణ్ = ఆ స్వామియొక్క “కరియ వాకి పుడై పరన్న్” అనే రీతిలోని విశాలమైన తిరునేత్రాలయొక్క, నిఱమ్ = వర్షాన్ని, (కాంతిని), పాణ్ ఒడుజ్గ వణ్డు అత్తైయిమ్ పైమ్ కమలమ్ కాట్టుమ్ = పాశురాలు అనే పేరును కల్గినవి అన్నీ సిగ్గుపడి సంకోచించేటట్లుగా, తుమ్మెదలు శబ్దించే తామరపూలను దర్శింపజేస్తున్నవి. (“నీలతోయదమధ్యస్థా విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా” అని, “తస్య యథా కప్యాసం పుండరీక మేవ మక్షిణీ” అని వేదం భగవానుని ఆభరణశోభలోను, తిరునేత్రసౌందర్యంలో అభినివేశాన్ని ప్రకటించినట్లే, వీరుకూడా వాటితో తమ అభినివేశాన్ని వ్యక్తంచేశారు.)

అవ :- భగవానుని సౌందర్యసముద్రంలో తలమునకలు వేయడం తప్ప, తమకు దానిని పరిచ్ఛేదించడం సాధ్యం కాని పని. దీనికి కారణం- ఆ అందం “తిరువుక్కుమ్ తిరు” అయిన సంపద్రూపుని అందం కావడమే- అని ఇందులో అంటున్నారు.

56. నిఱమ్ వెళితు శెయ్తు పళితు కరితెన్న్
ఇత్తైయరువమ్ యా మఱియో మెణ్ణిల్- నిత్తైపుడైయ
నామజ్జై తానుమ్ నలమ్ పుకమ్మవల్లళే
పూమజ్జైళ్ళన్ పాలివు

ఇత్తై = సర్వేశ్వరుని, ఉరువమ్ = దివ్యమంగళరూపం, నిఱమ్ = రంగులో, వెళితు = తెల్లగా ఉంటుందా (లేక), శెయ్దు = ఎఱ్ఱగా ఉంటుందా (లేక), పళిదు =

పచ్చగా ఉంటుందా (లేక), కరితు = నల్లగా ఉంటుందా, ఎన్న్ = ఏవిధంగా ఉంటుందని, ఎణ్ణిల్ = విచారిస్తే, యామ్ అతియోమ్ = (ఆవిషయంగూర్చి కొంచెంకూడా) తెలియలేము. (ఈవిషయం అటు ఉండనీ), నిత్తైపు ఉడైయ = జ్ఞానశక్తులో పూర్ణతను కల, నా మజ్జై తానుమ్ = సరస్వతీదేవి సైతం, పూ మజ్జై కేళ్ళన్ = తామరపూవులో నివసించే లక్ష్మీదేవికి ప్రభువైన స్వామియొక్క, పాలివు = పూర్ణతను, నలమ్ పుకమ్మ వల్లళే = చక్కగా కీర్తించగల శక్తిని కల్గినదా ? (కల్గినది కాదు) (ఐశ్వర్యాలకు అన్నిటికీ అధిదేవత అయిన లక్ష్మీదేవికి నాథుడై ఉండేవాని మహిమను లెక్కించడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదని భావం. “అప్రమేయం హి తత్తేజః యస్య సా జనకాత్మజా” అనే మారీచుని వాక్యంకూడా ఈ అర్థాన్నే కదా తెలుపుతున్నది).

అవ :- “ఇటువంటి గొప్పతనాన్ని కలవానిని అనుసంధించి, అతని శ్రీచరణాలను ఆశ్రయించడమే మనకు గొప్పతనం”- అనిఅంటూ తమ మనస్సును ఇందులో ఆహ్వానిస్తూ ఉద్బోధిస్తున్నారు.

57. పాలిన్దిరున్ణ కార్వానిల్ మిన్నేపోల్ తోన్న్
మలిన్న్దు తిరు విరున్న్ మార్వన్- పాలిన్న్
కరుడన్ మేల్ కొణ్ణ కరియాన్కమ్మలే
తెరుడన్మేల్ కణ్ణాయ్ తెళి

తిరు = లక్ష్మీదేవి, పాలిన్న్దు ఇరున్ణ కార్ వానిల్ = నిబిడంగా, చీకటిని కల, వర్షాకాలమేఘం నడుమ, మిన్నే పోల్ తోన్న్ = మెఱపువలె ప్రకాశించి, మలిన్న్దు ఇరున్న్ మార్వన్ = గొప్పతనంతో వెలిగే వక్షస్థలాన్ని కలవాడై, పాలిన్న్దు కరుడన్ మేల్ కొణ్ణ = వేదస్వరూపి, సకల విధకైంకర్యాలను చేసేవాడు, పచ్చని బంగారు పర్వతంవలె తిరుమేని వైభవాన్ని కలవాడైన గరుడునిపై అధిరోహించిన, కరియాన్ = నల్లని తిరుమేనిని కలవాని, కమ్మలే = శ్రీపాదాలే, తెరుళ్ తన్ మేల్ = జ్ఞానానికి పరిణతదశ అయిన భక్తికి విషయం అని, తెళి కణ్ణాయ్ = (ఓమనసా !) తెలిసికో, (లేక, నల్లని తిరుమేనిని కల స్వామియొక్క శ్రీచరణాలను భక్తితో దర్శించి అనుభవించు- అని చెప్పవచ్చు. లేక, నల్లని తిరుమేనిని కల శ్రీచరణాలలో కల భక్తినే మన సంపదలన్నిటిలో గొప్ప సంపద సుమా ! -అని కూడా చెప్పవచ్చు. ఈ నిర్వాహమగుణంగా, “శేముషీ భక్తిరూపా” అనే భగవద్రామానుజుల సూక్త్యనుసారం జ్ఞానవిశేషం అయిన సూక్తినే “తెరుళ్” అనే పదం తెలుపుతున్నదని చెప్పాలి. లేక, నల్లని తిరుమేనిని కలవాని శ్రీచరణాలనే

గొప్పగా అనుసంధించదగిన వానిలో మేలైనవి అని తెలిసికో- అని కూడా భావం. ఈ భావంలో “తెరుళ్” అనే దానిని ఇక ‘అనుసంధించు’ -అని అర్థం.)

అవ :- ఇటువంటి ఐశ్వర్యాన్ని కలవాడు భౌతికనేత్రాలతో దర్శించేటట్లుగా తిరుమలకు వచ్చి నిలచి ఉన్నాడని అంటున్నారు.

58. తెళిన్ శిలాతలత్తిన్ మేలిరున్ మన్ది

అళిన్ కడువనైయే నోక్కి-విళిగ్గియ

వెణ్మతియమ్ తా వెన్నుమ్ వేళ్ళడమ్ మేలారునాళ్

మణ్మతియిల్ కొణ్ణకన్దాన్ వాళ్ళిపు

తెళిన్ = స్వచ్ఛమైన, శిలా తలత్తిన్ మేల్ ఇరున్ మన్ది = స్పటికశిలలపై ఉండే ఆడవానరం, అళిన్ కడువనై నోక్కి = ఈమె నన్ను కోరి ఆజ్ఞాపించి ఏదైనా పనిలో ఎప్పుడు వినియోగించుకొంటుందో ! ఆ సమయాన్ని ఎదురు చూచే ప్రేమను కల మగకోతిని చూచి, విళిగ్గియ వెణ్ మదియమ్ తా వెన్నుమ్ వేళ్ళడమ్ = ప్రకాశించే తెల్లని చంద్రుని నాకోసం పట్టుకొని రా- అని చెప్పే రీతిలో ఉన్న శ్రీవేంకటాద్రి, మేల్ ఒరు నాళ్ = పూర్వ ఒకానొక సమయంలో, మణ్ = భూమిని, మదియిన్ = తన బుద్ధిచాతుర్యంతో, కొణ్ణ = (మహాబలిదగ్గర నుండి) గ్రహించి, ఉకన్దాన్ = మనస్సులో సంతోషించిన సర్వేశ్వరుడు, వాళ్ళిపు = నివసించే చోటు. (దేవేంద్రుని కోసం ఇంతగా పాట్లు పడినవాడు, తిరుమలలో ఆడకోతికి చంద్రుని తెచ్చి ఇచ్చే మగకోతివలె, పురుషకారభూత అయిన పిరాట్టికోసం జీవులను అవశ్యం ఉద్ధరిస్తాడు- అని ఇక్కడి ధ్వన్యర్థం. ఈ విధంగా ఈ పాశురంలో తిరుమలలోని ఒక సహజసుందరదృశ్యాన్ని వర్ణించడంద్వారా, తిరుమలేశుని ప్రేమపారతంత్ర్యం, లక్ష్మీదేవియొక్క పురుషకారకృత్యం వ్యర్థం కావని తెలుపబడినట్లయింది.)

అవ :- ఇటువంటి పురుషకారభూత అయిన లక్ష్మీదేవితో కూడిన, ఉపాయభూతుడైన భగవానుని శ్రీచరణాలను ఆశ్రయించడం అనే ఉజ్జీవన ప్రకారాన్ని తెలిసికొన్నాను- అని అంటున్నారు.

59. వాల్ము వత్తె యటిన్దేన్ మైపోల్ నెడువరైవాయ్

తాల్ము మరువిపోల్ తార్ కిడప్ప- శూల్ముమ్

తిరుమామణి వణ్ణన్ శెళ్ళణ్మాలి ఎళ్ళళ్

పెరుమా నడి శేర పెగ్గెల్లు

మై పోల్ నెడు వరై వాయ్ = కాటుకవలె దట్టమైన నల్లని రంగును కల గొప్ప పర్వతంయొక్క శిఖరంలో, తాల్ముమ్ = రెండు వైపుల జారి, ప్రవహించే, అరువి పోల్ = కొండవాగులవలె, తార్ కిడప్ప = హారంచేత అలంకరింపబడగా, (ఆ అందంలో అభినివేశాన్ని పొంది), శూల్ముమ్ = ఒక క్షణం కూడా విడిచి ఉండలేక, ఆలింగనం చేసికొని ఉండే, తిరు = పిరాట్టిని కల్గినవాడు, మా మణి వణ్ణన్ = నీలమణివంటి వర్ణాన్ని కలవాడు, శెమ్ కణ్ మాలి = ఎట్టని తిరునేత్రాలను కల మహాత్ముడు అయిన, ఎళ్ళళ్ పెరుమాన్ = మనస్వామియొక్క, అడి = శ్రీచరణాలను, శేర పెగ్గెల్లు = సమీపించి, ఆశ్రయించినందువల్ల, వాల్ముమ్ వత్తె అటిన్దేన్ = ఉజ్జీవించే రీతిని తెలిసికొన్నాను. (“ధ్యాయతో విషయాన్ పుంసః .... బుద్ధి నాశాత్ ప్రణశ్యతి” అని గీతలో చెప్పిన రీతిలో లౌకికవిషయాలలో ప్రావణ్యాన్ని పొంది నశించిపోకుండా, ఈ మహావిషయాన్ని ఆశ్రయించి ఉజ్జీవించే విధానాన్ని గ్రహించాను.)

అవ :- మీరు ఉజ్జీవనప్రకారాన్ని తెలిసికొన్నవారైతే, ఆ ఉజ్జీవనానికి అవరోధాలుగా ఉన్నవి. అన్నీ మఱి ఏమయ్యాయి ? అని అంటే, విరోధులను నిరసించడాన్ని స్వభావంగా కల భగవానునకే అది బాధ్యత - అని అంటున్నారు.

60. పెగ్గెల్ముమ్ పిణై మరుతమ్ పేయ్ములై మాచ్చకడమ్

ముగ్గెల్లు క్కాత్తాడు పోయుణ్ణదైత్తు-కగ్గెల్లు

క్కుణిలై విళిగ్గనిక్కు కొణ్ణెటిన్దాన్ వెగ్గెల్లి

ప్పణిలమ్ వాయ్ వైత్తుకన్దాన్ పణ్ణ

పెగ్గెల్ముమ్ = పశువులను, ముగ్గెల్లు కాత్తు = ఏ ఒక్కటి తప్పిపోకుండా అన్నిటినీ రక్షించినవాడై, పిణై మరుతమ్ ఊడు పోయ్ = మద్దిచెట్ల జంట నడుమలో దోగాడుతూ పోయినవాడై, పేయ్ ములై ఉణ్ణ = పూతన స్తన్యాన్ని ఆరగించినవాడై, మా శకడమ్ ఉదైత్తు = గొప్ప, అసురావిష్టం అయిన శకటాన్ని భగ్గుం చేసినవాడై, కగ్గెల్లు కుణిలై కొణ్ణ = లేగదూడ అనే విసరే కర్రను గ్రహించి, విళిమ్ కనిక్కు ఎటిన్దాన్ = అసురావేశాన్ని కల వెలగపండుపై విసరికొట్టినవాడు అయిన భగవానుడు, పణ్ణ = పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, వెగ్గెల్లి పణిలమ్ = జయాన్ని స్వభావసిద్ధంగా కల్గిన పాంచజన్యాన్ని, వాయ్ వైత్తు = నోటిలో పెట్టుకొని ఊది, ఉకన్దాన్ = ఆ ధ్వనితో “స

ఘోషో ధార్తరాష్ట్రాణాం హృదయాని వ్యధారయత్” అనే రీతిలో శత్రువులను నిరసించగలిగానుకదా- అని ఆనందించాడు. (ఈ విధంగా విరోధినిరసనాన్ని స్వభావంగా కలవాడు కనుక, నా విరోధులను తీర్చడం అతనికే భారం- అని భావం. “అరవ మడల్ వేల్మమ్” అనే ముదల్ తిరువనాది పాశురంలో -54) వలె ఇందులో కూడా యథాసంఖ్యాలంకార ప్రక్రియలో పదాలను అన్వయించాలి. దీనికి తమిళంలో “నిటైనిరైయణి” అని పేరు.)

అవ :- నా ఆటంకాలను పోగొట్టడంతో ఊరుకోకుండా, నా మనస్సులో ప్రవేశించడంకోసం పరమపదంలో నుండి, క్షీరాబ్ధికి, తిరుమలై మొదలైన దివ్య తిరుపతులకు వేంచేసి, చిరకాలం అక్కడ నిత్యవాసం చేస్తున్నాడు- అని అంటున్నారు.

61. పణ్డెల్లామ్ వేల్గడమ్ పాల్కుడల్ వైకున్దమ్

కొణ్డెల్లువైవార్క్కు క్కోయిల్ పోల్- వణ్డు

వళగ్గళరుమ్ నీళ్ శోలై వణ్ పూగ్గడికై

ఇళగ్గుమరన్దన్ విణ్ణకర్

వైకున్దమ్ = (“విగతా కుంతా” అనే వ్యుత్పత్తినిబట్టి) భగవదనుభవానికి ఏ ఆటంకం లేనిది కనుక శ్రీవైకుంఠం అనబడే పరమపదాన్ని, కొణ్డు = తన వాసస్థానంగా గ్రహించి, అబ్బు = అక్కడ, ఉటైవాల్కు = నిత్యవాసం చేసే భగవానునకు, పాల్ కడల్ = క్షీరాబ్ధి, వేల్గడమ్ = తిరుమలై, వణ్డు వళమ్ కిళరుమ్ నీళ్ శోలై = తుమ్మెదల గుంపు మిక్కిలిగా ఉండే, విశాలమైన తోటలను కల్గినదై, వణ్ = అందమైనదై, పూ = భోగ్యమైన, కడికై = ఘటికాచల పర్వతం, ఇళ కుమరన్ తన్ విణ్ణవర్ = “యువా కుమారః” అన్నట్లు బాల్యంతో కూడిన యౌవనాన్ని కల భగవానుడు “నాది” అని అభిమానించే తిరువిణ్ణగర్ అనే దివ్యదేశం - అనే ఈ దివ్యతిరుపతులు అన్నీ, వణ్డు ఎల్లామ్ = నన్ను అనుగ్రహించడానికి పూర్వం, క్కోయిల్ పోల్ = స్వామికి వాసస్థానాలుగా ఉండి ఉన్నాయి కాబోలు !, (ఇప్పుడుమాత్రం, నా మనస్సు ఒక్కటే అతనికి నిత్యవాసస్థానం - అని భావం. తిరుచ్చవ్విరుత్తప్రబంధంలోని- “నిట్టదుమ్ ఒర్ వెల్పుకత్తు” (65) అనే పాశురభావార్థంతో ఈ పాశురానికి గల సామ్యాన్ని ఇక్కడ స్మరించడం తగినది.)

అవ :- తమ మనస్సును చేరిన తర్వాత కూడా, ఇంకా పలువురు భక్తులను

రక్షించడానికి తగిన చోట్లు అని దివ్యదేశాలను చాలా ఎక్కువగా స్వామి ఆదరిస్తున్నాడు- అని ఇందులో ఆహ్వాన్లు అంటున్నారు.

62. విణ్ణకరమ్ వెంకితా విరితిరైనీర్ వేల్గడమ్

మణ్ణకరమ్ మామాడ వేళుక్కై- మణ్ణకత్త

తెన్ కుడన్దై తేనార్ తిరువరగ్గమ్ తెన్ కోట్టి

తన్ కుడన్దై నీరేగ్గ్రాన్ తాగ్గ్రు

విణ్ణకరమ్ = “ఒప్పిల్ అప్పన్ సన్నిధి” అని పేరు పొందిన తిరువిణ్ణకర్ అనే దివ్యదేశం, వెంకితా = తిరువెంకితా అనే దివ్యదేశం, విరి తిరై నీర్ వేల్గడమ్ = విస్తరించి, అలలతో ఎగిసిపడే నీటి సమృద్ధిని పొందికగా కల తిరుమలై, మణ్ నకరమ్ = భూమిలో ఇదే నిజమైన నగరం అనదగినట్లున్న, మా మాడమ్ వేళుక్కై = పెద్ద పెద్ద మేడలను కల్గిన తిరువేళుక్కై అనే దివ్యదేశం, మణ్ అకత్త తెన్ కుడన్దై = భూమికి నాయకమణిగా భాసించే అందమైన తిరుక్కుడన్దై అనే దివ్యదేశం, తెన్ ఆర్ తిరు అరగ్గమ్ = తేనెప్రవహించే తోటలచే చుట్టబడి ఉండే శ్రీరంగనగరం, తెన్ కోట్టి = దక్షిణదిశలోని తిరుక్కోట్టియూర్ అనే దివ్యదేశం- అనే ఈ తిరుపతులు, తన్ కుడన్దై = తన అఱచేతితో, నీర్ ఏగ్గ్రాన్ = మహాబలిదగ్గర దానజలాన్ని పరిగ్రహించిన స్వామి, తాగ్గ్రు = సౌలభ్యగుణంతో వేంచేసి ఉండే చోట్లు, (గత పాశురంలోను, ఈ పాశురంలోను పరత్వమే ప్రకాశించే పరమపదంకంటే, చేతనులను ఉజ్జీవింపచేయడంకోసం సౌలభ్యంతో కూడి వేంచేసి ఉండే దివ్యతిరుపతులే చాలా ఉద్దేశ్యాలు- అని తెలుపబడింది.)

అవ :- త్రివిక్రమావతారంలో ఉండే సౌలభ్యగుణం దివ్యతిరుపతులలో ప్రకాశిస్తుంది- అని గత పాశురంలో అన్నారు. శంకరనారాయణావతారం అనే విశిష్టమైన విభవావతారంలో దర్శింపజేసిన సౌశీల్యాన్ని తిరుమలైలో వ్యక్తం చేస్తూ ఉన్నాడు- అని ఈ పాశురంలో అంటున్నారు.

63. తాళ్ శడైయుమ్ నీణ్ముడియుమ్ ఒణ్ ముగ్గుపుమ్ శక్కరముమ్

శూగ్గరపుమ్ పాన్మాణమ్ తోన్డుమాల్- శూగ్గ్రమ్

తిరణ్డరువి పాయుమ్ తిరుమలైమేల్ ఎన్దైక్కు

ఇరణ్డరువు మొన్దా యిళైన్దు

తాళ్ళ శ్లెయ్యమ్ = వేలాడేటట్లుగా కట్టిన జటలు, నీళ్ ముడియుమ్ = ఉన్నతమైన కిరీటం, ఒణ్ ముల్లువుమ్ = అందమైన పరశువు అనే ఆయుధం, శక్కరముమ్ = శ్రీసుదర్శనం అనే ఆయుధం, శూళ్ళ అరవుమ్ = చుట్టూ అలంకరించుకొన్న నాగాభరణాలు, పాన్ నాణుమ్ = బంగారు మొలనూలు- అనే ఈ రీతిలో, ఇరణ్ణ ఉరువుమ్ = ఒకదానితో ఇంకొకటి అపూర్వమైన కలయికతో ఉండే (శంకర- నారాయణుని) రెండు రూపాలు, శూళ్ళమ్ తిరణ్ణ అరువి పాయుమ్ తిరుమలైమేల్ ఎన్నెక్కు = నాల్గు వైపుల గుంపులు గుంపులుగా కొండవాగులు ప్రవహించే తిరుమలపై వేంచేసి ఉండే తండ్రికి, ఒన్ఱు ఆయ్ ఇళైన్ఱు తోన్ఱుమ్ = ఒకే రూపంగా పాసగి ప్రకాశిస్తున్నది, ఆల్ = ఆశ్చర్యం!.

“బహుధా విజాయతే”, “బహుని మే వ్యతీతాని” అనే రీతిలో భగవానుడు ఎత్తైన పలు జన్మలలో నరుడు కలిసిన సింహరూపంలై, హరుడు కలిసిన హరిరూపంతో అవతరించిన శంకరనారాయణావతారం అనే ఒక అవతారం శాస్త్రాలలో చెప్పబడింది. హరుని రూపంకూడా తన రూపమే అని, అయినా అది అప్రధానమైనదని చూపడం కోసమే ప్రధానం అయిన కుడివైపు అంతా సర్వేశ్వరుడైన హరిరూపానికి చెందిన లక్షణాలతోను, అప్రధానం అయిన ఎడమవైపు అంతా ఆ హరిని ఉద్దేశించి తపస్సును చేసే హరునకు చెందిన లక్షణాలతోను ఆవిర్భవించిన అవతారమే శంకరనారాయణావతారం. ఈ విధంగా సిద్ధరూపాన్ని, సాధకరూపాన్ని ఒకే ఆకారంలో చూపినట్లే, “మన్ది పాయ్ వడవేళ్ళడ మామలై వానవర్కళ్ శ్లె శెయ్య నిన్ఱాన్” అనే రీతిలో వానరాలకు, నిత్యసూరులకు సమానంగా దర్శనాన్ని అనుగ్రహించే సౌశీల్యాన్ని ప్రదర్శిస్తూ తిరుమలైలో వేంచేసిఉన్నాడు- అని అంటున్నారు- ఈ పాశురంలో. ఈ పాశురాన్ని చూచి కొందఱు శ్రీవేంకటేశ్వరునకు శంకరనారాయణ రూపం ఉన్నదా ? అనే సందేహాన్ని పొందవచ్చు. శ్రీవేంకటేశ్వరుని తిరుమేనిలో ఉన్నతమైన కిరీటం, సుదర్శనం, బంగారు మొలనూలు ఉన్నాయే తప్ప, వేలాడే జటలు, పరశువు, సర్పాభరణాలు లేవు. గత పాశురంలో పలు దివ్యదేశాలను ప్రస్తావించి, ఇవి అన్నీ త్రివిక్రముడు తన సౌశీల్యాన్ని ప్రదర్శించే చోట్లు- అని అన్నందున ఆ దివ్యదేశాలలో భగవానుడు త్రివిక్రమరూపిగా ఉన్నాడు - అని అర్థం కాదు. త్రివిక్రమావతారంలో చూపిన సౌశీల్యగుణాన్ని ఆ దివ్యదేశాలు అన్నిటిలో ప్రదర్శిస్తున్నాడు- అనే అర్థమే స్ఫురిస్తుంది. అదే రీతిలో, “తిరుమలైలోని తండ్రికి శంకరనారాయణరూపంకూడా పాసగి ఉన్నది” అని అంటే, శంకరనారాయణావతారంలో చూపిన సౌశీల్యం

శ్రీవేంకటేశ్వరునకు కూడా ఉన్నది- అనే అర్థం వస్తుంది. అందువల్ల, ఈ పాశురాన్ని గ్రహించి శివ-విష్ణు సామ్యవాదాన్ని చేయడంలో ఎంతమాత్రం సామజస్యం లేదు. “మామలరాన్ వార్ శ్లెయ్యాన్ ఎన్ఱు ఇవర్కట్టు ఎణ్ణత్తాన్ ఆమో ఇన్ఱై” (97) అనే ఈ ప్రబంధంలోని పాశురంలో బ్రహ్మ, రుద్రుడు మొదలైనవారికి శ్రియఃపతిని కొంచెం కూడా మనస్సుతో భావించడానికి కూడా వీలు కాదు- అని ఘోషించిన ఈ ఆత్మార్లు “హరి- హరుడు ఒకరే” అనే అబద్ధసిద్ధాంతాన్ని ఆదరించారు అనడం ఎంత హాస్యాస్పదమో ప్రమాణతంత్రులైన ఆస్తికులేకాక, హేతువాదులు సైతం సులభంగా గమనించగలరు. అనంతార్యగుంఘితమైన శ్రీవేంకటాచలేతిహాసమాలవంటి గ్రంథాల్లో తిరుమలలోని స్వామి శ్రియఃపతియే అనే సత్యం ఘంటాపథంగా, సప్రమాణంగా నిరూపింపబడిన తర్వాతకూడా ఇటువంటి భ్రమజనకాలు, ప్రతారకాలు అయిన సామ్యవాదాలు ఈనాటికీ కొనసాగడం చాలా ఆశ్చర్యకరం, హాస్యాస్పదం కూడా. ఈ కలియుగంలో భగవానుడు చేసే మాయలలో ఇది కూడా ఒకటి- అని అనుకోవడం తప్ప, ఇంకొక కారణం కన్పించదు. అందువల్ల, ఈ పాశురంలో ఆత్మార్లు, శంకర నారాయణావతారంలో కన్పించే సౌశీల్యం తిరుమలైలోని శ్రీవేంకటేశ్వరునిలో కూడా ప్రకాశిస్తున్నది అనే విషయాన్నే ప్రస్తావించారని చెప్పడం యుక్తి యుక్తం, సత్యం కూడా.

అవ :- శంకరనారాయణావతారంలోని సౌశీల్యాన్ని ఆత్మార్లు గత పాశురంలో అనుభవించారు. క్షుద్రపురుషార్థాలను ఆశించిన దేవతలకుకూడా తన శరీరాన్ని శ్రమ పెట్టుకొని అయినా, సముద్రాన్ని చిలికి, వారు కోరిన అమృతాన్ని ఇచ్చినవాని సౌశీల్యాన్ని అనుసంధిస్తూ అయ్యో ! అయ్యో ! కడుపు మోదుకొంటున్నారు.

64. ఇళైన్ఱ వరవముమ్ వెణ్ఱుమ్ కడలుమ్

పళైన్ఱ్ళముతు పడుప్ప-అళైన్ఱ్

కళైన్ఱ వరుత్తమో కచ్చి వెంకావిల్

కిడన్దరున్ఱు నిన్ఱుతువు మజ్జు

ఇళైన్ఱ = కవ్వపు దారంగా చేసికోవడానికి యోగ్యతను కల, అరవముమ్ = వాసుకి అనే సర్పం, (ఇళైన్ఱ) = కవ్వంగా నిలుపడానికి యోగ్యతను కల, వెణ్ఱుమ్ = మందరపర్వతం, (ఇళైన్ఱ= బానగా చేయడానికి తగిన యోగ్యతను కల), కడలుమ్ = సముద్రం- అనే ఈ మూడింటిని, పళైన్ఱు = ఒకదానితో ఇంకొకటి సంబంధించేటట్లుగా చేసి, అజ్జు = ఆ సముద్రంలో, అముదు = అమృతం, పడుప్ప = పుట్టేటట్లు, ఇళైన్ఱు = శ్రమపడి, కళైన్ఱ వరుత్తమో = చిలికినందువల్ల కల్గిన ఆయాసంవల్లనా !, కచ్చి =

కాంచీపురంలోని, వెంకావిల్ = తిరువెంకాలో, కిడన్దు = పరుండి, అజ్గు = ఆ కాంచీపురంలోని (“తిరుప్పాడకమ్” అనే దివ్యదేశంలో, ఇరున్దు = వేంచేసి ఉండి (కూర్చుని ఉండి), (“తిరువూరకమ్” అనే చోట) నిష్ఠతువుమ్ = నిలిచి ఉన్నాడు.

(చాలా శ్రమపడినవారు ఆశ్రమ తీరడంకోసం కొంచెంసేపు పరుండి, కొంచెంసేపు కూర్చుని, మఱి కొంచెంసేపు నిలుచుని ఉండేటట్లే, భగవానుడు కూడా సముద్రమథనసమయంలో తనకు కల్గిన అలసట తీరడంకోసం కాంచీనగరంలోని వెంకాలో పరుండి, పాడకమ్లో కూర్చుని, ఊరకమ్లో నిలుచుని ఉన్నాడు కాబోలు ! అని తమ భక్త్యతిశయంవల్ల ఆహ్లాదం తలుస్తున్నారు.)

అవ :- అమృతాన్ని చిలికిన శ్రమ ఒకటేనా ? భక్తులకోసం ఇంకా ఎన్నో అవతారాలలో అతడు పడిన ఆయాసాలు ఎన్నో కదా! అని ఈ పాశురంలో అంటున్నారు.

65. అజ్గిడరిన్ది అన్ది ప్పొమ్మదత్తు

మగ్గ విరణియనతాకత్తై-పొగ్గి

అరియురువమాయ్ ప్పిళ్ళన్ద అమ్మానవనే

కరియురువమ్ కొమ్మిశిత్తాన్ కాయన్దు

అజ్గి = కుఱ్ఱవాడైన ప్రహ్లాదునకు, ఇడర్ ఇన్ది = ఏ బాధ కలుగకుండేటట్లు, అన్ది ప్పొమ్మదత్తు = సాయంసమయంలో, ఇరణియనదు = హిరణ్యుని, ఆకత్తై = వక్షస్సుగా, మగ్గ = నశించిపోయేటట్లుగా, అరి ఉరువమ్ ఆయ్ పొగ్గి = నరసింహరూపిగా విజృంభించి, పిళ్ళన్ద = చీల్చిన, అమ్మాన్ అవనే = ఆ స్వామే, కాయన్దు = కోపించి, కరి ఉరువమ్ = నల్లని రూపాన్ని కల్గిన ఏనుగు కువలయాపీడంయొక్క, కొమ్బు = దంతాన్ని, ఒశిత్తాన్ = విడిచివేశాడు. (“కరి” అనే పదాన్ని సంస్కృత శబ్దంగా గ్రహించి, ఆ రూపాన్ని ధరించి మీదకు వచ్చిన అసురుని దంతాన్ని విడిచివేసి, అతనిని సంహరించాడనికూడా చెప్పవచ్చు. ఈ విధంగా, దాసులకోసం అతడు చేసిన అతిమానుషలీలలను కొన్నిటిని ఇందులో ఆహ్లాదం అనుగ్రహించారు.)

అవ :- తాను ఒక రూపాన్ని ధరించి వచ్చి మేల్కొని ఉన్నప్పుడు విరోధులను నిరసించాడు- అన్నది ఒక గొప్పతనమా ?- గమనిక లేకుండా కన్నులు మూసికొని ఉన్న స్థితిలో కూడా తనవద్దకు వచ్చిన మధుకైటభులనే విరోధులను తన వేడి ఊపిరితో

సంహరించినవానికి ! - అని ఇందులో అంటున్నారు.

66. కాయ్న్దిరుళై మాగ్గిర్ క్కదిరిలకు మామణికళ్
ఏయ్న్ద పణక్కతిర్మేల్ వెవ్వుయిర్ప్ప-వాయ్న్ద
మదుకైడ బరుమ్ వయిఱురుకి మాణ్డార్
అదు కేడవర్క్కిఱుతి యాజ్గు

కాయ్న్దు = కోపించి, (కాంతి స్వల్పంగా ఉంటే చీకటితో చేరి ఉంటుంది. గొప్ప కాంతి కనుక చీకటితో ఏ మాత్రం కలిసి ఉండకపోవడమే కాకుండా, చీకటిపై కోపించి, దానిని నశింప జేసే కిరణాలు- అని ప్రకృతభావం.), ఇరుళై మాగ్గిర్ = చీకటిని పోగొట్టి, కతిర్ ఇలకు = కాంతిని విరజిమ్మే, మా మణికళ్ = గొప్ప రత్నాలు, ఏయ్న్ద = పొందికగా ఉండే, పణమ్ = ఆదిశేషుని పడగలయొక్క, కతిర్మేల్ = కాంతికి (తేజస్సుకు) తోడు, (భగవానుడు), వెవ్వుయిర్ప్ప = పెద్ద వేడి ఊపిరిని విడువగా, వాయ్న్ద = అప్పుడు తనను సమీపించిన(విరోధులైన), మదుకైడబరుమ్ = మధుకైటభులు అనే అసురులు, వయిఱు ఉరుకి మాణ్డనర్ = కడుపులు కఱగి, నశించిపోయారు. అవర్క్కు = ఆ మధుకైటభులకు, ఆజ్గు = అప్పుడు, అదు కేడు ఇఱుతి = ఆ విధంగా సమీపించడమే నైచ్యానికి, నాశానికి కారణం అయినది. (అనుకూలురు సత్తను పొందడానికి, ఉజ్జీవించడానికి చోటు అయిన ఆ దేశంలో ప్రతికూలించి వచ్చిన మధుకైటభులకు ఆవిధంగా దరిచేరడం నాశానికి కారణం అయింది. అందువల్ల తేజస్సు ఉన్న చోట చీకటి నశించిపోయేటట్లుగా, అప్రతిమాన తేజోరూపుడైన భగవానుడున్నచోటికి వచ్చినట్లయితే భగవానుని శత్రువులు నశించిపోతారు- అని తెలుపబడింది. “ఎన్దుమ్ ఎన్ పిళ్ళైక్క త్తిమైకళ్ శెయ్వార్కళ్ అజ్గనమ్ ఆవర్కళ్” అనే పెరియాళ్వార్లు (3-3-7)వలె వీరుకూడా నిర్భరత్వాన్ని, నిర్భయత్వాన్ని పొందుతున్నారు.

అవ :- హిరణ్యకశిపుడు, మధుకైటభులు నశించిన తర్వాత క్షీరాబ్ధిలో స్వామి శయనించి ఉన్న అందాన్ని ఇందులో ఆహ్లాదం అనుభవిస్తున్నారు.

67. అజ్గు మలరుమ్ కువియు మాలున్దివాయ్

ఓజ్గు కమలత్తిన్ తో పోదు- అజ్జై

త్తికిరి శుడరెన్దుమ్ వెణ్ శజ్గమ్ వానిల్

పకరు మతి యెన్దుమ్ పార్త్తు

మూల్ = సర్వేశ్వరునియొక్క, ఉన్ది వాయ్ = తిరునాభిలో, ఒళ్ళి = ఉన్నతంగా వృద్ధి చెందిన, ఒణ్ కమలత్తిన పోదు = అందమైన తామరపూవు, కై = ఆ స్వామి కుడిచేతిలో, ఆమ్ = ఉండే, తికిరి = సుదర్శనాన్ని, శుడర్ ఎన్ఱమ్ = సూర్యుడని, (కై ఆమ్)- ఎడమచేతిలో ఉండే, వెణ్ శజ్జమ్ = తెల్లని శంఖాన్ని, వానిల్ పకరుమ్ మతి ఎన్ఱమ్ = ఆకాశంలో ప్రకాశించే చంద్రుడు అని, పార్త్తు = భావించి, ఆజ్గు = ఒకే కాలంలో, మలరుమ్ కువియుమ్ = వికసిస్తున్నది, ముడుచుకొంటున్నది. (ఈవిధంగా ఒకే సమయంలో భగవానుని రెండు శ్రీహస్తాలలో గల శంఖచక్రాలు చంద్రసూర్యులవలె ప్రకాశించినందువల్ల తిరునాభీకమలం ఒకే సమయంలో వికసించే, ముడుచుకొనే ఆశ్చర్యం దర్శింపబడుతున్నదని భావం. “పకరుమ్” - అనే పదానికి “చెప్పబడే” అనే అర్థాన్ని చెప్పి, ప్రసిద్ధిని పొందిన- అనే భావాన్ని గ్రహించవచ్చు. ఈ విధంగా పాశురంలో భగవానుని నిద్రాకాలిక సౌందర్యం అనుభవింపబడింది.)

అవ :- ఇటువంటి భగవానుని అందాన్ని అనుభవించడానికి క్షీరాబ్ధికి వెళ్ళవలసిన పని లేదు. తిరుమలైలోనే అనుభవించవచ్చునే ! అని ఇక పలు పాశురాలలో తిరుమలైలోని అందాన్ని, తిరుమలేశుని సౌందర్యాన్ని అనుభవించడం ఆత్మార్లు ఈ పాశురం నుండి ప్రారంభిస్తున్నారు.

68. పార్త్త కడువన్ శునైనీర్ నిమ్మల్ కణ్ణు
పేర్త్తోర్ కడువనెన్ పేర్న్ఱు -కార్త్త
కళజ్జనిక్కు తైన్ఱిట్టుమ్ వేజ్జడమే మేనాళ్
విళజ్జనిక్కు క్కణ్ణెటిన్దాన్ వెఱ్ఱు

శునై నీర్ = తిరుమలైలోని కొండవాగులలో గల నీటిలో, పార్త్త = తొంగి చూచిన, కడువన్ = మగ కోతి, నిమ్మల్ కణ్ణు = ఆ నీటిలో ప్రతిబింబించిన తన నీడను చూచి, పేర్త్తు ఒర్ కడువన్ ఎన = (తనకు ప్రత్యర్థిఅయిన) ఇంకొక మగకోతి ఉన్నదని భ్రమించి, పేర్న్ఱు = భయంతో ఆ చోటును వదిలి వెళ్ళిపోవాలని ముందడుగు వేయాలని ప్రయత్నించి, జాతి ప్రయుక్తమైన సహజచాపల్యం వల్ల, కార్త్త కళజ్జనిక్కు = నల్లని కళాపండ్లకోసం, కై నీట్టుమ్ = చేతులను చాచే, వేజ్జడమే = వేంకటాచలమే, మేల్ నాళ్ = పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, విళమ్ కనిక్కు = (అసురావేశాన్ని కల్గిన) వెలగపండ్లను రాలగొట్టడంకోసం, కన్ఱు ఎఱిన్దాన్ = వత్సాసురుని వినరే కర్రగా చేసికొని వినరికొట్టిన భగవానుని, వెఱ్ఱు = నివాసం అయిన పర్వతం. (వెలగ పండ్లను సంపాదించాలనే చాపల్యంతో లేగదూడను వినరే కర్రగా చేసికొని వినరిన అతని

మౌగ్గం వంటిదే- నల్లని కళాపండ్లకోసం చేతులు చాచే ఈ వానరాల చేష్ట- అని హర్షభావం. ఈ విధంగా తిరుమలైలోని తిర్యక్కుల చేష్టలకూడా భగవానుని అందమైన దివ్యలీలలకు స్మారకాలై, మనలను ఆనందంలో తలమునకలు వేయిస్తున్నవని దీని తాత్పర్యం)

అవ :- ఇటువంటి శ్రీవేంకటేశ్వరుని అంతు లేని బాల్యచేష్టలను దర్శించిన ఆత్మార్లు భక్తిపరాకాష్ఠను పొంది, తాము పురుషులమనే భావననుకూడా విస్మరించి, ఒక నాయకీభావాన్ని పొందారు. ఆ నాయకి మాటలాడే మాటలను, చేష్టలను, ఆమె తల్లి తన పల్కులద్వారా ఇందులో తెలుపుతున్నది. ముదలాత్మార్ల పాశురాలలో ఇది ఒక్కటే అన్యపదేశప్రక్రియలో నాయకాభావనలో పల్కిన పాశురం. “కజ్జలుమ్ పకలుమ్” (తిరువాయ్-7-2), “తివళుమ్ వెణ్ మదిపోల్” (పెరియతిరు-2-7) ఇత్యాదిగా ఈ ఆత్మార్లకు అనంతర కాలీయులైన ఆత్మార్లు మాతృభావనలో పాడిన పాశురాలకు అన్నిటికీ దారి చూపినది- ఈ పాశురం అనే చెప్పాలి.

69. వెఱ్ఱెన్ఱు వేజ్జడమ్ పాడుమ్ వియన్ తుమ్మాయ్
కఱ్ఱెన్ఱు శూడుమ్ కరుజ్జుమ్మల్మేల్ - మత్తోన్ఱు
నీణ్ణ తోళ్ మూల్ కిడన్ఱ నీళ్ కడల్ నీరాడువాన్
పూణ్ణ నాళెల్లామ్ పుకుమ్

వెఱ్ఱు ఎన్ఱు = (నా కూతురు) ఏదైనా ఒక పర్వతాన్ని గూర్చి పల్కితే, వేజ్జడమ్ = తిరుమలను గూర్చి, పాడుమ్ = కీర్తిస్తుంది, కఱ్ఱు ఎన్ఱు = పాతివ్రత్యానికి తగినది అని, వియన్ తుమ్మాయ్ = ఆశ్చర్యపడతగిన, తులసిని, కరు కుమ్మల్ మేల్ = నల్లని తన కేశపాశంపై, శూడుమ్ = అలంకరించుకొంటున్నది, మల్ = మల్లులు, పాన్ఱు = నశించేటట్లు, నీణ్ణ తోళ్ = దీర్ఘమైన బాహువులను కల, మూల్ = సర్వేశ్వరుడు, కిడన్ఱు = పరుండి ఉండే, నీళ్ కడల్ = విశాలమైన సాగరంలో, నీరాడువాన్ = తీర్థమాడడంకోసం (స్నానం చేయడం కోసం) పూణ్ణ నాళ్ ఎల్లామ్ = ప్రతిప్రభాతంలోను, పుకుమ్ = బయలుదేరి ప్రవేశిస్తున్నది. (“మూల్” - సర్వేశ్వరుడని, భక్తులపట్ల అంతు లేని వ్యామోహాన్ని కలవాడని అర్థం. “పూణ్ణ నాళ్ ఎల్లామ్”- సూర్యుని రథంలో గుఱ్ఱులను పూన్చిన దినాలు అన్నీ - అని అర్థం చెప్పి, పొద్దు పొడిచిన ప్రతి ఉదయంలోను అనే భావాన్ని గ్రహించాలి- అని శ్రీ ప్రభ. అణ్ణాస్వామివారి దివ్యార్థదీపికా వివరణం. ఈ పాశురంలోని “పాడుమ్, శూడుమ్, పుకుమ్”- అనే క్రియాపదాలను విధ్యర్థకరూపాలుగా గ్రహించి లోకులను ఉద్దేశించి ఆత్మార్లు- ఏదైనా ఒక కొండ

పేరు ప్రస్తావనకు వస్తే అప్పుడు మీరు నిష్ఫలం అయిన ఏదో కొండ పేరును చెప్పకుండా, స్వామి వేంచేసి ఉండే తిరుమలైకొండ పేరును సార్థకం అయేటట్లు పాడండి; ఏదైనా ఒక పూవును అలంకరించుకోవాలని అనుకుంటే, అప్పుడు “ఇదే మన స్వరూపానికి తగినది”- అని ప్రాప్తశేషి అయిన అతడు అభిలషించే తులసిని మీ కేశంలో అలంకరించుకోండి; కన్పించిన ఏదో పూవును పెట్టుకొని ప్రయోజనం లేదు. ఏదైనా ఒక తీర్థంలో ప్రవేశించి ప్రాతఃస్నానాన్ని చేయాలి అని మీరు అనుకుంటే, విరోధినిరసనాన్ని సహజంగా కల్గిన స్వామి పరుండి ఉండే క్షీరాబ్ధిలో స్నానం చేయండి” అని ఉపదేశిస్తున్నారనికూడా వ్యాఖ్యానం చేయబడింది. అయితే, మనం దరి చేరడానికి సాధ్యం కాని క్షీరాబ్ధిలో స్నానం చేయమని ఆహ్వాన్లు అంటున్నారేమి ?- అని అంటే, ఇక్కడ క్షీరాబ్ధి అనే పదం భగవత్సంబంధాన్నికల తీర్థాలకు అన్నిటికీ ఉపలక్షణం- అని గ్రహించాలి. ఈ ఉపలక్షణ ప్రక్రియలోని క్లేశాన్నిబట్టి, పూర్వం తెల్పిన రీతిలో “పాడుమ్, శూడుమ్, పుకుమ్” అనే క్రియారూపాలను సమాపకక్రియలుగా గ్రహించడంలోని క్లేశాన్నిబట్టి, మొదట నిర్వహించినరీతిలో మాతృవచనంగా గ్రహించడంలోనే అధికస్వారస్యం ఉన్నది కనుక, పెరియవాచ్చాన్పెచ్చై తమ వ్యాఖ్యలో దానినే ముందుగా గ్రహించారు.)

అవ :- గడచిన పాశురంలో తెల్పిన రీతిలోనే అతనిని ఆశ్రయించినట్లయితే, దానికి కొన్ని యోగ్యతలు కావాలికదా !- అని అంటే, “తిర్యక్కులు పైతం తనను ఆశ్రయించేటట్లుగా వేంచేసి ఉన్నవాడై, వాటి దేహయాత్ర అంతా తన సమాశ్రయణానికి వీలుగా గ్రహించేవాడు కనుక ఏయోగ్యత ప్రత్యేకంగా ఆవశ్యకం కాదు- అని ఇందులో అంటున్నారు.

70. పుకు మదత్తాల్ వాయ్ పూశి క్కీర్న్ తాన్న్లు అరువి

ఉకు మదత్తాల్ కాల్ క్కూవి క్కైయార్- మికు మదత్తేన్

విణ్ణ ములర్ కొణ్ణ విఱల్ వేళ్ళడవనైయే

కణ్ణ వణ్ణమ్ కళిఱు

కళిఱు = (తిరుమలలో ఉండే) ఏనుగు, పుకు మదత్తాల్ వాయ్ పూశి = తన మస్తకంనుండి, కర్ణాలనుండి నోటిలోనికి వచ్చే మదజలంతో నోటిని పుక్కిలించి, ఆచమనం చేసి, క్కీర్న్ తాన్న్లు అరువి ఉకు మదత్తాల్ = పైనుండి క్రిందవరకు కొండవాగులవలె ప్రవహించే మదజలంతో, కాల్ క్కూవి = కాళ్ళను కడుగుకొని, కైయార్ = తొండంతో, మికు మదమ్ తేన్ = మిక్కిలి మదాన్ని కల్గించే తేనెను

కల్గినది, విణ్ణ = వికసించినది అయిన, ములర్ కొణ్ణ = పుష్పాలను సేకరించి, కొనివచ్చి, విఱల్ వేళ్ళడవనైయే = గొప్ప సామర్థ్యాన్ని కలవాడైన తిరుమలేశుని, కణ్ణ వణ్ణమ్ = సేవించి, నమస్కరిస్తున్నది. (ఈ విధంగా జ్ఞానంతో కలుగదగిన ఆశ్రయణాన్ని దేశవానాన్ని పురస్కరించుకొని భగవానుడు తిర్యక్కులకుకూడా అనుగ్రహిస్తున్నాడు కనుక, అతనిని ఆశ్రయించడానికి వేటే యోగ్యత కావాలేమో !- అనే సంశయం పడనక్కరలేదని తెలుపబడింది.

అవ :- విరోధినిరసనాన్నే స్వభావంగా కలవాడు నిత్యవాసం చేసే తిరుమలైలో వానరాలు కూడా (తిర్యక్కులు కూడా) ఆ విరోధినిరసనస్వభావాన్నే కల్గి ఉన్నాయి- అని ఇందులో అంటున్నారు.

71. కళిఱు ముకిల్ కుత్త క్కైయెడుత్తోడి

ఒళిఱు ముఱుప్పొళి కై యాళి- పిళిఱి

విఱ్ఱ కొన్ఱు నిన్ఱదిరుమ్ వేళ్ళడమే మేనాళ్

కుఱ్ఱక్కన్ఱు కొణ్ణెఱిన్దాన్ కున్ఱు

కళిఱు = ఏనుగు, కై ఎడుత్తు ఓడి = తన తొండాన్ని ఎత్తి, వేగంగా పరుగెత్తి, ముకిల్ = (“మదలియానైపోల్ ఎఱ్ఱున్ద” అని అన్నట్లు ఆకాశంలో పైకి వచ్చిన) మేఘాలను, కుత్తు = తనకు ప్రత్యర్థి అయిన గజం అని భావించి) గుద్దగా, యాళి = దీనిని చూచిన శరభమృగం, ఒళిఱు ముఱుప్పు = ఆ ఏనుగుయొక్క ప్రకాశించే దంతాన్ని, ఒళి = విఱిచే, కై = తొండాన్ని కల్గినదై, పిళిఱి విఱ్ఱ కొన్ఱు = ఆ ఏనుగు నోరు తెఱచి ఘీంకరిస్తూ కిండపడేటట్లు దానిని చంపి, నిన్ఱు అతిరుమ్ = అక్కడే నిలచి ఉండి, గొప్ప గర్జనను చేసే, వేళ్ళడమే = వేంకటాచలమే, మేల్ నాళ్ = పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, కుఱ్ఱ కన్ఱు కొణ్ణు = లేగదూడలను విసరే కర్రగా తీసికొని, ఎఱిన్దాన్ = వెలగపండ్లపై విసరి కొట్టిన స్వామియొక్క, కున్ఱు = నివాసమైన పర్వతం (తనకు స్వభావం అయిన శత్రునిరసనాన్ని చేసి ఆనందించే స్వామియొక్క తిరుమలైలో ఉండే తిర్యక్కులుకూడా, తమకు సహజశత్రువులను నిరసించి ఆనందిస్తున్నాయి- అని భావం. పరమాత్మ నివసించే కొండపై నివసించే జీవరాసులుకూడా ఒక దానిని ఇంకొకటి బాధిస్తాయా ?- అని అంటే, అగ్నిషోమీయయాగంలో హింసించబడే మృగానికి స్వర్గం అనే ఉత్సృష్టమైన గతి ప్రాప్తించడంవల్ల, అది హింస కాదు- అని నిష్పర్హింపబడినట్లే, ఈ దేశవాససంబంధంచేత ఇక్కడ ఇది కూడా హింస కాదు-

అని నిర్ణయించడంలో విప్రతిపత్తి లేదు.

అవ:- “అయర్వఱుమ్ అమరర్కళ్ అదిపతి” అయిన సర్వేశ్వరుని చూచి ఆనందించడం వేంకటాచలంలోనే కదా !” అని ఇందులో అంటున్నారు.

72. కున్ఱున్ఱినాయ కుఱుమకళిర్ కోల్ వళైక్కై
శెన్ఱు విళైయాడుమ్ తిళ్ళి పోయ్- వెన్ఱు
విళిళ్ళు మదికోళ్ విడుక్కుమ్ వేళ్ళడమే మేలై
ఇళిళ్ళుమరర్ కోమానిడమ్

కున్ఱు ఒన్ఱినాయ్ = ఆ తిరుమలై ఒక్కటి తప్ప ఇంక వేరొక చోటును తెలియనివారై, శెన్ఱు = తిరుమలై పర్వతం (పైకి) వెళ్ళి, విళైయాడుమ్ = క్రీడించే, కుఱు మకళిర్ = కోయకాంతులు, కోల్ వళై కై = అందమైన వలయాలను అలంకరించుకొన్న చేతులతో (వంచబడ్డ), తీమ్ కళై = అందమైన గడలు, పోయ్ = చంద్రమండలంవరకు పోయి, వెన్ఱు = రాహువును జయించి (అడ్డుకొని), విళిళ్ళు మది కోళ్ విడుక్కుమ్ = ప్రకాశించే చంద్రుని గ్రహణాన్ని విడిపించే, వేళ్ళడమే = తిరుమలైయే, మేలై = పైలోకంలో ఉండే, ఇళి కుమరర్ కోమాన్ = నిత్యయువకులైన నిత్యసూరులకునాథుడైన భగవానుని, ఇడమ్ = దివ్యదేశం. (అన్ని లోకాలకు పైన గల పరమపదంలో ఎల్లప్పుడూ భగవానుని అనుభవించడంవల్ల అతనివలె ఇరవైనాల్గు సంవత్సరాలవయస్సు నిండినవారై ఉండే నిత్యసూరులకు స్వామి అయినవాడు నివసించే దేశంకదా ఇది. ఇది ఇంత ఉన్నతంగా ఉండడంలో ఆశ్చర్యం ఏమీ లేదని భావం. “మేలే” - అన్ని లోకాలకు పైన ఉండే పరమపదంలో అని భావం. లేక, జీవులందరిలో గొప్పవారైన, నిత్యయావనులు- అని నిత్యసూరులకు విశేషణంగా కూడా దీనిని చేయవచ్చు. ఈ విధంగా “అయర్వఱుమ్ అమరర్కళ్ అదిపతి”ని తిరుమలైలో దర్శించి, ఆనందించవచ్చు- అని చెప్పినట్లయింది.)

అవ :- తిరుమలైలో నిలచి ఉన్నవాడై, మనస్సును ఆకర్షించే లీలలను కలవాడైన భగవానుని శ్రీచరణాలను స్తుతించడమే జిహ్వా ఉన్నందుకు తగిన ఫలం- అని ఇందులో అంటున్నారు.

73. ఇడమ్ వలమ్ పూణ్ణ ఇరవిత్తేరోట్టి
వడముక వేళ్ళడత్తు మన్నుమ్- కుడనయన్
కూత్తనాయ్ నిన్ఱాన్ కురైకళై కూఱువదే

నాత్తన్నాల్ ఉళ్ళ నలమ్

ఇడమ్ వలమ్ = ఎడమవైపు, కుడివైపు ఏళ్ళ పూణ్ణ = ఏడు గుఱ్ఱాలను కట్టిన, ఇరవి తేర్ = సూర్యుని రథాన్ని, ఓట్టి = అంతర్యామిగా ఉండి నడపి, వడ ముకమ్ వేళ్ళడత్తు మన్నుమ్ = ఉత్తరదిక్కులో ఉండే వేంకటాచలంలో నిత్యవాసాన్ని చేసేవాడు, కుడమ్ నయత్త కూత్తన్ ఆయ్ నిన్ఱాన్ = ఆశతో కుంభస్పత్యాన్ని ఆడిన శ్రీకృష్ణుడై అవతరించినవాడైన భగవానుని, కురై కళై కూఱువదే = ఆభరణధ్వని పొందికగా ఉండే శ్రీచరణాలను స్తుతించడమే, నా త్తన్నాల్ ఉళ్ళ నలమ్ = జిహ్వావల్ల పొందదగిన ఫలం.

అవ :- భగవానునిపట్ల అనురాగాన్ని కలవారిలో యశోదాదేవివలె అనురాగాన్ని కలవారెవ్వరూ లేరు - అని ఇందులో అంటున్నారు.

74. నలమే వలిదుకొల్ నళ్ళాట్టువన్ పేయ్
నిలమే పురణ్ణ పోయ్ వీళ్ళ- శలమేతాన్
వెళ్ళొజ్జె యుణ్ణానై మీట్టాయ్చ్చి యుట్టువాన్
తన్ కొజ్జె వాయ్ వైత్తాళ్ శార్న్ఱు

శలమే = వంచనగానే, నళ్ళు = విషాన్ని, ఊట్టు = తాగించాలని వచ్చిన, వన్ పేయ్ = క్రూరమైన పూతన, నిలమే = భూమిలో, పురణ్ణ పోయ్ వీళ్ళ = శవంగా దొర్లి కిందపడేటట్లుగా, తాన్ శలమే = తానుకూడా వంచనతోనే, వెమ్ కొజ్జె = విషం నిండి ఉన్నందున క్రూరత్వం నిండిన ఆమెయొక్క స్తన్యాన్ని, ఉణ్ణానై = ఆరగించిన శ్రీకృష్ణుని, ఆయ్చ్చి = యశోదాదేవి, మీట్టు = ఆ పూతనదగ్గరనుండి మళ్ళించి, ఊట్టువాన్ = తన స్తన్యాన్ని తాగించడంకోసం, శార్న్ఱు = దగ్గరకు వచ్చి, తన్ కొజ్జె = తన స్తన్యాన్ని, వాయ్ వైత్తాన్ = అతని నోటిలో తాగడంకోసం పెట్టింది, నలమే వలిదు కొల్ = ఆమె ఆ ప్రేమ చాలా బలమైనది కాబోలు ! (స్త్రీ సహజం అయిన భయంకంటే తల్లికి తగిన అనురాగమే బలీయమైనది కాబోలు ! “ఇతనికి పాలిస్తే పూతన ప్రాణాలు పోయినట్లుగానే, నా ప్రాణాలుకూడా పోతే ఏంచేయాలి ?- అని భయపడి పాలివ్వడానికి జంకేటట్లు చేసే జ్ఞానంకంటే, తననుగూర్చి పట్టించుకోకుండా బిడ్డనుగూర్చే ఆలోచించేటట్లుచేసే ప్రేమాంధ్యమే బలమైనది కాబోలు !- అని ఆఘ్రోర్లు విస్మితులవుతున్నారు. “ఎన్నోరువర్ మెయ్యెప్పర్” అని అంటూ పాయ్కై ఆఘ్రోర్లు పల్కినట్లే యశోదకే సొంతం అయినది, నమ్మ శక్యం కానిది, యశోదకు ఉండే ఈ

(ప్రేమాతిశయం.)

అవ :- ఈ రీతిలో విరోధులను నిరసించడమే స్వభావంగా కలవాడైన శ్రీకృష్ణుడు ఎంతో ఆదరంతో వేంచేసి ఉండే తిరుమలైయొక్క గొప్పతనాన్ని ఇందులో అనుభవిస్తున్నారు.

75. శార్వకడు తేయప్ప త్రడావియ కోట్టుచ్చివాయ్
ఊర్న్దయియజ్జుమ్ వెణ్మదియి నోణ్ ముయలై- శేర్న్దు
శినవేజ్జై పార్క్కుమ్ తిరుమలైయే ఆయన్
పునవేజ్జై నాఱుమ్ పారుపు

త్రడావియ = విస్తృతిని కల్గిన, కోడు = (తిరుమలై) పర్వతశిఖరాల, ఉచ్చివాయ్ = అగ్రభాగంలోకి, ఉకడు తేయప్ప = తన ఉదరంలోని కింది భాగం స్పృశించేటట్లుగా, శార్వన్దు = చేరి, ఊర్న్దు ఇయజ్జుమ్ = మెల్లగా పాకుతూ సంచరించే, వెణ్ మదియిన్ = తెల్లని కాంతిని కల్గిన చంద్రునిలో ఉండే, ఒణ్ ముయలై = అందమైన కుందేలును, శినమ్ వేజ్జై = కోపాన్ని కల వేజ్జై పులి, శేర్న్దు = దాని దగ్గరకు వచ్చి, పార్క్కుమ్ = (దానిని పట్టుకోకుండా, విడిచివెళ్ళి పోకుండా) ఎప్పుడూ చూచిన రీతిలోనే నిలచి ఉండే, తిరుమలైయే = వేంకటాచలమే, ఆయన్ = గోపాలుడై అవతరించిన స్వామియొక్క, పునమ్ వేజ్జై నాఱుమ్ = స్వస్థానంలో పెరిగి, సమృద్ధం అయిన వేజ్జై వృక్షాల పరిమళం గుబాళించే, పారుపు = పర్వతం. (నిజమైన కుందేలు లేదు కనుక, అంతపైకి అధిరోహించలేదు కనుక, కుందేలును పులి పట్టుకోలేకపోయింది. మాంసంలో సహజంగా తనకు ఉన్న ఆశచేత విడిచి పోలేదు. ఇటువంటి అద్భుతసన్నివేశంతో భాసించే తిరుమలైయే ముందు పల్కిన పూతనాసంహారకుడైన శ్రీకృష్ణుడు తనకు తగిన నివాసస్థలం అని అభిమానించినది, స్వస్థానంలో ఏపుగా పెరిగిన వేజ్జైవృక్షాల సువాసనతో నిండినది అయిన పర్వతం. అరణ్యప్రాంతాలలో నివసించే జాతి అయిన గోపాలురకు అరణ్యంలో వృక్షాల పరిమళం చాలా భోగ్యంగా ఉంటుంది కనుక, శ్రీకృష్ణుడు ఈ ప్రదేశంలో తిరుమలేశునిగా నిత్యవాసం చేస్తున్నాడని తాత్పర్యం.

అవ :- సర్వేశ్వరుడు తన దేహాన్ని పట్టించుకోకుండా, మన కార్యాన్ని పూర్తి చేయడంకోసం ఈ సంసారమండలానికి వచ్చి, శ్రీకృష్ణుడై అవతరించడంతో తృప్తిపడకుండా, పలు పలు చోట్ల అర్చారూపిగా నివాసాన్ని ఏర్పరచు కొని వేంచేసి

ఉన్నాడు. ఆ విధంగా ఉన్నపుడు అతనిని ఉపాయంగా ఆశ్రయించి, సుఖంగా ఉజ్జీవించకుండా, శరీరాన్ని శ్రమింపజేసికొని, కఠినతపస్సును చేయవద్దు- అని ఇందులో అంటున్నారు.

76. పారుప్పిడైయే నిన్దుమ్ పునల్ కుళిత్తుమ్ ఐన్దు
నెరుప్పిడైయే నిల్కవుమ్ నీర్ వేణ్డా- విరుప్పుడైయ
వెంకికావే శేర్న్దానై మెయ్మలూర్ తూయ్ తైత్తొమ్మదాల్
అంకికావే తీవినైకళాయ్న్దు

నీర్ = (ఓ లోకులారా !) మీరు, పారుపు ఇడైయే = పర్వతం నడుమన, నిన్దుమ్ = నిలచి ఉండి, పునల్ = జలప్రదేశాలలో, కుళిత్తుమ్ = మునుగుతూ, ఐన్దు నెరుపు ఇడైయే = పంచాగ్నుల నడుమ, నిల్కవుమ్ = నిలచి ఉంటూ తపస్సు చేయవలసిన, వేణ్డా = అక్కర లేదు, విరుప్పు ఉడైయ = (అందఱిచేత) అభిలషించదగినదిగా ఉండే, వెంకికా = తిరువెంకికా అనే దివ్యక్షేత్రానికి, శేర్న్దానై = వచ్చి, శయనించి ఉండే స్వామిని, మెయ్ = ఏ ప్రయోజనాన్ని ఆశించకుండా, మలర్ తూయ్ = పుష్పాలను సమర్పించి, కై తొమ్మతాల్ = నమస్కరించగల్గినట్లయితే, తీ వినైకళ్ = పాపాలు అన్నీ, ఆయ్న్దు = (మనకు ఇక్కడ చోటు లేదు అని) పరిశీలించి, తెలిసికొని, అంకికావే = సంకోచించి తొలగిపోవా ! (తొలగిపోతాయి) (పరిశీలించి చూడడానికి పాపాలకు చైతన్యం ఉన్నదా" అని అంటే "వృష్టిప్రతీక్షాః శాలయః" (సస్యక్షేత్రాలు వర్షంకోసం ఎదురుచూస్తున్నాయి) అనే రీతిలో చేతనసమాధిలో చెప్పిన సూక్తి ఇది. భగవన్నిగ్రహరూపం అయిన పాపాలు అతడు "క్షమించాను" అని అంటే తీరిపోతాయని భావం. ఈ విధంగా ప్రాప్తశేషి విషయంలో స్వరూపప్రాప్తం అయిన సులభమైన, అరుదైన మనలను చేయవలసిన అక్కట లేనేలేదని తెలుపబడింది.)

అవ :- సర్వేశ్వరుణ్ణి ఆశ్రయించగానే అతని నిగ్రహరూపాలైన పాపాలు అన్నీ తమకు తామే విడిచి పోతాయి-అని గత పాశురంలో అన్నారు. ఇక, ఈ పాశురంలో అధికమైన జ్ఞానశక్తులను కల బ్రహ్మమొదలైనవారు సైతం ఇక జరుగబోయేది ఏదో తెలియక, తమకు తామే ఆపదను కొనితెచ్చుకొన్నపుడు, తాను ముందుండి ఆ ఆపత్తును పోగొట్టి వారిని రక్షించగల సర్వేశ్వరుడే తమకు రక్షకం- అని అంటున్నారు. ఈ పాశురంలో అనుసంధింపబడ్డ అపూర్వమైన ఇతిహాసం "ఆమే యమరర్కకృతీయ" (ముదల్ తిరు-45) "కొణ్ణు కుడణ్ణాల్ మేల్" (నాన్మొకన్- 44) అనే పాశురంలోను

అనుసంధింపబడింది. తత్ప్రద్రష్టలైన ఆహ్వాన్లు కల్పాంతరాలలో జరిగిన వృత్తాంతాలను సైతం దర్శించి పలుకగలవారనే విషయానికి ఇటువంటి పాశురాలు నిదర్శనం.

77. ఆయ్న్ద వరుమత్తెయోన్ నాన్ ముకత్తేన్ నన్ఱుజ్జిల్
వాయ్న్ద కుమ్మియాయ్ వాళరక్కన్- ఏయ్న్ద
ముడిప్పొడు మూన్మేన్ద్రైన్ఱిన్ఱాన్ ఆర్న్ద
అడిప్పొతు నన్ఱుక్కరణ్

ఆయ్న్ద = పరిశీలించి అభ్యసించబడ్డ అరు మత్తెయోన్ = అపూర్వమైన వేదాలను కలవాడైన, నాన్ ముకత్తేన్ = చతుర్ముఖబ్రహ్మయొక్క, నన్ కుజ్జిల్ = అందమైన ఒడిలో, వాయ్న్ద = చేరిన, కుమ్మి ఆయ్ = చిన్నశిశువై ఉండి, వాళ్ అరక్కన్ = ఆయుధాన్ని కల రావణునియొక్క, ఓయ్న్ద = ఖండించదగిన, పోదు ముడి = వరుసలుగా ఉండే శిరస్సులను, మూన్మ ఏమ్మ ఎన్ఱు ఎన్ఱిన్ఱాన్ = మూడు, ఏడు-పది అని (తన ఒడిలో) లెక్కించి చూపినవానియొక్క, అడి పోదు = శ్రీపాదపద్మాలు, నన్ఱుక్క = మనకు, ఆర్న్ద అరన్ = కొఱత లేని ఉపాయం. (“ఆర్న్ద అడిప్పొదు” అనే ప్రయోగం భగవానుని శ్రీచరణాల భోగ్యతను తెలుపుతున్నదని అప్పిచ్చై అనే ఆచార్యుల నిర్వాహం. అధికజ్ఞానశక్తులను కల బ్రహ్మాదులనుకూడా రక్షించగలవాడే మనకు రక్షకం- అని ఇందులో చెప్పబడినట్లయింది).

అవ :- భగవానుడు మనకు ఉపాయం అయినపుడు మన పుట్టుక, శీలం, జ్ఞానం- మొదలైనవానిలో అధమత్వాన్ని చూచి వెనుకంజనేయకుండా రక్షిస్తాడు, అటువంటి అతని తిరునామాలను పల్కు- అని తమ మనస్సుకు ఇందులో ఉపదేశిస్తున్నారు.

78. అరణామ్ నమక్కెన్ఱుమ్ ఆమ్మివలవన్
మురనాళ్ వలమ్ శుమ్మిన్ద మొయ్మ్బన్- శరణామేల్
ఏదు కది యేదు నిరై యేతు పిఱప్పెన్నాదే
ఓదు కది మాయనైయే యోర్త్తు

ఆమ్మి = శ్రీసుదర్శనాన్ని, వలవన్ = కుడివైపున శ్రీహస్తంలో కలవాడు, మురన్ = మురాసురుని, నాళ్ = దీర్ఘాయుస్సువల్ల కల్గిన, వలమ్ = బలాన్ని, శుమ్మిన్ద = పోగొట్టిన, మొయ్మ్బన్ = సామర్థ్యాన్ని కలవాడు, అయిన స్వామి, శరణామ్ ఆమ్ ఏల్ = రక్షకుడుగా అయినట్లయితే, కతి ఏదు నిరై ఏదు పిఱప్పె ఏదు ఎన్ఱాతే = మనయొక్క

జ్ఞానం ఏది ? శీలం ఏది ? జన్మ ఏది ? అని వీటి హెచ్చుతగ్గులను గమనించి వెనుకకు తగ్గడం చేయకుండా, నమక్కు ఎన్ఱుమ్ అరణ్ ఆమ్ = మనకు అన్ని కాలాలలోను రక్షకుడై ఉండేవాడు, మాయనైయే = (ఓ మనసా!) ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించే చేష్టితాలను కలవాడైన ఆ స్వామినే, కతి = ఉపాయంగా, ఓర్త్తు = నిశ్చయించుకొని, ఓదు = అతని తిరునామాలను అనుసంధించు. (“ఓదు కతి మాతవనై ఓర్త్తు” అనే పాఠానుసారం - శ్రియఃపతినే ఉపాయంగా నిశ్చయించుకొని, అతని తిరునామాలను పల్కు- అని అర్థం. పురుషకారసంబంధాన్ని అనుసంధించి నిర్భయంగా ఉండమని అంటున్నారు. ఈ రీతిలో, తల్లితండ్రి మనలను రక్షించేవారై ఉన్నపుడు మన తక్కువదనాన్ని భావించి కలత చెందకుండా, దివ్యదంపతులనే రక్షకులుగా నిశ్చయించు కొని, ధైర్యంగా ఉండడమే మనం చేయదగిన పని- అని ఇందులో తెలుపబడి నట్లయింది.

అవ :- అనాదికాలంగా మనం కొండలు కొండలుగా పాపాలను ఎన్నిటిలో చేసినపుడు, వాటిని పోగొట్టడానికి అనంతకాలం ఆవశ్యకం కదా- అని అంటే, శుభాశ్రయం అయిన దివ్యమంగళవిగ్రహంతో కూడిన అతనిని అనుసంధించి, శబ్దాది విషయాలలో సంగాన్ని విడచినట్లయితే, మన పాపాలు వెంటనే పరుగెత్తి పోతాయి. పాపఫలం అయిన జన్మలుకూడా తొలగిపోతాయి- అని ఇందులో అంటున్నారు.

79. ఓర్త్తమనత్తరాయ్ ఐన్దక్కి యారాయ్న్ద
పేర్త్తాల్ పిఱప్పేమ్మమ్ పేర్క్కలామ్- కార్త్త
విరైయార్ నఱున్ద్రాయ్ వీజ్గోద మేని
నిరైయార మార్వనైయే నిన్ఱు

కార్త్త = పచ్చని వర్ణాన్ని కల్గినదై, విరై ఆర్ = పరిమళం నిండినదైన, నఱు తుమ్మాయ్ = అందమైన తులసీమాలను అలంకరించుకొన్నవాడు, వీజ్గు ఓదమ్ మేని = నిద్రించిన (ప్రశాంతం అయిన) సముద్రంవంటి తిరుమేనిని కలవాడు, నిరై ఆరమ్ మార్వనైయే = పేటలుగా కూర్చబడ్డ హోరాలతో అలంకరింపబడిన వక్షస్థలాన్ని కలవాడు అయిన స్వామిని, నిన్ఱు = స్థిరంగా నిలచి, ఓర్త్త మనత్తార్ ఆయ్ = అనుసంధించే మనస్సును కలవారై, ఐన్ద అదక్కి = పంచేంద్రియాలను నియంత్రించి, ఆరాయ్న్ద = సంసారంలోని నైవ్యాన్ని విచారించి, పేర్త్తాల్ = అందులో నుండి మనస్సును నివర్తింప జేసికొంటే, పిఱప్పె ఏమ్మమ్ = ఒకడానివెంట ఇంకొకటిగా వచ్చే జన్మ పరంపరలను, పేర్క్కలామ్ = సులభంగా పోగొట్టుకోవచ్చు. (ఈ పాశురంలో- అనాది కాలంగా

పేరుకు పోయిన పాపాలను పోగొట్టుకోవాలంటే అనంతకాలం కావద్దా ? అని భయపడవద్దు. భగవానుని దివ్యమంగళవిగ్రహాన్ని ఆశ్రయించినబలంవల్ల ఇంద్రియ నిగ్రహాన్ని పొంది, లౌకికవిషయాలలోని రుచి, వాసనలను పోగొట్టుకొని, తద్వారా పాపాలు నశించడంవల్ల, పాపఫలాలుగా సంభవించే జన్మవరంపరలను పోగొట్టుకోవచ్చునని తెలుపబడింది)

అవ :- ఈవిధంగా ఇంద్రియాలను జయించి, సంసారనైవ్యాన్ని అనుసంధించి, శబ్దాలౌకికవిషయాలలోని రుచి- వాసనలను పోగొట్టుకొని, సంసారసంబంధాన్ని మీరు లేకుండా చేసికొన్నారా ? అని అంటే- నేను దీనికోసం ఏ ప్రయత్నాన్ని చేయలేదు, నామీద వేసి కోలేదు. నా పాపాలను అతడు పోగొడితే, విరోధినిరసనాన్ని సహజంగా కల్గిన అతనిని పొందాలి. ఆ బరువు అని నాకంటే ముందుగా నా మనస్సు తానే అతని విషయంలో అభినివేశాన్ని పొందింది- అని అంటున్నారు.

80. నిష్టెదిరాయ నిరైమణి త్రేర్ వాణన్ తోళ్

ఓన్ఱియ పిరైళ్ళాఱుడన్ తుణియ- వెన్ఱిలఱ్ఱుమ్

ఆర్ పడువాన్ నేమి యరవణైయాన్ శేవడిక్కే

నేర్ పడువాన్ తాన్ ముయలుమ్ నెళ్ళు

నిష్ఠు = జంకకుండాఎదురుగా వచ్చి నిలచి, ఎదిర్ ఆయ్ = శత్రువై పోరాడడానికి వచ్చినవాడు, నిరై మణి తేర్ = చక్కగా పొదిగిన రత్నాలను కల తేరుపై ఎక్కి వచ్చినవాడు అయిన, వాణన్ ఓన్ఱియ ఈర్ ఊళ్ళాఱు తోళ్ = బాణాసురుని ఆధారంగా పెరిగిన వేయి బాహువులను, ఉడన్ = ఒకే సమయంలో, తుణియ = ఖండించి, కింద పడేటట్లుగా చేసిన, వెన్ఱు = జయాన్ని పొంది, ఇలఱ్ఱుమ్ = దానివల్ల వెలిగే, ఆర్ పడు = పదునైన, వాన్ = బలమైన, నేమి = శ్రీసుదర్శనాన్ని కలవాడై, అరవు అణైయాన్ = శేషశాయి అయిన భగవానుని, శే అడిక్కే = ఎఱ్ఱుని శ్రీచరణాలలో, నేర్ పడువాన్ = చేరడంకోసం, నెళ్ళు = నామనస్సు, తాన్ = స్వయంగా, ముయలుమ్ = ఉత్సాహపడుతున్నది. (నా ప్రయత్నాన్ని ఎదురుచూడకుండా నా విరోధులను పోగొట్టి, నా మనస్సు నాకంటే ముందుగా వేసి తానే స్వయంగా తన విషయంలో అభినివేశాన్ని పొందేటట్లు భగవానుడు చేశాడు- అని భావం.)

అవ :- సంసారుల మనస్సువలె శబ్దాదివిషయాలలో లగ్నం కాకుండా, నా మనస్సు

భగవానునిపట్ల తానే అభినివేశాన్ని పొందింది- అని గత పాశురంలో తమ మనస్సును ఆఱ్ఱార్లు కీర్తించారు. మఱుక్షణంలో భగవద్విషయంలోని గౌరవాన్ని అనుసంధించగానే, “ఇంతటి మహనీయవిషయంలో మనస్సు ఇప్పుడేకదా ఇది అక్షరాభ్యాసాన్ని చేయడం ఆరంభించింది !” అని తోచి, “స్వామి ఇంతటి మహనీయుడు కనుక తెలియడానికి సులభుడు కాకపోయినా, వెనుకంజను ఏమాత్రం వేయకుండా నీవు ఆస్వామినే అనుసంధించాలి సుమా !” అని పాశురంలోని ప్రథమార్థంలో తమ మనస్సును ఉపదేశించి, ఉత్తరార్థంలో “అతనిని ఈ మనస్సు అనుసంధించకుండా జంకడం ఎందుకో ?” అని తమను తామే ఇందులో ప్రశ్నించుకొంటున్నారు.

81. నెళ్ళాల్ నినైప్పురియనేలుమ్ నిలై పెన్ఱిగ్రేన్

నెళ్ళామే పేళాయ్ నినైక్కుళ్ళాల్ - నెళ్ళాత్తు

ప్పేరారు నిఱ్ఱుమ్ పెరుమానై యెన్కొలో

ఓరారు నిఱ్ఱుదుణర్వు

ఎన్ నెళ్ళామే = నాకు వశం అయిన ఓ మనసా !, నెళ్ళాల్ నినైప్పు అరియన్ ఏలుమ్ = భగవానుడు మనస్సుతో భావించడానికి వీలు కానివాడు కాకపోయినా, (అతని ఆ గొప్పతనాన్నిగూర్చి భావించి జంకకుండా, అతని సౌలభ్యాన్నే గణించి) నిలై పెన్ఱిగ్రేన్ = కాలు ఊని నిలచి, పేళాయ్ = అతనినిగూర్చి పలుకు, నినైక్కుళ్ళాల్ = మనం ఒకసారి తలచినా, నెళ్ళాత్తు = తనమనస్సులో, పేరారు నిఱ్ఱుమ్ = విడచిపోలేక నిలకడగా నిలచి ఉండే, పెరుమానై = భగవానుని, ఉణర్వు = మన మనస్సు, ఓరారు నిఱ్ఱుదు ఎన్కొలో = తలచకుండా వ్యర్థంగా ఉండడం ఎందుకో కదా !, (ఈ మనస్సుకు నేను ఇంతగా ఉపదేశించిన తరువాతకూడా దేనినో తలచి అతని స్మరించకుండా ఉన్నది? - అని తమ ఆర్త్యతిశయంవల్ల మనస్సుపట్ల గల అతిశయంతో తమను తామే ఆఱ్ఱార్లు ఇందులో ప్రశ్నించుకొంటున్నారు. ఈ పాశురంలో, మనస్సుతో పరిచ్ఛేదించడానికి సాధ్యం కాని భగవానుని గొప్పతనం ప్రతిపాదించబడింది.)

అవ :- “ఈ మనస్సును గర్వించి ఏం ప్రయోజనం ? ఎవరివల్ల ఏవిధంగానూ పరిచ్ఛేదించడానికి సాధ్యం కానివాడై, చేయి విడువలేనట్లు సాటి లేని భోగ్యతను కలవాడై ఉండే భగవానుని దరి చేరి, దర్శించి ఆనందించడానికి దారి ఉన్నదా ?- అని ఇందులో అంటున్నారు.

82. ఉణరిలుణర్వరియన్ ఉళ్ళమ్ పుకున్ఱు

పుణరిలుమ్ కాణ్బరియ మణ్మై- ఇణరణైయ
క్కొణ్ణైన్దు వణ్ణైయుమ్ తణ్ణుమ్మాయ్ క్కొమానై
ఎణ్ణైన్దు క్కొణ్ణు మిని

ఉణరిల్ = (ఆ భగవానుని స్వప్రయత్నంతో మనకు మనమే) తెలిసి
కోవాలనిచూచినా, ఉణర్పు అరియన్ = అతడు తెలియడానికి అంతు చిక్కనివాడు,
(అతడే స్వయంగా), ఉళ్ళమ్ పుకున్దు పుణరిలుమ్ = మనస్సులో వచ్చి ప్రవేశించి
ఆలింగనం చేసికొన్నా(కలిసినా), ఉణ్ణై కాణ్బు అరియన్ = యథాతథంగా
తెలియడానికి అరుదైనవాడు, ఇని = ఇక ఈ విధంగా ఉన్న తరువాత, ఇణర్
అణైయ = పూలగుత్తులు వేలాడగా, కొజ్జు = తేనెలో, వణ్ణు = తుమ్మెదలు, అణైన్దు
= వచ్చి సమీపించి (ఆ మధువును) ఆస్వాదించి, అత్తైయుమ్ = రుంకారం చేసే,
తణ్ = చల్లని, తుమ్మాయ్ = తులసీమాలను అలంకరించుకొన్న, కోమానై = ఆ
సర్వేశ్వరుని, ఇని = ఇక ఈ స్థితిలో, ఎణ్ణు = ఎక్కడ, అణైన్దు = దరి చేరి, కాణ్ణుమ్
= చూడగలం? (ఈవిధంగా తెలియడానికి సాధ్యం కానివాడై, చేయివిడువడానికి
వీలు కాని భోగ్యతను కలవాడై అతడున్నపుడు, అతనిని ఏకాలంలో ఏదేశంలో సమీపించి
ఆశ్రయించి దర్శించడానికి వీలు ? అనంతకాలంలోను, నేరుగా సాక్షాత్కారంచే
పరమపదంలోను కూడా అతనిని పరిచ్ఛేదించి తెలియడానికి వీలుకాదని తాత్పర్యం.)

అవ :- ఈ రీతిలో భగవానుడు ఎవరికీ దర్శించడానికి, భావించడానికి వీలు
కానివాడై ఉంటే, అతనిని ఆ విధంగానే ఉండనివ్వండి. ఇప్పుడు మొట్టమొదట నా
హృదయంలో ప్రవేశించి నివసిస్తున్నాడు. ఇది నాకు చాలు- అని ఇందులో అంటున్నారు.

83. ఇని యవన్ మాయన్ ఎన పురైప్పరేలుమ్

ఇని యవన్ కాణ్బరియనేలుమ్- ఇనియవన్
కళ్ళత్తాల్ మణ్ కొణ్ణు విణ్ కడన్ద పైళ్ళులాన్
ఉళ్ళత్తినుళ్ళే యుళన్

ఇని = ఇప్పుడు, అవన్ = ఆ సర్వేశ్వరుడు, మాయన్ = తెలియడానికి సాధ్యం
కాని ఆశ్చర్యభూతుడు, ఎన = అని, ఉరైప్పర్ ఏలుమ్ = చెప్పేవారై ఉన్నా, ఇని =
ఇప్పుడు, అవన్ = ఆ స్వామి, కాణ్బు అరియన్ ఏలుమ్ = అనుభవించడానికి
(దర్శించడానికి) వీలు కానివాడైనా, కళ్ళత్తాల్ = వంచనతో (మహాబలి దగ్గరకు పోయి),
మణ్ కొణ్ణు = మూడడుగుల నేలను గ్రహించి, విణ్ కడన్ద పై కల్మలాన్ అవన్ =

ఆకాశం మొదలైన పైలోకాలను ఆక్రమించిన విశాలమైన శ్రీచరణాలను కలవాడైన
ఆ స్వామి, ఇని = ఇప్పుడు, ఉళ్ళత్తిన్ ఉళ్ళే ఉళన్ = నా హృదయంలోపల (వేటొక
చోటు ఏదీ తెలియకుండా) స్థిరప్రతిష్ఠగా నిలచి ఉన్నాడు. (ఈ అరుదైన ఫలమే
నాకు చాలు- అని భావం. నా హృదయంలో చోటు చేసికొని నిలచి ఉన్న తర్వాతే తన
సత్త్వం పొందాడు. ఇక, ఇతని సౌలభ్యాన్ని తెలియనివారు ఏమైనా చెప్పనివ్వండి.
నాకు ఈ అలభ్యలాభమే చాలు- అని ఆహ్లాద హృదయం.)

అవ :- మీ మనస్సులో నిలచి ఉండి, సత్త్వం పొందాడు- అని అన్నారు. ఆ
తరువాత అయినా మీరు భగవానుని పూర్తిగా దర్శించగలిగారా ?- అని ప్రశ్నించగా,
అనంతమైన వేదంచేత మాత్రమే తెలియదగిన మహిమను కలవాడైన అతనిని
తెలియడానికి ఎవరికీ సాధ్యం కాదు. దర్శించినట్లు చెప్పే నావంటివారుకూడా ఏదో
ఒక విధంగా దర్శించి కీర్తిస్తున్నారే తప్ప, అతనిని పూర్ణంగా దర్శించడం ఎవరికీ వీలు
కాని పని- అని ఇందులో అంటున్నారు.

84. ఉళనాయ నాన్ మత్తైయినుట్పొరుకై ఉళ్ళ త్తుళనాక త్తేర్న్దుణర్వరేలుమ్- ఉళనాయ వణ్ణుమరై నెడుజ్జణ్ మాయవనై యావరే తణ్ణారుకప్పర్ కవి

నాల్ మత్తైయిన్ = నాల్గువేదాలయొక్క, ఉళ్ పొరుళ్ = అంతరార్థంగా,
ఉళనాయవనై = ఉండే ఆ స్వామిని, ఉళ్ళత్తు ఉళన్ ఆక = మనస్సులో పొందికగా
నిలచి ఉన్నవానినిగా, తేర్న్దు = తెలిసికొని, ఉణర్వర్ ఏలుమ్ = కొందఱు జ్ఞానులు
తెలియాలని ఆశపడినవారైనా, వణ్ తామరై = అందమైన తామరపూవువంటి, నెడు
కణ్ = విశాలమైన నేత్రాలను కల, మాయవన్ = ఆశ్చర్యభూతుడై, ఉళనాయవనై =
ఉండే ఆ స్వామిని, కణ్డార్ యావరే = పూర్ణంగా దర్శించిన వారెవరు ? (ఎవరూ
లేరు), కవి ఉకప్పర్ = వారికి చేతనైనంతగా స్తోత్రకవిత్యాన్ని ఆనందంతో నోరార
పల్కి, ఆనందిస్తున్నారు. అంతే. (భగవానుని మహిమలోని పలు కోటి అంశాలలోని
ఒక అంశాన్ని ఏదో ఒక విధంగా తమ స్వరూపం ప్రకాశించడం కోసంగా వాచికక్షైంకర్యం
చేసికోవాలని ఆశించి, “కణ్డేన్” అని అంటూ కవిత్యాన్ని చెప్పానే తప్ప, అతని
స్వరూపరూపగుణ విభూతులలో దేనినీ పూర్ణంగా దర్శించినవారెవరూ లేరు- అని
భావం. “ఉట్పొరుకై”, “మాయవనై”- అనే ప్రయోగాలలోగల ద్వితీయావిభక్తి

ప్రత్యయాలను “ఉళనాయ” అనే పదాలతో చేర్చి అర్థాన్ని గ్రహించాలి.)

అవ :- కొందరికి భగవానుడు తెలిసికోవడానికి సాధ్యం కానివాడై ఉన్నా, “వాల్మీత్తు వార్ పలరాక” (తిరువాయ్-3-1-7) అనే రీతిలో లీలావిభూతిలో ఉండేవారు అందఱూ ఒకే సమూహంగా కలసి, తమతమ సర్వేంద్రియాలను ఏకం చేసి స్తుతిస్తే, ఇతని పూర్తిగా స్తుతించవచ్చునా ?- అని అంటే, ఆ విధంగా స్తుతించినా, అవధిని దర్శించడానికి వీలు కాని రీతిలో కదా భగవానుని మహిమను ఉన్నది- అని అంటున్నారు. “యాను మేత్తి ఏత్తులకుమ్ ముగ్గిరుమ్ ఏత్తి పిన్నైయుమ్ తానుమ్ ఏగ్గిరీలుమ్ తన్నై ఏత్త ఏత్త ఎళైయ్దుమ్” అనే తిరువాయ్మొత్తి పాశురార్థం (4-3-70) ఈ సందర్భంలో సంవాదంగా గ్రాహ్యం.

85. కవియినార్ కై పునైన్దు కణ్ణార్ కమ్మల్ పోయ్
శెవియినార్ కేళివియరాయ్ చ్చేర్నార్- పువియినార్
పోగ్గిరీ యురైక్క ప్పొలియుమే పిన్నైక్కా-
ఏగ్గిరుయిరైయట్టా నెగ్గిల్

కవియినార్ = సోత్రకవిత్వాన్ని పాడేవారై, కై పునైన్దు = అంజలిని చేసి, కణ్ తమ నేత్రాలు, అమ్ కమ్మల్ పోయ్ = (అతని) శోభను కల శ్రీచరణాలలో చేరి, నిలచి, కవియిన్ ఆర్ కేళ్ళియర్ ఆయ్ = చెవి నిండుగా ఆ భగవానుని గుణచేష్టితాలను గూర్చిన శ్రుతమైన జ్ఞానాన్ని కలవారై, శేర్నార్ = వచ్చి సేవించినవారైన, పువియినార్ = భూమిలో ఉండే అందఱూ, పోగ్గిరీ ఉరైక్క = (ఒక్కటిగా కలిసి) కీర్తించి పాడినా, పిన్నైక్కాయ్ ఏఱు ఉయిరై అట్టాన్ ఎగ్గిల్ పొలియుమ్ = సప్పిన్నై ప్పిరాట్టికోసం ఏడు ఎద్దుల ప్రాణాలను హరించిన భగవానుని అందంలోని గొప్పతనం పూర్తిగా చెప్పబడినది అవుతుందా ? (కానీ కాదు) (సప్పిన్నై ప్పిరాట్టియొక్క కడగంటి చూపులకు వశుడై, ఆమెను పొందడంకోసం అవరోధంగా ఉండే ఏడు ఎద్దుల ప్రాణాలను ఒక్కసారి హరించిన ఆ లీల ఒక్కటిని అయినా, అతడు ఆ నీళాదేవి కలిసి వివాహమాడిన ఆ ఒక్క సన్నివేశంలోని అందం అయినా; పరిచేయించి తెలియడానికి గాని, పలుకడానికి కాని సాధ్యమా ?- అని భావం.)

అవ :- భగవానుని స్వరూపరూపగుణచేష్టితాలలోని ఏకదేశాన్నికూడా పరిచేయించి తెలిసి పలుకడానికి వీలు కానిది అయినా, వాటిని విడిచి నిలువ లేక, దర్శించి ఆనందించాలి- అని ఆశపడేవారికి అతని రూపసౌందర్యానికి ఒక రీతిలో ఉపమానం

అయిన మేఘాలు అతని రూపసౌందర్యాన్ని చూపుతున్నవి- అని అంటున్నారు. “నీలతోయదమధ్యస్థా విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా” అని వేదపురుషుడు, “నీల ముణ్ణ మిన్నన్న మేని పెరుమాన్” (తిరువిరుత్తమ్- 29) అని వేదాన్ని ద్రావిడీకరించిన నమ్మాళ్వార్లు భగవానుని తిరుమేనికి మెఱపుతోకూడిన మేఘాన్నే ఉపమానంగా చెప్పారుకదా !

86. ఎగ్గిల్ కొణ్ణ మిన్నుక్కొడి యెడుత్తు వేక
త్తోగ్గిల్ కొణ్ణ తాన్ ముగ్గిళ్ళి త్తోన్దుమ్- ఎగ్గిల్ కొణ్ణ
నీర్మేగ మన్న నెడమాల్ నిఱమొల
కార్వానమ్ కాట్టుమ్ కలన్దు

ఎగ్గిల్ కొణ్ణ మిన్ కొడి ఎడుత్తు = అందమైన మెఱపుతీగను ధ్వజంగా ఎత్తుకొని, (తీసికొని), వేగమ్ తొగ్గిల్ కొణ్ణ = లోకాలను ఉజ్జీవింపచేయడంకోసం వేగంగా సంచరించడం- అనే వ్యాపారాన్ని కల్గినదై, ముగ్గిళ్ళి త్తోన్దుమ్ = గర్జిస్తూ సాక్షాత్కరించే, కార్ వానమ్ = వర్షకాలంలోని మేఘం, ఎగ్గిల్ కొణ్ణ = అందాన్ని కల, నీర్ మేకమ్ అన్న = కాలమేఘంవలె, నెడు మాల్ నిఱమ్ పోల్ కలన్దు కాట్టుమ్ = భగవానుని దివ్యవర్ణాన్ని పొందిన చూపుతుంది. (ఆ సర్వేశ్వరునివర్ణంవలె మొదటి రెండు పాదాలలో చెప్పబడ్డ గొప్పతనాలను కల వర్షకాల మేఘం పొందికగా ప్రకాశిస్తున్నది. అందుచేత, గత పాశురంలో చెప్పబడ్డ రీతిలో అతని అందాన్ని ఎవరికి అయినా పరిచేయించి దర్శించి పలుకరానిదే అయినా, దానిని చూడకుండా నిలువలేని మనవంటివారికి మేఘాలు అతని రూపసౌందర్యాన్ని దర్శింపజేస్తున్నాయి- అని అంటున్నారు.

అవ :- ఈ విధంగా ఒక ఉపమానంలో దర్శించి, తృప్తిపొందేవారు కానందున, ఆళ్వార్లు అతని సహజసౌందర్యాన్ని ఇంకా రెండు ఉపమానాలతో దర్శించి, ఆనందించాలని ఇందులో ప్రయత్నిస్తున్నారు.

87. కలన్దు మణియిమైక్కుమ్ కణ్ణ ! నిన్ మేని
మలర్న్దు మరతకమ్ కాట్టుమ్-నలన్దికమ్మమ్
కొన్దిన్వాయ్ వణ్ణైయుమ్ తణ్ణుమాయ్ కోమానై
అన్దివాన్ కాట్టు మదు

కణ్ణ = శ్రీకృష్ణా !, మణి కలన్దు = శ్రీకృష్ణభమణితో కలసి, ఇమైక్కుమ్ = ప్రకాశించే, నిన్ మేని = నీ తిరుమేనిని, మరతకమ్ = మరతకరత్నం, మలర్న్దు = కాంతి విస్తృతిని కల్గినదై, కాట్టుమ్ = స్పష్టంగా దర్శింపజేస్తున్నది, నిలమ్ తికమ్మమ్

= అందంగా వెలిగే, కొన్ని వాయ్ = గుత్తులలో, వణ్ణ అత్తైయుమ్ = తుమ్మెదలు రుంకారం చేసే, తణ్ తుమ్మాయ్ = చల్లని తులసీమాలను అలంకరించుకొన్న, కోమాన్ = సర్వేశ్వరుడవైన నీ తిరుమేనిని, అన్ది వాన్ అదు కాట్టుమ్ = సాయంసమయంలోని ఆకాశం దర్శింపజేస్తున్నది. (సహజంగానే మణివర్ణుడవై ఉండే నీ తిరుమేనిలో శ్రీకృష్ణభవణి కూడా చేరి, ప్రకాశించడంవల్ల మరతకమణే వాటికి తగిన ఉపమానంగా ఉన్నది. తులసియొక్క పచ్చదనం, తుమ్మెదల నల్లదనం, కన్నులు, కాళ్ళు, శ్రీహస్తాలు- మొదలైన అవయవాలలోని ఎఱ్ఱదనం - అన్నీ కలసి తిరుమేనిని సాయంసమయంలోని వర్ణాలన్నీ కూడిన సాయంకాలపు ఆకాశం దర్శింపజేస్తున్నది. “వాన్” అనే పదం ఆకాశాన్ని కాని, మేఘాన్ని కాని తెలుపుతుంది. “నెడు మాల్ నిఱమ్ పోల్ కార్ వానమ్ కాట్టుమ్” అనే గతపాశురంలోని సూక్తివలె, ఇక్కడకూడా “పోల” అనే పదాన్ని కలుపుకొని, దానివలె దర్శింపజేస్తుంది- అనే అర్థాన్ని చెప్పవచ్చు. ఈ రీతిలో పరిచ్ఛేదించి తెలిసికోలేని భగవానుని కొన్ని ఉపమానాలలో దర్శించి కొంత ఊరటను చెందవచ్చు- అని ఆత్మార్థ హర్షభావం.)

అవ :- భగవద్విషయంలో తమ అభినివేశాన్ని గత పాశురంలో తెలిపారు. సంసారులు ఐహికవిషయాలలో నిమగ్నులై, సంశయంతోనే జీవించడాన్ని చూచి, “అయ్యో ! ఈ విధంగా సంశయంతో నశించిపోకుండా, అందఱు ఆశ్రయించదగిన భగవద్విషయాన్ని స్థిరంగా ఆశ్రయించి, మీరు దుఃఖాలను పోగొట్టుకోవడానికి ప్రయత్నించండి”- అని అంటున్నారు.

88. అదు నన్బిదు తీదెన్బు ఐయప్పదాతే

మదునిన్బ తణ్ణుమ్మాయ్ మార్వన్ -పాదు నిన్బ

పాన్బుమ్మలే తొమ్మిమిన్ ముమ్మ విన్బైకళ్

మున్బుమ్మలు ముడిన్బు

అదు నన్బు ఇదు తీదు ఎన్బు ఐయమ్ పదాతే = అది మంచిదా ? ఇది చెడ్డదా ? అని సందేహపడకుండా, మదు నిన్బ తణ్ తుమ్మాయ్ మార్వన్ = తేనెనిండిన, చల్లని తులసీమాలను వక్షస్థలంలో అలంకరించుకొన్న స్వామియొక్క, పాదు నిన్బ = (శ్రీచరణాలను చేరడంలో) అందఱికి సమానంగా ఉన్న, పాన్ అమ్ కమ్మలే = అభిలషణీయం అయిన అందమైన శ్రీచరణాలనే, తొమ్మిమిన్ = నమస్కరించండి, (ఆవిధంగా నమస్కరిస్తే), మున్బుమ్ = ముందుగానే, ముమ్మ విన్బైకళ్ = అన్నిసాపాలు,

ముడిన్బు = రూపు మాసి, కమ్మలుమ్ = విడిచి తొలగిపోతాయి. (పూర్వం తెలుపబడ్డ సంశయానికి కారణమై, మిమ్ములను ఈ నాటివరకు ఈ భగవద్విషయాన్ని ఆశ్రయించనీయకుండా అడ్డుకొన్న సకలదురితాలు, మిమ్ములను విడిచిన తర్వాత వేటెవరివద్దకూడ తమ వీర్యాన్ని చూపలేనట్లుగా సమూలంగా నశించి, ఆశ్రయించడం ప్రారంభించిన ఆ క్షణంలోనే మిమ్ములను విడిచి, తొలగిపోతాయి. ఈవిధంగా విలక్షణ పురుషార్థం అయిన భగవద్విషయాన్ని ఆశ్రయించి ఉజ్జీవించడానికి ప్రయత్నించండి- అని సంసారుల అనర్థాన్ని చూచి ఆత్మార్థ పరోపదేశాన్ని ఇందులో చేశారు.)

అవ :- ప్రత్యక్షం ఒక్కటే ప్రమాణంగా భావించి, తగని ఐహికవిషయాలలో మీరు నిమగ్నులైన వారైతే, చక్కని ఆ భగవద్విషయాన్ని ప్రత్యక్షంగా దర్శించి తిరుమలైలో అనుభవించవచ్చునే ! రండి ! మీ సిద్ధాంతానికి ఇది అనుకూలమే కదా ! అని ఆహ్వానిస్తూ అంటున్నారు.

89. ముడిన్బ పామ్మిదిల్ కుఱవాణార్ ఏనమ్

పడిన్బుమ్మ శాల్ పైన్బైకళ్ విత్త- తడిన్బుమ్మ

వేయ్బుమ్మ పోయ్ విల్ తిఱక్కుమ్ వేళ్ళడమ్ మేలొరునాళ్

తీబ్బుమ్మల్ వాయ్ వైత్తాన్ శిలమ్బు

ముడిన్బ పామ్మిదిల్ కుఱై వాణార్ = మరణాన్ని పొందే స్థితిలో వలె చాలా వృద్ధులైన కోయనాయకులు, (ఇక ఏననిని చేయలేక), ఏనమ్ పడిన్బు ఉమ్మ శాల్ = అడవిపందులు (తమ మదంతో వెదుళ్ళు సమూలంగా కూలి కిందపడేటట్లుగా గట్టిగా అదిమి దున్నిన క్షేత్రాలలో, పై తిన్బైకళ్ విత్త = నూతన “తిన్బై” అనే సస్యబీజాలను విత్తగా, తడిన్బు = ఆ సస్యం కోసి పడవేసిన తరువాతకూడా, ఎమ్మన్బు = (క్షేత్రసారంవల్ల), ఉన్నతంగా ఎదిగిన, వేయ్బుమ్మ = వెదురుగడలు, పోయ్ = వృద్ధిచెంది పైకి పోయి, విల్ తిఱక్కుమ్ = ఆకాశాన్ని తాకే, వేళ్ళడమ్ = శ్రీవేంకటాచలమే, మేల్ ఒరునాళ్ = పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, తీమ్ కుమ్మల్ = తీరుని పిల్లనగ్రోవిని, వాయ్ వైత్తాన్ = నోటిలో పెట్టుకొని ఊదిన శ్రీకృష్ణుని, శిలమ్బు = నివాసం అయిన పర్వతం. (ఇటువంటి స్వామి వేంచేసి ఉండే పర్వతంలో ఖండింపబడ్డ వెదురుగడలు ఆకాశాన్ని తాకేటట్లుగా పెరగడంలో ఏ ఆశ్చర్యం లేదని ఇక్కడి హర్షభావం. తిరుమలైలోని జలసమృద్ధివల్ల నలుకబడ్డ రెల్లువంటి కలుపుకూడా ఆకాశంవరకు భగవద్భాగవతమంగళాశాసన ప్రవృత్తి కోసం వృద్ధిచెందుతున్నది- అని స్వాపదేశం- ఇటువంటి తిరుమలైలో భగవద్విషయం యొక్క

మహిమను ప్రత్యక్షంగా దర్శించి, ఉజ్జీవించండి- అనే పరోపదేశం గడచిన పాశురంతో దీనిని కలుపుకొన్నప్పుడు తాత్పర్యార్థంగా భాసిస్తుంది. తిరుమలైలో కోయలు, వెదుళ్ళు, శ్రీవేంకటేశ్వరుడు- ఏమీ తేడా లేకుండా అన్నీ, ఆహ్వానము ఉద్దేశ్యాలే - అని దీనివల్ల తెలుపబడినట్లయింది.)

అవ :- తిరుమలైలోని వెదుళ్ళవలెనే శ్రీవేంకటేశ్వరుడుకూడా ఉద్దేశ్యభూతుడు కనుక, ఆ వెదుళ్ళవలె అతడు పెరిగిన త్రివిక్రమవృత్తాంతాన్నిగూర్చి ఇందులో ప్రస్తుతిస్తున్నారు. గత పాశురంలో ప్రస్తావించబడ్డ సిద్ధోపాయనిష్ఠను ప్రబంధంలోని ఇక మిగిలిన పాశురాలద్వారా వివరించే క్రమంలో “రక్ష్యవస్తువుయొక్క పరిమితిలో ఉండేది కాదు రక్షకుని గొప్ప రక్షణాభినివేశం” అనే అర్థాన్ని ఈ పాశురంలో తెలుపుతున్నారు.

90. శిలమ్బుమ్ శెటి క్కలుమ్ శెన్జెప్ప విణ్ణా

అలమ్బియ శేవడిపోయ్ అణ్ణమ్- పులమ్బియ తోళ్

ఎణ్జెయుమ్ శూమ్ ఇడమ్మెదాదెన్గోలో

వణ్ణమ్మాయ్ మాలళన్ద మణ్

శిలమ్బుమ్ = (శ్రీపాదాలలో అలంకరింపబడ్డ) నూపురాలు, శెటి క్కలుమ్ = దట్టంగా అలంకరించుకొన్న వీరకడియాలు, శెన్జెప్ప = అంతటా ధ్వనించగా, విణ్ ఆటు = ఆకాశగంగలో, అలమ్బియ = కడిగిన, శే అడి = ఎఱ్ఱని అందమైన శ్రీచరణాలు, అణ్ణమ్ పోయ్ = అండభిత్తివరకు వృద్ధిచెందిపోయినపుడు, పులమ్బియ = (అందఱిచేత) స్తుతించదగిన, తోళ్ = బాహువులు, ఎణ్ తిజెయుమ్ = ఎనిమిది దిక్కులలో వ్యాపించగా, ఇడమ్ పోదాదు = చోటు చాలలేదు, వణ్ తుమ్మాయ్ మాల్ = అందమైన తులసీమాలను అలంకరించుకొన్న స్వామి, అళన్ద = కొలిచిన, మణ్ = భూమి, ఎన్ కొల్ = ఎంత పెద్దది ! (చాలా చిన్నదే- స్వామి శ్రీపాదంతో పోల్చినపుడు- అని భావం) (కొలవాలని ప్రారంభించినవాడు కొలువడానికి తగినదానిని సృష్టించికదా కొలవాలి ! ఆవిధంగా కాకుండా, చిన్నదానిని సృష్టించి, పెద్దకాలితో కొలువవచ్చా ! అని భావం. దీనివల్ల రక్షింపబడే విషయంయొక్క పరిమితిని మించి ఉంటుంది- రక్షకుని అభినివేశం- అనే అర్థం సూచింపబడింది.)

అవ :- భక్తుల హస్తస్పర్శను కల ద్రవ్యమే ధారకంగా ఉండే స్వామి తీరును, వారిచే కట్టుబడి కొట్టబడే రీతిలో ఉండే అతని భక్తపారతంత్ర్యాన్ని ఇందులో ఆహ్వానము అనుభవిస్తున్నారు.

91. మణ్ణుణ్ణు పేయ్చ్చి ములై యుణ్ణు మాగ్ర్తా తాయ్

వెణ్ణెయ్ విమ్మొళ్ళ వెకుణ్ణు ఆయ్చ్చి- కణ్ణి

క్కయిగ్ర్తినాల్ కట్ట త్తాన్ కట్టుణ్ణిరున్దాన్

పయిగ్ర్తినోడాగ్ర్తా మకన్

వయిగ్ర్తినోడు ఆగ్ర్తా మకన్ = అనుకూల- ప్రతికూల భేదం లేకుండా భూమిలో ఉండే అందరినీ కడుపులోపల పెట్టుకొన్నా, ఆ కడుపుతో తృప్తిచెందని కుమారుడైన శ్రీకృష్ణుడు, (లేక, చిన్నతనంలో మన్ను తిన్న కడుపుతో తృప్తి చెందని బాలుడైన కృష్ణుడు), మణ్ ఉణ్ణు = లోకాలను అన్నిటినీ ఆరగించినా, ఆయ్చ్చి = పూతనయొక్క, ములై = (విషాన్ని పూసిన) ప్రన్యాన్ని, ఉణ్ణుమ్ = ఆరగించినా, ఆగ్ర్తా తాయ్ = తృప్తి చెందనివాడై, వెణ్ణెయ్ = వెన్నను, విళళ్ళ = (దొంగిలించి) మింగినపుడు, ఆయ్చ్చి = గోపిక అయిన యశోద, వెకుణ్ణు = కోపించి, కణ్ణి కయిగ్ర్తినాల్ = పలు మాడులను కల దారంతో, కట్ట = కట్టగా, తాన్ = సర్వేశ్వరుడైన తాను, కట్టుణ్ణు = కట్టుబడి, ఇరున్దాన్ = (దానికి ఏ పరిహారం చేయలేనివాడై) మిన్నకుండిపోయాడు. (“వయిగ్ర్తె వెణ్ణానుక్కు ఇట్టాలో” అని పిచ్చి ఉఱ్ఱా విల్లిదాసర్ వార్త. అంటే, చాకలివాని బానవంటి ఈ పొట్టను చాకలివానికి పంపడమే తగినది- అని ఈ సరసోక్తి భావం.)

అవ :- ఓ మనసా ! భక్తుల విరోధులను నిరసించడమే స్వభావంగా కలవానినే పూర్ణంగా తలుచుకో !- అని ఇందులో అంటున్నారు.

92. మకనారువర్క్కల్లాద మామేని మాయన్

మకనామవన్ మకన్దన్ కాదల్- మకన్

శిత్తె శెయ్ద వాణన్ తోళ్ శెగ్ర్తాన్ క్కలై

నిత్తెశెయ్దెన్నెళ్ళే ! నిన్

ఎన్ నెళ్ళే = నామనసా !, ఒరువర్క్కు మకన్ అల్లాద = (కర్మమూలంగా) ఎవరికీ పుత్రుడుగా జన్మించనివాడు, మామేని = (కృపావశం చేత అవతరించినందున ప్రకాశించే) గొప్ప దివ్యమంగళవిగ్రహాన్ని కలవాడు, మాయన్ = ఆశ్చర్యకరచేష్టితుడైన శ్రీకృష్ణుడు, మకన్ ఆమ్ = (దేవకీ వసుదేవులకు) కుమారుడైన పుట్టాడట, అవన్ మకన్ తన్ = అతని కుమారుడైన ప్రద్యుమ్నుని, కాతల్ మకన్ = గారాల బిడ్డ అయిన అనిరుద్ధుని, శిత్తె శెయ్ద = చెఱలో పెట్టిన, వాణన్ = బాణాసురుని, తోళ్

= (వేయి) బాహువులను, శెగ్రగ్రాన్ = ఖండించిన స్వామియొక్క, కల్లలే = శ్రీచరణాలే, నిత్తై శెయ్దు = పరిపూర్ణంగా, నిన్తై = ధ్యానించు. (ప్రాప్యంగా, ప్రాపకంగా, ధారకపోషకభోగ్యాలుగా భావించు- అని భావం.)

అవ :- మనసా ! లోకులను ఉజ్జీవింపజేయడంకోసం అతడు పడే పాట్లను తెలిసిన వారు ఈలోకంలో ఎవరూ లేకపోయినా, నీవు అతనిని నీలోనే పదిలంగా ఉంచుకో - అని తమ మనస్సుతో ఆహ్వాన్లు అంటున్నారు.

93. నిన్తైత్తుకిలార్ తెళివార్ నీన్డై తిరుమల్

అన్తైత్తులకు ముళ్ళొడుక్కి యాల్ మేల్- కన్తైత్తులవు

వెళ్ళత్తైర్ పిళ్ళైయాయ్ మెళ్ళత్తుయిన్తానై

ఉళ్ళత్తై వై నెళ్ళై ! యుయ్త్తు

నెళ్ళై = ఓ మనసా !, నీన్డై = (లోకాలను కొలువడంకోసం) పెరిగిన, తిరుమల్ = శ్రియఃపతి అయినవాడు, కన్తైత్తు ఉలవు వెళ్ళత్తు = ఘోషిస్తూ అంతటా వ్యాపించిన ప్రళయజల ప్రవాహంలో, ఓర్ పిళ్ళై ఆయ్ = సాటి లేని చిన్న బాలుడై, అన్తైత్తు ఉలకుమ్ = లోకాలను అన్నిటిని, ఉళ్ళ ఒడుక్కి = ఉదరం లోపల పెట్టుకొని, ఆల్ మేల్ = లేత మట్టి ఆకుపై, మెళ్ళ తుయిన్తానై = మెల్లగా శయనించినవాడైన స్వామిని, ఉలకిల్ = ఈ లోకంలో, నిన్తైత్తు = (ఆ స్వామిని రక్షకునిగా) అనుసంధించి, ఆర్ తెళివార్ = తెలివిని పొందినవారెవరైనా ఉన్నారా ? (ఎవరూ లేరే !), ఉయ్త్తు = (కనీసం నీవైనా) అతనిని తీసికొని వచ్చి, ఉళ్ళత్తై వై = నీలో నిలుపుకో. (అశక్తం అయిన ఈ మనస్సు సర్వశక్తి అయిన అతనిని కొనివచ్చి తన లోపల నిలుపుకోగలదా ? అని అంటే, లోపల ప్రవేశించడానికి చోటు చూచి ఉండే అతని రక్షణప్రయత్నాన్ని అనాదికాలంగా చేసే స్వప్రయత్నంతో అడ్డుపెట్టుకుండా ఉంటే, తానే స్వయంగా లోపలకు ప్రవేశిస్తాడు. ఆ అప్రతిష్ఠేధమే అతనిని కొనివచ్చి మనస్సులోపల ప్రవేశించేటట్లు చేస్తుంది. “నెళ్ళై ! ఉళ్ళత్తు వై” అని అన్నారే ! మనస్సులోకూడా నిలచి ఉండే ఒకచోటున్నదా ! అని అంటే, మనసులో పెట్టుకో- అని దీని అర్థం. ఈ పాశురం ద్వారా నిర్దేశితకక్రమంతో అనాదికాలంగా జీవులను ఉజ్జీవింపజేయడంకోసం పడరానిపాట్లు పడే భగవానుడు స్వప్రవృత్తినివృత్తి అనే అప్రతిష్ఠేధాన్నే ఆలంబనంగా చేసికొని భక్తుల మనస్సులో ప్రవేశిస్తాడని తెలుపబడింది)

అవ :- ఈ విధంగా తాము అనుసంధించగానే, గొప్ప అభినివేశంతో అతడు

తమ మనస్సులో ప్రవేశించి, గొప్ప ప్రేమతో పలు రీతులలో తమకు పరిచర్య చేయడం ఆరంభించాడు- అని అంటున్నారు.

94. ఉయ్త్తుణర్ వెన్నుమ్ ఒళికోళ్ విళక్కేగ్రీగ్రీ

వైత్తవనై నాడి వలైప్పడుత్తేన్- మెత్తెనవే

నిన్తానిరున్తాన్ కిడన్తా నెన్జెత్తు

పొన్తామై మాయన్ పుకున్దు

ఉణార్వు ఎన్నుమ్ = సిద్ధోపాయజ్ఞానం అనే, ఒళి కోళ్ విళక్కు = ప్రకాశవంతం అయిన దీపాన్ని, ఏగ్రీగ్రీ = వెలిగించి, అవనై ఉయ్త్తు వైత్తు = ఆ స్వామిని అన్వేషించి, పట్టి పెట్టుకొని, నాడి = పరిశీలించి, అనుసంధించి, వలై ప్పడుత్తేన్ = స్వాధీనం చేసికొన్నాను, మాయన్ = ఆశ్చర్యభూతుడైన ఆ స్వామి, పొన్తామై = నిరంతరం, ఎన్ నెజ్జెత్తు = నా హృదయంలో, పుకున్దు = వచ్చి ప్రవేశించి, మెత్తెన = మెల్లగా, నిన్తాన్ = (మొదట) నిలచి ఉన్నాడు, ఇరున్తాన్ = తరువాత కూర్చున్నాడు, కిడన్తాన్ = (ఆ తరువాత) శయనించాడు. (సర్వేశ్వరుడైనవాడు అతిహినుణ్ణి అయిన తమ మనస్సులో ఆశతో ప్రవేశించి, చూపే వ్యామోహాన్ని చూచి ఆహ్వాన్లు విస్మితలవుతున్నారు. ఆశాలేశాన్ని కలవారి మనస్సులో ప్రవేశించిన తరువాత అతడు అందులో చూపించే వ్యామోహానికి ఒక అంతు లేదు- అని దీనివల్ల తెలుపబడినట్లయింది.)

అవ :- తమపట్ల సులభుడై ఉండే తీరును చూడగానే, శ్రీప్రహ్లాదాహ్వానకు స్వామి సులభుడైన తీరు స్మరణకురాగా, ఆ విధంగా సహాయపడినవాని శ్రీచరణాలనే మంగళాశాసనం చేయమని తమ మనస్సును ఉద్బోధిస్తున్నారు.

95. పుగున్దిలజ్జుమ్ అన్ది ప్పొమ్మదత్తు అరియా

యికల్త్తెన్ విరణియనదాగమ్- శుకిర్నెజ్జుమ్

శిన్ద ప్పిళ్ళన్ద తిరుమల్ తిరువడియే

వన్దిత్తెన్జెమ్ ! వాల్త్తు

అన్ది పుకున్దు = సాయంవేళ వచ్చి చేరి, ఇలజ్జుమ్ పొమ్మదత్తు = ప్రకాశించే సమయంలో, అరి ఆయ్ = నరసింహమూర్తిగా అవతరించి, ఇకల్త్తెన్ ఇరణియనదు ఆకమ్ = తనను మనస్సులో పూర్తిగా నిందిస్తూ ఉండే హిరణ్యకశిపుని శరీరాన్ని, కతిర్న్దు = పలు ఖండాలుగా చీల్చి, ఎజ్జుమ్ శిన్ద = అంతటా చిందిపడేటట్లు, పిళ్ళన్ద = బ్రద్దలు చేసిన, తిరుమల్ = శ్రియఃపతియొక్క, తిరు అడియే = శ్రీచరణాలే,

ఎన్ నెజ్జమే = ఓనమసా !, వన్దిత్తు వాల్తైత్తు = శిరస్సుతో నమస్కరించి, నోరార స్తుతించు. (నమస్కరించి, మంగళాశాసనం చేయడానికి శేషిత్వ- ప్రాప్యత్వాలను కల ఒక మిథునమే విషయం- అని “తిరుమాల్ తిరువడి” అనడం ద్వారా తెలుపబడింది.)

అవ :- ఈ విధంగా క్రూరుడైన అసురుని చీల్చినవాడు నిత్యసూరులు నమస్కరించేటపుడు వారి కిరీటాల ఒరపిడిని సైతం సహించలేక శ్రీపాదాలు కాయలు కాచే సాకుమార్యాన్ని కలవాడుకదా- అని అంటున్నారు.

96. వాల్తైత్తియ వాయరాయ్ వానోర్ మణిమకుడమ్

తాల్తైత్తి వణజ్జ త్తమ్మమ్మమే- కేల్తైత్తి

అడిత్తామరై మలర్మేల్ మజ్జై మణాళన్

అడిత్తామరైయా మలర్

కేల్తైత్తి అడి = తగిన నాళాన్ని (కాడను) కల్గిన, తామరై మలర్ మేల్ = తామరపూవులో వేంచేసి ఉండే, మజ్జై = లక్ష్మీదేవికి, మణాళన్ = నాథుడు అయిన స్వామియొక్క, అడి ఆమ్ తామరై అలర్ = శ్రీచరణాలనే తామర పూవులను, వానోర్ = నిత్యసూరులు, వాల్తైత్తియ వాయర్ ఆయ్ = నోరార కీర్తించేవారై, మణి మకుడమ్ = మణులను పొదిగిన కిరీటాలను, తాల్తైత్తి = తాకించి, వణజ్జ = నమస్కరించి నందువల్ల, త్తమ్మమ్మ ఆమే (ఆ శ్రీచరణాలకు) కాయలు కాచవా ! (నిత్యసూరుల కిరీటస్పర్శను సైతం సహించలేని స్వామి పాదాలసాకుమార్యానికి ఆశ్చర్యపడుతున్నారని, లేక, అంటి సుకుమారం అయిన స్వామి పాదాలు నిత్యసూరుల కిరీటస్పర్శవల్ల కాయలు కాచవా! అని అస్తానే భయశంకను పొందుతున్నారని చెప్పవచ్చు. ఈ అర్థాలు రెండు “ఆమే!” అనే పదంలోని కాకుస్వరభేద ప్రయుక్తాలు. “వానోర్” అనే పదానికి రాబోయే పాశురంలోవలె బ్రహ్మాదులనే అర్థాన్ని కూడా చెప్పుకోవచ్చు.)

అవ :- ఈ విధంగా శ్రియఃపతియై, “అయర్వణు అమరర్కళ్ అదిపతి”గా ఉండేవానిని వశీకరించుకొని, అతని కృపతో అతనిని పొందితే పొందవచ్చు తప్ప, తమ స్వప్రయత్నంతో బ్రహ్మాదిదేవతలకుకూడా భగవానుని తెలియడం వీలు కాదు- అని ఇందులో అంటున్నారు.

97. అలరెడుత్త పున్దియాన్ ఆజ్జెల్లెలాయ

మలరెడుత్త మామేని మాయన్- అలరెడుత్త

వణ్ణత్తాన్ మామలరాన్ వార్శడైయా నెన్ఱు ఇవర్క

వ్విణ్ణత్తానామో విమై

అలర్ ఎడుత్త ఉన్దియాన్ = తామరపూవు వృద్ధి చెందే నాభిని కలవాడు, ఎల్లెలాయ మలర్ ఎడుత్త = అందమైన అగిసె (కాటుక) పూవువంటి, మా మేని = నల్లని తిరుమేనిని కలవాడు అయిన, మాయన్ = ఆశ్చర్యభూతుడైన భగవానుని, అలర్ ఎడుత్త వణ్ణత్తాన్ = “కాంచి” పూవు వంటి వణ్ణాన్ని కలవాడైన ఇంద్రుడు, మా మలరాన్ = తామరపూవులో పుట్టిన బ్రహ్మ, వార్ శడైయాన్ = వేలాడే జటలను కల శివుడు, ఎన్ఱు ఇవర్ కట్కు = అనే వీరికి, ఇమై = క్షణకాలం అయినా, ఎణ్ణత్తాన్ ఆమో = మనస్సుతో భావించడానికి అయినా సాధ్యమా! (సాధ్యం కాదు) (“ఇమై” అనే పదాన్ని క్రియాపదంగా గ్రహించి, “వీరిని విచారించి చూడు” అనే అర్థాన్ని చెప్పవచ్చు. “ఆజ్జు ఎల్లెలాయ” అన్నపుడు పూవులలో అందమే రూపొందినట్లుండే అగిసెపూవు- అనే అర్థాన్ని చెప్పవచ్చు. లేక, “మాయన్ ఆజ్జు” అని అన్వయించి “ఆ ఆశ్చర్యభూతుని విషయంలో కొంచెం అయినా భావించడానికి వీలున్నదా !” అనే అర్థాన్ని చెప్పవచ్చు. ఈ పాశురంలో సిద్ధోపాయం అయిన భగవానుడు తానే తనను దర్శింపజేస్తే దర్శించవచ్చు తప్ప, ఎంతగా స్వప్రయత్నం చేసినా దర్శించలేరని చెప్పబడింది.)

అవ :- తననే ఉపాయంగా ఆశ్రయించిన మనకు విరోధి అయిన సంసారాను వృత్తిని తీర్చి స్వామి అనుగ్రహిస్తాడు - అని ఇందులో అంటున్నారు.

98. ఇమిళ్ళాల్తై మలైయుమ్ ఇరువిళుమ్మమ్ కాగ్గెల్లమ్

అమిళ్ళాల్తైన్దఱ విళజ్జి తోన్ఱుమ్ -నమిళ్ళాల్తై

నరకత్తు నమ్మై నణుగామల్ కాప్పాన్

తురకత్తై వాయ్ పిళన్దాన్ తొట్టు

ఇమమ్ శూల్ త్త మలైయుమ్ = మంచుతో ఆవరింపబడి ఉండే హిమాలయపర్వతం, ఇరు విళుమ్మమ్ = గొప్ప ఆకాశం, కాగ్గెల్లమ్ = వాయువు, అమమ్ శూల్తైన్దఱ = విస్తీర్ణం (బృహత్త్వం) చేత, ఔన్ఱత్తంచేత, వేగంచేత అందరినీ అధఃకరించి (తక్కువ చేసి) అంతటా వ్యాపించి, అఱ విళజ్జి తోన్ఱుమ్ = చాలా గొప్పగా ప్రకాశించి, కంటికి ఎదురుగా వచ్చి ప్రత్యక్షం అయిన, తురకత్తు = గుఱ్ఱం రూపాన్ని గ్రహించి వచ్చిన కేశి అనే అసురుని, తొట్టు = శ్రీహస్తంతో పట్టుకొని, వాయ్ పిళన్దాయ్ = (అతని) నోటిని చీల్చిన స్వామి, నమ్మై = మనలను, నమనుమ్

శూన్ నరకత్తు నణుకామల్ కాప్పాన్ = యముని నాయకునిగా కల్గిన నరకంలో పడకుండా రక్షిస్తాడు. (ఆశ్రిత విరోధి అయిన కేశి అనే అశ్వరూపాన్ని ధరించి వచ్చిన అసురుని చేతితో పట్టి, అతని నోటిని చీల్చి, వధించిన శ్రీకృష్ణుడుకదా ఇతడు ! ఇతడు మనలను నరకంలోకి పోకుండా రక్షిస్తాడన్నది వివరించాలా ? అని భావం. “అన్ఱు తురకవాయ్ కీణ్ణ తుమ్మాయ్ ముడియాయ్ నల్గళ్ నరకవాయ్ కీణ్ణానుమ్ నీ” (47) అని అంటూ ఇంతకుముందే ఈ సంగతిని ఈ ఆత్మార్లు ప్రస్తావించారు.)

అవ :- భక్తుల విరోధులను పోగొట్టే స్వభావాన్ని కల భగవానుని శ్రీచరణాలే గొప్ప ప్రాపకంగా, ప్రాప్యంగా కూడా ఉన్నందున అవే మనకు గొప్ప ఆశ్రయణీయ వస్తువు- అని ఇందులో అంటున్నారు.

99. తొట్ట పడై యెట్టుమ్ తోలాద వెన్ఱియాన్

అట్టపుయకరత్తా నన్నాన్ఱు- కుట్టత్తు

క్కోళ్ముదలై తుళ్ళ కుఱిత్తెఱిన్ఱ శక్కరత్తాన్

తాళ్ ముదలే నల్గట్టు చ్చార్పు

తొట్ట = పట్టి ఎత్తిన, పడై ఎట్టుమ్ = ఎనిమిది దివ్యాయుధాలను, తోలాద = అపజయం లేకుండా, వెన్ఱియాన్ = జయాన్నే సదా కలవాడు, అట్ట పుయకరత్తాన్ = కాంచీనగరంలోని ‘అట్టపుయకరమ్’ అనే దివ్యదేశంలో వేంచేసి ఉన్నవాడు, అన్నాన్ఱు = పూర్వం ఒకానొక సమయంలో, కుఱిత్తు = నీటి మడుగులో, క్కోళ్ ముదలై తుళ్ళ = బలాన్ని కల మొసలి నశించేటట్లుగా, కురిత్తు ఎఱిన్ఱ శక్కరత్తాన్ = గుఱి తప్పకుండా విసరిన శ్రీసుదర్శనచక్రాన్ని కల పరమప్రాప్యుడైన స్వామి, తాళ్ ముదలే = శ్రీచరణమూలమే, నల్గట్టు = అనన్యభోగ్యత్వాన్ని స్వరూపంగా కల మనకు, శార్పు = ఆశ్రయణీయం. (“తాళ్ ముదలే” అనే పదంలోని ఏకారం ఉపాయాంతర - ఉపేయాంతర నైరపేక్ష్యాన్ని సూచిస్తుంది. ఏకారం ద్వారా భగవానుడొక్కడే నిరుపాధిక ప్రాప్యుడని, మిగిలినవారు అంతా అతని సంబంధాన్నిబట్టి ప్రాప్యలవుతున్నారని, బిడ్డ తల్లిస్తనంలో నోరు పెట్టినట్లు, శేషపట్ల శేషభూతుడు ఆశ్రయించే రేపు శ్రీచరణాలే అని తెలుపబడింది. ఈ అర్థాన్నే “శార్వే తవ నెఱిక్కు త్తామోతరన్ తాళ్ కళ్” అని నమ్మాత్మార్లు తిరువాయ్మొళిలో (10-4-1) తెలిపారు. ఏతావతా- ఈ పాశురం ద్వారా చక్రధారి అయిన స్వామియొక్క పాదమూలమే మనకు ప్రాప్యంగా, ప్రాపకంగా ఆశ్రయణీయం - అనే సకలశాస్త్ర సిద్ధాంతసారం ప్రతిపాదించబడింది.)

అవ :- గత పాశురంలో ఆశ్రయణీయుడుగా చెప్పబడ్డ భగవానుని ఆశ్రయించే లక్ష్మీదేవీ మనకు సదా ఆశ్రయణీయురాలు - అని అనుగ్రహించి, ఈ దివ్యప్రబంధాన్ని ఈపాశురంతో నిగమిస్తున్నారు.

100. శార్పునమక్కెన్ఱుమ్ శక్కరత్తాన్ తణ్ణుమ్మాయ్

త్తార్ వాళ్ళ వరైమార్చన్ తాన్ ముయళ్ళుమ్- కార్తన్

వానమరు మిన్ఱిమైక్కుమ్ వణ్ణమరై నెడు జ్జళ్

తేనమరుమ్ పూమేల్ తిరు

శక్కరత్తాన్ = శ్రీసుదర్శనాన్ని శ్రీకరంలో కల్గినవాడు, తణ్ తుమ్మాయ్ తార్ వాళ్ళ = చల్లని తులసీమాల వెలిగే, వరై మార్చన్ తాన్ = పర్వతంవంటి దృఢమైన వక్షస్సును కలవాడు అయిన భగవానునిచే, ముయళ్ళుమ్ = సంశ్లేషింపబడినదై, కార్ ఆర్వ వాన్ = మేఘాలు నిబిడంగా (దట్టంగా) ఉండే ఆకాశంలో, అమరుమ్ = స్థిరంగా నిలచి ఉండే, మిన్ = మెఱపువలె, ఇమైక్కుమ్ = మెఱిసేది, వణ్ తామరై = అందమైన తామరపూవువంటి, నెడు = పెద్ద, కణ్ = తిరునేత్రాలను కల్గినదై, తేన్ అమరుమ్ పూ మేల్ తిరు = తేనె నిండిన తామరపూవులో నివసించే లక్ష్మీదేవి, నమక్కు ఎన్ఱుమ్ శార్పు = మనకు సదా ఆశ్రయణీయురాలు. (మనలను చల్లగా కటాక్షించి, కరుణతో సంస్కరించేది ఈమె- అనే అర్థాన్ని ఇందులో తెలిపారు. “వణ్” అనే పదం “ఉదారామ్” అనే శ్రీసూక్త ప్రయోగార్థాన్ని తెలుపుతున్నది. తేనె నిండిన తామరపూవుపై ఆ తామరపూవులోని సౌగంధ్యం, వర్ణం, అందులో ఉండే తేనెలోని భోగ్యత - అన్నీ రూపొందినట్లుండే వేంచేసి ఉండే లక్ష్మీదేవి మనకు ఆశ్రయణీయ- అని భావం. దీనివల్ల తన అందంతో, భోగ్యంతో సర్వేశ్వరుని మనస్సు మార్చి, మనలను అతనితో కలుపుతున్నది- అని కూడా అర్థతః తెలుపబడింది. కరుణాసముద్రుడైన సర్వేశ్వరునిపట్లకూడా తీరని అపరాధాన్ని చేసి, సముద్రం కుతకుత లాడేటట్లుగా, అతనికి కోపాన్ని తెప్పించే పలు పాపాలను చేసే మనకు ఆపద కల్గినపుడు, లేనపుడు- అనే తేడా లేకుండా సర్వదా లక్ష్మీదేవి ఆశ్రయణీయురాలు. “అవన్ ఉపాయమా మిడత్తిల్ తాన్ పురుషకరభూతై యాయురుక్కుమ్; అవన్ ప్రాప్య నామిడత్తిల్ తాన్ ప్రాప్యైయాయ్, కైంకర్యవర్తకైయాయురుక్కుమ్” అనే ముముక్షువుడి సూత్రం. (166) దానికి శ్రీనరవరమునులు అనుగ్రహించిన వ్యాఖ్యానం ఇక్కడ అనుసంధేయాలి. ఈవిధంగా “తిరు క్కణ్ణేన్” అని లక్ష్మీకటాక్షంతో ప్రబంధాన్ని ఆరంభించినందువల్ల తదనుగుణంగా “తిరు నమక్కు ఎన్ఱుమ్ శార్పు” అని లక్ష్మీదేవీ మనకు సదా ఆశ్రయణీయ- అని

నిర్ణయించి ప్రబంధాన్ని ఆహ్వార్య పూర్తిచేశారు. ఈ మూడు ప్రబంధాలకు శ్రీపెరియవచ్చాన్ పిళ్ళై వ్యాఖ్యానం, అప్పిళ్ళై టీక ఉన్నవి. ఈరెండిటిని ఆధారంగా చేసికొని శ్రీసుదర్శన తమిళమాస పత్రికాధిపతి ఉవే శ్రీమాన్ ఎస్.కృష్ణస్వామి అయ్యంగార్ స్వామివారు ద్రావిడంలో రచించిన వివరణాన్ని కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా అనుసరిస్తూ ఈ భావప్రకాశికా టీక వ్రాయబడింది.

పేయ్యాళ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్
మూన్మామ్ తిరువన్నాది టీకాతాత్పర్యాలు సంపూర్ణం

